

Iluarsiissutit

Siunnersuut 29. februar 2016-imik ullulerneqartoq taarserpaat

Tunngavilersuut

Inatsisissap oqaasertaani oqaaseqaatitaanilu erseqqissaassutaasunik imarisaanullu tunngasunik arlaqartunik allannguinnissaq Naalakkersuisut aalajangerpaat. Aamma § 27, imm. 3 misissueq-qissaarnernut aningaasartuutitut taamaallaat atuuttussanngortinneqarpoq, allannguullu taanna oqaaseqaatinutaaq ilanngunneqarpoq.

Siunnersuummut nassuiaatit

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

1. Aallaqqaasiut

Missingersuusiortarnermi inatsit maanna atuuttoq 1999-imi akuerineqarpoq, 2000-imilu Aningaasanut inatsisip akuerineqarnissaanut killigititap sivitsorneqarnerani allanngortinneqarluni.

Pisortat ingerlatsineranni aningaasartuutaasartut inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut pisinnaasaannut naapertuuttuunissaat Namminersorlutik Oqartussat Isumalioqatigiissitaata aningaasatigut nammanneqarsinnaasumik ingerlatsinissamut anguniagaannut tunngatillugu tunngaviit pingarnerit ilagaat. Isumalioqatigiissitap nalilerpaa pisortat ingerlataqarnerat annertuallaartoq sulisullu ilarpassuinit tamanna suliaaqqartitsivallaartoq kiisalu tamanna pisortat ingerlataqarfiisa aningaasalersornerannut namminersortullu suliaqarnerannut unammillernartuusoq. Aningaasaqarnikkut kiffaanngissuseqariartornermi pisariaqarpoq namminersorlutik suliffiuteqartut annertusarneqarnissaat aamma pisortat ingerlatsineranni aningaasartuutit isertitallu oqimaatigiissinneqarnissaat.

Naalakkersuisut anguniagaraat nunap aningaasaqarnikkut kiffaanngissuseqarnerusumik ineriartortittuarneqarnissaa. Ullumikkut aningaasartuutit isertitanillu siumut naatsorsuisarnerit takutippaat pisortat aningaasaqarnerat 2017-imiit ukiunilu aggersuni unammillernartuussasoq. Pilersuisut nammatat utoqqaliartortut amerliartorneri sulisinnaassusillilu ikileriartorneri ilutigalugit oqimaalliertussapput. Atugarissaartuunermit tunngatillugu aqqissuussat il.il. allanngortinneqanngippata pisortat aningaasartuutaat qaffakkiartussapput. Tamanna pinngitsoorani sipaarniuteqarnermik imaluunniit isertitsissutaasussanik allanik pissarsiniarnermi nanertuutaaneruleriartussaaq.

Europa-mi nunat Den Europæiske Unions Finanspagt-imut ilanngunnikut (Naalagaaffiit Peqatigiit aningaasaqarnikkut angerfigeqatigiinnerat) kiisalu OECD-mi nunat arlallit aningaasatigut ajalusoornep kingorna nuna tamakkerlugu aningaasaqarnikkut anguniakkanik aalajangiippat pisortallu aningaasatigut aqutsinerannik sukaterillutik. Taamaalilluni missingersuusi-

ortarnermut naatsorsuusiortarnermullu inatsit aningaasaqarnermik aqutsinerup iluani nunani tamalaani ineriartornermut akuulerpoq.

Pisortat aningaasaqarnerat imminnut attuumassuteqarluinnarput, aamma Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni ataqatigiissaarisooqarnerusarnissaa kiisalu pisortat ingerlat-siviini aningaasaqarnermik aqutsinerup pitsanngorsaaffigineqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Maanna missingersuusiortarnermut inatsisaasoq Namminersorlutik Oqartussanuinnaq atuup-poq. Kommunit siusinnerusumut sanilliullugu pisortat aningaasaqarneranni initunerulersima-sut ullutsinnut naleqqussarneqarnissaat ilanngunneqartarnissaallu pisariaqartinneqarpoq. Taa-maattumik missingersuusiortarnermut naatsorsuusiortarnermullu inatsisissatut nutaatut siun-nersuut pisortat ingerlataqarfiini tamarmiusuni aningaasaqarnermik aqutsineq pillugu inatsisi-tut isigineqarsinnaavoq.

Missingersuusiortarnermut naatsorsuusiortarnermullu inatsit kommunit Namminersorlutillu Oqartussat kiffaangissuseqartumik niuertarnerannut ullumimut sanilliullugu killilersuineru-voq. Tamanna nunami pisortat aningaasaqarnerannut tamarmiusumut tunngatillugu attanne-qarsinnaasumik aningaasaqarnissaq pillugu pingaarnertut anguniakkap qulakkeerneqarnissaa-nut pisariaqarpoq. Aningaasanik aqutsinermi ingerlatseriaatsit eqqumaffigineqarnerunissaat sukannernerunissaallu EU-p suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarnermut atatillugu Ka-laallit Nunaannut piumasqaataasa aamma ilagaat.

Missingersuusiortarnermi ingerlatseriaatsit aningaasaqarnikkut akisussaassuseqarnerusumik ingerlatsinermut naapertuutsinneqarnerat ilutigalugu naalakkersuinnikkut aningaasanik atuinis-samut pingaarnersiuermi aalajangiinnissamut tutsuiginartumik qulakkeerinnissapput. Kom-munit Namminersorlutillu Oqartussat akornanni missingersuutitik ataqatigiissaarinerunissaq pisariaqartinneqarpoq. Missingersuutitik ataqatigiissaarinermi politikikkut pingaarnersiui-sarnerit ersarissarneqassapput aamma aningaasaqarnikkut anguniakkat eqqarsaatigalugit pi-sortat aningaasaqarneranni ineriartortitsinerup aqunneqarnissaanut sakkussanik tunniussiso-qassaaq.

Piffissap ingerlanerani isertitanut sanilliullugu aningaasanik amerlanerusunik atuisoqartan-ginnissaanut missingersuusiortarnermut naatsorsuusiortarnermullu inatsit nutaaq tapertaas-saaq, taamalu naalakkersuinermik suliallit ukiut tallimat, qulit 20-lluunniit qangiuppattattaq tullerriaarinissaminnut periarfissinneqarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Missingersuusiortarnermut naatsorsuusiortarnermullu inatsit nutaaq:

- pisortat aningaasaqarnerannut tunngatillugu nunami anguniakkat aalajangersarpai
- Namminersorlutik Oqartussat Kommunillu akornanni missingersuutitik ataqatigiis-saarinnissamut piumasqaateqarpoq
- pisortat aningaasanik aqutsineranut piumasqaateqarpoq

Takkua saniatigut Missingersuusiortarnermut naatsorsuusiortarnermullu inatsisip nutaap imarai Naalakkersuisut akiitsut aningaasaliisarnerillu pillugit periusissiaata inatsisitigut aalajangersaaffigineqarnera, tassani taarsigassarsiat immikkullu ittumik isertitat pillugit anguniakat tunngavissallu aalajangersarneqarput. Akiitsut aningaasaliisarnerillu pillugit periusissiami ilaatigut aalajangersarneqarput pisortat attanneqarsinnaasumik aningaasaqarnikkut ingerlatsinermik pitsaanerulersitsisussamik kisimik taarsigassarsisinaanerat, kiisalu pisortat inissianut, inuussutissarsiutinut attaveqarnermullu pilersaarutinut tunngatillugit kisimik taarsigassarsisinaanerat, tassa atuisut akilersuinerulernerisa minnerpaamik akiitsut erniaat akilersorneqarnerallu aningaasalersorsinnaappassuk.

Qulaani taaneqartut Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnermik aqutsinermut pisortallu aningaasaqarnerannut tunngatillugu suleqatigisartakkat aningaasaliissuteqartartullu tatigeqatigiissinneqarnissaannut pingaaruteqarluinnarput.

Inatsisissatut siunnersuummi Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuusiortarnermut inatsisaat maanna atuuttoq 1994-imeersoq kiisalu kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsisip 2010-meersup ilai ukiumut missingersuusiortarnermut naatsorsuusiortarnermullu tunngassuteqartut malunnaatilimmik allannguuteqartinnagit ilanngunneqarput. Tamatumunnga pissutaavoq missingersuusiornissamut naatsorsuusiornissamullu maleruagassat assigiinngitsut akornanni ataqatigiilluinnartoqarneranik eqqarsaatiginnineq.

Ilutigalugu pisortat aningaasaqarneranni oqimaaqatigiissisitsinissaq qulakkeerniarlugu aalajangersagassat nutaat arlallit siunnersuutigineqarput.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaernerit

Inatsisip atortuuffia

Inatsit atortussaatinneqarpoq Namminersorlutik Oqartussanut kiisalu kommuninut, taakkulu ataaniittunut immikkoortortanut, missingersuutinik kommunit missingersuusiaannut imaluunniit aningaasanut inatsimmut ilaatitaqartunut. Naalakkersuisut aamma aalajangersinnaavaat inatsimmi maleruagassat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut imaluunniit aningaasaateqarfinnut, aningaasatigut tapiissutinik, taarsigassarsianik il. il. kommuninit imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit tigusaqarsimasunut atuutsinneqassasut, taakku missingersuusiaasa naatsorsuusiaasalu inatsimmi allami maleruagassiorneqarsimangippata.

Naatsorsuusiortarnermi inatsisip maanna atuuttup atortuuffia inatsisissatut siunnersuummi matumani atortuuffissaq assigingajalluinnarpaa. Akerlianik missingersuusiortarnermi maanna inatsisaasoq taamaallaat Namminersorlutik Oqartussanut atuutsinneqarpoq, kommunilli missingersuusiortarnermi naatsorsuusiortarnermilu maleruagassaat kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsimmi nalunaarutitalimmi aalajangersagaapput.

Missingersuusiorneq taarsigassarsinerlu

Inuiaqatigiit katitigaanerisa allangornerat aammalu Danmarkimit ataatsimoortumik tapiissutit allangorteqqinneqannginnissaat Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut artukkiissapput. Inuiaqatigiit katitigaanerisa malitsigisaanik suliassaqaqarfinni arlalinni pisortat malunnaatilimik aningaasartuuteqarnerulernerat ilutigalugu isertitat ikiliartortussaapput. Allatut isertitaasaasannaasut, pisariillisaanerit aamma atugarissaartuunermi teknologip atorneqarnera sapinngisamik siuarsarneqassapput. Suliassaqaqarfiit akornanni sukannersumik pingaarnersiuiinissaq aamma pisortat ingerlataqarfii ataatsimut isigalugit suliassat annertusiartornerisa killilersi-maarneqarnissaat maanna pisariaqalereerput.

Pisortat aningaasartuutaannut ilaapput ingerlatsinermut nuussisarnernullu aningaasartuutit. Isertitat ikiliartornerat ilutigalugu nuussisarnerpasuit amerliartornissaat naatsorsuutigineqarsinnaavoq, ass. suliffeerunnermi ikiorsiissutit, pisortanit ikiorsiissutit, utoqqalinersiat il. il. Missingersuusiornermi anguniakkat pingaarnarit malinneqassappata, nuussinerni aningaasartuutit qaffakkaangata aningaasartuutit ikilisarneqartariaqarput imaluunniit isertitat amerlisarneqartariaqarput. Inuiaqatigiit tunisassiorneranni atortut aningaasatigut nalillit nungullarnissaat pinngitsoorniarlugu nuussisarnernut aningaasartuutit qaffakkiartortut sanaartornermi aningaasartuutit ikilisinneqarnerisigut matussuserneqannginnissaat pisariaqarpoq.

Piffissap ingerlanerani isertitaniit amerlanerusunik aningaasartuuteqannginnissaq anguniagaavoq. Taamaammat missingersuusiortarnermi naatsorsuusiortarnermilu inatsit aqutigalugu pi-umasaqaatigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataasiakkaat ukiut sisamat iluanni missingersuumminnik oqimaaqatigiissitsisarnissaat imaluunniit sinneqartooruteqartarnissaat. Missingersuusiornermut nassuiaataavoq isertitani nalinginnaasuni, ingerlatsinermi, nuussisarnermi sanaartornermilu inernerit kommunip ataatsip naatsorsuutaani imaluunniit Nunatta Karsiata naatsorsuutaani ukiut sisamat iluanni amigartooruteqartoqartassanngitsoq. Tassa missingersuusiornermi oqimaaqatigiissitsinissamik pi-umasaqaat ukiumi ataatsimi avaqqunneqarsinnaavoq.

Isertitani nalinginnaasuni pineqarpoq isertitanut § 18, imm. 3-mi taaneqartunut sanilliullugu isertitat allat tamarmik. Pi-umasaqaammi matumani siunertarineqarpoq isertitaasunit amerlanerusunik aningaasartuuteqannginnissap qulakkeerneqarnissaa.

Siunertaavoq pisortat aningaasartuutaasa qaffakkiartornerannik killiliinissaq. Taamaammat kommunit Namminersorlutillu Oqartussat ukiumut ingerlatsinermut nuussisarnermullu aningaasartuutaasa tamarmiusut qaffakkiartornerat missingersuusiortarnermi naatsorsuusiortarnermilu inatsit aqutigalugu 0,5 %-imik killilersorneqarnissaat atuutsinneqalerpoq. Tamatumannitaaq pi-umasaqaat ukiumut sisamanut atuuttussaatinneqarpoq, aamma ingerlatsinermut nuussisarnernullu aningaasartuutit tamarmiusut ukiumi ataatsimi 1,5 %-it angullugit qaffanneqarsinnaapput.

Anguniakkat qulaani pineqartut pisortat suliffeqarfiini aningaasarsiaasanut aningaasartuutit killilissavaat, taamalu suliffeqarfinnut namminersortunut aamma danskit suliffeqarfiinut sanil-

liullugu pisortat ingerlataqarfiini unammillersinnaassuseq annikillisissinnaavaat. Pisortat ingerlatsinermut aningaasartuutaasa amerliartornerannik killiliinissaq pillugu piumasaqaatip kingunerisaanik immikkoortortaqaarfiit akornanni aningaasanik nuussisoqarnerusalissaaq, tassa suliniutit nutaat pingaarnersiunerillu suliassaqaarfinit allanit aningaasalersorneqartariaqalissammata.

Piffissami sivisuumi sanaartornermut tunngatillugu suliaqarfinni aserfallatsaaliinermut kinguaattoorit amerliartorsimapput. Tamatuma saniatigut suliaqarfik suliffissaqartitsiniarnerup tunngaatigut pingaaruteqarluinnarpoq. Taamaammat siunnersuummi piumasaqaataavoq kommunit Namminersorlutillu Oqartussat ingerlatsinermut nuussisarnernullu aningaasartuutaasa tamarmiusut ukiut sisamat ingerlaneranni isertitat annerpaamik 93 %-iisut annertuginissaat. Sanaartornermut aningaasaliissutit qaffasissusaat (7%) aserfallatsaaliinissamut kinguaattoorutaa lersimasunut naammannissaat naatsorsuutigineqanngilaq, pisariaqartitsiuarnerulli matussusernissaanut pisariaqartutut isigineqartariaqarluni. Isertitali allanngorarnerat sanaartugassatullu pisariaqartitat apeqqutaallutik annertussusaat naleqqussarneqartariaqarput.

Piumasaqaatinut tunngavigineqarput pisortat ukiuni kingullerni aningaasartuutaasa amerliartornerat.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup naatsorsuinera malillugu anguniakkanik naammassinninnerup malitsigisaanik napatitsiinnarnissamik ajornartorsiut malunnaatilimmik annikilleriassaaq. Tamanna ilutigalugu aqqissuusseqqinnerit aningaasartuutikillisaasussat naammassineqarnissaat kiisalu aqqissuusseqqinnerit aningaasaliissutillu namminersortut suliffeqarfiini ineriartortitsisussat naammassineqarnissaat piumasaqaatigineqarpoq.

Naalakkersuisut missingersuutit naatsorsorneranni periusissaq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput. Assersuutigalugu aalajangerneqarsinnaavoq aningaasartuuteqaarfiit ataasiakkaat missingersuutit naatsorsorneqarnerannut ilaatinneqannginnissaat.

Inatsit saneqqutsisinnaanermut aalajangersakkamik imaqarpoq, tassa immikkut illuinnartumik pisoqartillugu piumasaqaatinik avaqqutsigallartoqarsinnaavoq. Aalajangersagaq taamaallaat immikkut illuinnartumik pisoqartillugu, soorlu nunarsuarminu niuerfiit aningaasarsiornerisa annertuumik allanngorarnerisa assigisaasalumalitsigisaannik Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerata appariangaatsiarnerani atorneqartarnissaa eqqarsaataavoq. Piumasaqaatit taamaallaat avaqqunneqarsinnaapput avaqqussinerup attanneqarsinnaasumik aningaasanik aqutsineq piffissaq ungasippallaanngitsoq eqqarsaatigalugu navianartorsiortinngippagu. Matumunnga tunngatillugu piffissaq ungasippallaanngitsoq aallaaviatigut tassaavoq ukiut 5-10-t siumut isigaluni.

Tunngaviusumik Naalakkersuisut ingerlatsinermut taarsigassarsisussaangillat imaluunniit kommunit ingerlatsinermut taarsigassarsinissaannut akuersissummik tunisussaangilaat.

Taarsigassarsineq nalinginnaasumik inissianut, inuussutissarsiornermut attaveqarnermullu pilersaarutinit aningaasaliissuteqarnissaq eqqarsaatigalugu pisarpoq. Siunertanut taakkununga taarsigassarsisitsinissaq imaluunniit taarsigassarsinissamut akuersissuteqarnissaq taamaallaat pisassaaq atuisut akiliutaannit, pisortat ingerlatsinermit aningaasartuutaasa ikilisinneqarnerannit imaluunniit aningaasaliissuteqarnerup malitsigisaanik pisortat isertitaqarnerunerannit taarsigassarsiat erniaat akilersorneqarnerallu minnerpaamik aningaasalersorneqarsinnaappata.

Aningaasaliissutit taarsigassarsinermik nassataqartariaqartut piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu nunami tamarmi attanneqarsinnaasumik aningaasanik aqutsineq ikorfartussavaat. Naalackersuisut akiitsut aningaasaliisernerillu pillugit periusissiaat missingersuusiormi naatsorsuusiormilulu inatsit aqutigalugu inatsisitigit aalajangersaaffigineqarpoq. Periusissiaq naapertorlugu Naalackersuisut inissialiornissamut, inuussutissarsiutitigit attaveqaatitigulluunniit pilersaarutinit aningaasaliissuteqarnissamut taamaallaat taarsigassarsinnaapput imaluunniit taarsigassarsinissamut akuersissuteqarsinnaapput, taarsigassarsiat erniaat akilersorneqarnerallu atuisut akiliutaannit, pisortat aningaasartuutaasa ikilisinneqarnerannit imaluunniit pisortat isertitaqarnerunerisa malitsigisaannik minnerpaamik aningaasalersorneqarsappata.

Taarsigassarsinissamut tunngaviit ingerlatseqatigiiffinnut aningaasaliissuteqarnermut atatillugu aamma atuupput.

Pilersaarutit imminut akilersinnaasutut isigineqartut nassaarinqarsinnaagaluartut pisortat taarsigassarsiaat tamarmiusut ima annertutigissanngillat aningaasarsiornerup ingerlanerliorne-rani pisortat pingarnerusutigit kiffartuussisinnaanerannut killiliillutik.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoq aningaasaqarneq pillugu siumut naatsorsuissaaq. Naatsorsuinerni ilaatigit atortorisarsimasat ilaatigullu ineriartortitsinissamut naatsorsuutigisat tunngavilersorluakkat aallaavigineqarput. Aningaasaqarnermut Naalackersuisup missingersuusiormut piunasaqaatit malinneqarnissaat qulakkeerniarlugu sinaakutissatut naatsorsuutigineqartut pillugit apriilip qaammataa naatinnagu kommuninut tamanut Namminersorlutillu Oqartussanut nalunaaruteqassaaq.

Naalackersuisut ukiunut tulliuuttunut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut suliarineqarpat si-umut naatsorsuusiassaminnik tunngavilersuissapput. Kommunit missingersuusiormi si-naakutissatut saqqummiunneqartut atornissaat qinersinnaavaat, imaluunniit namminneq mis-singersuusiatic tunngavilersuutitut atussallugit toqqarsinnaallugu. Piunasaqaatit qulaani taa-neqartut ukiup aningaasaliiffiusup naanerani eqquutsinneqarnissaannik akisussaassuseq kom-munini ataasiakkaaniippoq.

Missingersuutinik ataqatigiissaarineq

Naalackersuisut aningaasaqarnikkut ingerlatsinermikkut kissaatigaat aningaasaqarnikkut aqutsineq ataqatigiissaarinerlu nukittorsarneqassasut. Ataatsimoortumik pingaarnersiunerlut tunngavik pingaaruteqartoq tassaavoq sapinngisamik siusissukku qitiusumiit pingaarnersiuisoqartarnissaa. Aningaasaqarnermut Naalackersuisup Namminersorlutik Oqartussat missingersuutai ataqatigiissaartarpai, Naalackersuisullu aningaasanut inatsisissatut siunnersuutaat Inatsisartunut saqqummiuttarlugu.

Aningaasaliiffigisassatut siunnersuutit ataasiakkaat isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutigisat missingersuutaat tunngavigalugit suliarineqassapput. Missingersuusiernerup ataqatigiissaarneranut ilaatillugu pingaarnertinneqartoq siunertamut naapertuuttuunersoq missingersuutillu piviusorsiortuunersut nalilersorneqassapput.

Nassuiaatit, pilersaarutit, ataatsimiititaliat suliaat, inatsisissatut siunnersuutininut missingiutit il. il. sapinngisamik piaarnerpaamik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmu nassiunneqartassapput. Pineqartut Namminersorlutik Oqartussat kommunilluunniit aningaasaqarnerinut, allaffissornerinut sulisoqarnerinulluunniit pingaarutilimmik kinguneqassappata, aaqqiissutissatut eqqarsaatigineqartoq Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmu sapinngisamik siusinnerpaamik isumaqatiginninniutigineqartariaqarpoq.

Missingersuutininut ataqatigiissaarinerlut ataatillugu pingaaruteqarpoq, naatsorsuinerlu tunngaviit tekniskiusut tunngaviillu allat aningaasaqarnikkut kingunissaanik naliliinerlut pingaarutillit erseqqissuunissaat.

Nalunaarutiginninneq

Anguniagaavoq Nunatta Karsiata naatsorsuutaasa aamma Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik aamma Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu Aningaasaliissuteqartarnissamut Aningaasaateqarfik pillugit nassuiaatip Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqartarnissaat. Pissusiviusulli takutippaat piffissaliussap taassuma eqquutsinniarnissaa ilaanneeriarluni ajornakusoorsinnaasartoq, taamaammallu ukiakkut ataatsimiinnermi saqqummiussisarnissamik maleruagassap atuuttup atuutitiinnarneqarnissaa siunnersuutaavoq.

Ukiup siulianut tunngatillugu ilassutitut aningaasaliissutit pillugit inatsisissatut siunnersuut kiisalu aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarussiaq upernaakkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqassapput.

Kingullertut taaneqartoq tassaavoq Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera pillugu ukiumoortumik nalunaarussiaq, ilaatigut pisortat isertitaasa aningaasartuutaasalu ineriartornerinik allaatiginninnermik misissueqqissaarnermillu imalik, kiisalu qitiusumik aningaasartuuteqarfiusartunut tunngatillugu aningaasaqarnikkut suliaasanillu ingerlatsinerup misissuiffigeqqissaarneqarnerannik imaqartoq. Nalunaarussiaq aamma Naalackersuisut ukiunut aggersunut pilersaar-

taannik imaqarpoq, taamalu ukiunut tulliuuttunut aningaasanut inatsisissap piareersarneqarneranut ilaatinneqartarluni.

Nalunaarusiaq Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnerannik annerusumik paasissutisseeqataassaaq, taamalu Namminersorlutik Oqartussani Kalaallillu Nunaanni tamarmiusumi aningaasaqarnerup ineriartornera pillugu oqallilluarnissamut tunngavissiissalluni. Taamaalilluni nalunaarusiaq siammasissumik siunnerfeqarpoq, aningaasaqarnikkullu ineriartortitsinissaq pingaarnersiuiinissarlu pillugit Naalackersuisut Inatsisartullu eqqarsaasersuutaannut ilaatinneqartussanngorlugu ilusilersorneqartariaqarluni. Nalunaarusiami immikkut ittumik ajornartorsiuteqarfiusartut aamma ineriartortinneqarsinnaasut sammineqartariaqarput.

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat aningaasartuutaannik nakkutilliinermi pingaarnertut inernerusut Naalackersuisut Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaanut ilisimatitsissutigissavaat kiisalu Namminersorlutik Oqartussat nittartagaatigut tamanut saqqummiullugit. Naalackersuisut ukiumut marloriarlutik pisortat akiitsuisa tamarmi-usut takussutissartaat tamanut saqqummiuttarpat.

Aningaasaliisarnermi tunngaviit

Missingersuusiornermi naatsorsuusiornermilu inatsimmi pineqarput missingersuusiornermi aningaasaliissuteqartarnermilu tunngaviit.

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat ukioq aningaasanut inatsiseqarfiat 1. januaarimit 31. decembarimut sivilissuseqartarpoq. Kommuninut tunngatillugu ukioq naatsorsuusiorkiisooq maannamut atorineqartarpoq taarserlugu ukioq aningaasanut inatsiseqarfiisooq atorineqalerpoq.

Aamma aalajangersarneqarpoq aningaasartuuteqassanngitsoq isertitaqartoqassanngitsorlu aningaasaliissuteqartoqareersimatinnagu, tassa kommuninut tunngatillugu aatsaat taamaaliortoqarsinnaavoq kommunimi suliniutigineqartoq inatsisitigut il. il. peqqussutaappat.

Namminersorlutik Oqartussat aningaasanut inatsisaat

Missingersuusiornermi naatsorsuusiornermilu inatsisitigut aalajangersarneqarpoq ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiisumi Inatsisartut aningaasatigut pingaarnersiuiinerat aningaasanut inatsimmi ataatsimoortumik pisariaqartoq. Aningaasaqarnikkut inissisimanerup naalackersuinikkut malinnaaffigineqarnissaanik anguniagaqarneq aallaavigalugu periuseq tamanna qitiuvoq aamma suliaqarfiit pingaarnersiuisinnaanerisa qulakkeerneqarnissaat eqqarsaatigalugu. Missingersuusiornermi naatsorsuusiornermilu inatsisitigut aalajangersarneqarpoq aningaasanut inatsit, aningaasaliissutit assigiinngitsut aningaasanillu atuinissamut malittarisassat, sanaartornermut aningaasaliissutit, ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiisumi aningaasaliissutit nutaat allannguuteqartinneqartulluunniit kiisalu aningaasartuutinik isertitanillu malitseqartitsinissamut maleruagassatigut tunngavissat eqqorluinnartumik suliarineqassasut.

Taamatuttaa aningaasanut inatsimmi kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit ilaatinneqasapput.

Upernaakkut ataatsimiinnermi ukiup siulianut tunngatillugu ilassutitut aningaasaliissutit pillugit inatsisissatut siunnersuut, ukiup siulianut tunngatillugu naatsorsuutit kiisalu aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarussiaq saqqummiunneqasapput. Aningaasanut inatsimmi ataatsimut pingaarnersiuinissaq pillugu tunngavik ikorfartorniarnearpoq ukiup aningaasanut inatsiseqarfiusup naanerata kingorna ilassutitut aningaasaliissutit pillugit inatsisip akuersissutiginearneratigut, taamaalillunilu Inatsisartut aamma Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaata siusinnerusukkut aalajangigaat ileqqussanngortinneqassallutik. Tassa Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaat ukiup aningaasanut inatsiseqarfiusup ingerlanerani nalinginnaasumik aalangiisnaatitaapput.

Missingersuusiormi naatsorsuusiormilu inatsit teknikkikkut naatsorsuinermit aningaasaateqarfinnut marluusunut inatsisitigut tunngaviusoq, Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik aamma Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu Aningaasaliissuteqartarnissamut Aningaasaateqarfik.

Sanaartornermut tunngatillugu Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfeqarpoq, taamaammat teknikkimut tunngassuteqartut aningaasatigut sunniutai, soorlu sanaartornermut tunngatillugu akiliutaasartut nikingassuteqarnerat aningaasaliissuteqaqqinnissamullu tunngassuteqartut, aningaasaliissuteqartarneq pillugu inatsimmut ilanngunneqartassanngillat. Siunissami aningaasaliissuteqartarnermi tunngaviit marlunnut avinneqarsimasut malillugit aningaasaliissuteqartoqartassaaq. Siullermik pilersaarut aningaasaliiffigineqassaaq, tamatuma kingorna pilersaarummut aamma timitalimmik suliarinnissamut aningaasaliissutissat isummerfigineqarnissaannut tunngavissaqalissalluni, soorlu tamatuma missingersuutinik agguaassinisaaq ukiorlu missingersuusiortifusoq eqqortuunerusumik suliarineqarsinnaalersissagai. Taamaalilluni pilersaarsiortoqareneratigut aalangiisoqassappat pilersaarut suliariumannittussarsiunneqarsinnaanngussaaq. Sanaartornermut tunngatillugu politikkikkut isummertarneq sanaartugassatut pilersaarutitut ataatsimoortumik aningaasaliissuteqartarnermut tunngassuteqarpoq, aningaasaliissuteqarnerlu pillugu inatsimmut ilanngussisoqareerpat sanaartornissamut aningaasaliissutit taakku Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfinnut nuunneqassallutik.

Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfiup pilersaarutit suliatigullu eqqarsaatigisassat nalilersorneqarnerat aallaavigalugit pilersaarutini ataasiakkaani sanaartornermi akigititassaq naleqqussarsinnaavaa.

Piffissamut siviunerusumut attassisinnaanissaq eqqarsaatigalugu pisortat aningaasartuutigisartagaat akulikitsumik aaqqissuulluakkamillu allanngortinneqartassapput. Tassa immikkut itumik isertitat pisortat ingerlatsinermit aningaasartuuteqarnerulernissaannut tunngavissiissan-

ngillat, Namminersorlutilli Oqartussani kommuninilu attassisinnaaneq pitsanngorsaaffiginiarlugu piffissamut ungasissumut aningaasaliissutitut atorpeqassallutik.

Aatsitassarsiornerup akileraarusersorneqarneranut atatillugu royaltiinit, ingerlatseqatigiiffiup akileraarutaanit iluanaarutinullu akileraarutinit il. il. isertitat immikkut ittumik maleruaragas-saqartinneqarput, ilaatigut ataatsimoortumik tapiissutinit ilanngaateqartarnissaq pillugu Namminersorneq pillugu Inatsit naapertorlugu danskit naalagaaffiannik isumaqatigiissutigineqartunik ilaatigullu Kalaallit Nunaata Aatsitassanut Aningaasaateqarfia pillugu Inatsimmi aalajangersarneqartunik.

Isertitat ataatsimoortumik tapiissutit ikiliartortinneqarnerinut matussusiisussat imaluunniit Aatsitassanut Aningaasaateqarfimmut ingerlanneqartussat saniatigut immikkut ittumik allanik aamma akileraarutitigut isertitaqartoqarsinnaavoq. Tamatumani assersuutigalugu pineqarput ilanngaasigaanngitsunik akileraartitsisarnermik aqqissuussanit immikkullu ittumik ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaannit aamma ingerlatseqatigiiffiit aatsitassarsiorfinnut pilersuisuusut iluanaarutaannit akileraarutinit isertitat. Taakkua saniatigut pigisat nalillit tunineqarnerisa imaluunniit akiligassat siuartinneqarnerisa, soorlu pensionisiat akileraaruserneqarnerisa malitsigisaannik ataasiaannartumik isertitaqartoqarsinnaavoq. Immikkut ittumik isertitat taama ittut Namminersorlutik Oqartussanut kommuninulluunniit nakkartinneqartussat Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu Aningaasaliissuteqartarnissamut Aningaasaateqarfimmi katersorneqartassasut siunnersuutigineqarpoq.

Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasaliissuteqartarnissamut aningaasaateqarferqarnermi siunertarineqarpoq ilaatigut immikkut ittumik isertitat inuiaqatigiinni aningaasaqarnerup ineriartortinneqarnissaanut tamakkiisumik atorpeqartarnissaannik qulakkeerinninnissamut ilaatigullu aningaasat naleerukkiartorsinnaanerisa annikillisarneqarnissaanut. Aamma taama ittumik aningaasaateqarferqarnermi qulakkeerniarneqarpoq isertitaagallartut toqqammavigalugit ingerlatsinermut aningaasartuutit qaffakkiartuinnavinnginnissaat. Taamaalilluni immikkut ittumik isertitat aningaasaliissuteqarnernut atorpeqassapput aamma nuna tamaat eqqarsaatigalugu attanneqarsinnaasumik ineriartortitsiuarnissaq qulakkeerniarlugu nunami tamarmi ataatsimoortumik pingaarnersiuiinermut ilaatinneqassapput.

Aningaasaateqarfiup aningaasaatai Namminersorlutik Oqartussat anguniagaanut taamatuttaarlu kommunit anguniagaannut immikkoortunut pilersaarutinut naapertuuttumik atorpeqassapput, pingaarnersiuiinermi kommunit ilaatinneqassapput aamma atorpeqarnissaat Inatsisartunit akuerineqassallutik. Tamanna aamma isumaqarpoq, aningaasaateqarfiup aningaasaatai assersuutigalugu illoqarfimmut qanittumi aatsitassarsiornermi pilersaarutit inerisarneqarnerannut atatillugu immikkut ittumik sanaartorfigissaanermut, suliffissanik sanaartornermut il. il. atorpeqassasut. Taamaattoq immikkut ittumik pisoqartillugu aningaasaliissuteqarnissamut oqartussaasut akuersissuteqarnerisigut aningaasaateqarfimmi aningaasaatigineqartut immikkut ittumik ingerlatsinermut aningaasartuutit, immikkut ittumik ingerlatsinermi isertitassatut pisari-

aqartinneqartumik tunngavissiisnnaasutut isigineqartut, aningaasaliiffigineqarnissaannut ator-neqarsinnaapput.

Naatsorsuisarnermut tunngatillugu siunnersuutigineqarpoq ingerlatsinermit sunniuteqanngit-sumik Nunatta Karsiata naatsorsuutaanik aaqqiissuteqarnissaq, tassa isertitat aningaasartuutil-lu allanngorarpallaannginnissaat anguniarlugu. Aallaaviatigut aningaasaateqarfimmi ukiut akornanni aningaasanik nuussisoqarsinnaavoq. Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu Aningaasaliissuteqartarnissamut Aningaasaateqarfimmut tunngatillugu ukiumoortumik naat-sorsuusiortoqartarpoq. Naatsorsuutit Nunatta Karsiata naatsorsuutaani nalunaarsorneqarsin-naapput.

Aatsitassarsiorneq piianerlu suliffeqarfimmi sulisut nalinginnaasumik inummut akileraarutaan-nit aamma isertitsissutigineqassapput kiisalu pilersuisunit immikkut ittumik inummut akile-raarutit ingerlatseqatigiiffiillu akileraarutaat isertitsissutigineqassallutik. Akileraarutitigut iser-titat taama ittut nalinginnaasumik isertitatut isigineqarput.

Missingersuusiormi naatsorsuusiormilu inatsisitigut piunasaqaataavoq missingersuusi-ormi inatsisip pingaarnertut tunngavii naammassiniarlugit nalunaarummik suliaqartoqar-nissaa (Missingersuusiormi malittarisassaq). Missingersuusiormi naatsorsuusiormilu inatsit Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu Inatsisartut nalinginnaasumik inatsisissaattut si-unnersuummik suliaqartarnerannut aamma aalajangiiffigisassatut siunnersuummik aningaasa-qarnermut tunngatillugu imalimmik saqqummiussisarnerannut attuumassuteqanngilaq.

Kommunit ukiumoortumik missingersuutaat, ukiunut arlalinnut missingersuutaat il. il.

Kommunit missingersuutaannut tunngatillugu maleruagassat Kommunit aqunneqarnerat pillu-gu Inatsisartut inatsisaannit nr. 22, 18. november 2010-meersumit nuunneqarput. Taaguut uki-oq naatsorsuusiorkfik allanngortillugu taaguuteqalerpoq ukioq aningaasanut inatsiseqarfik. Aamma missingersuusiormi naatsorsuusiormilu inatsisitigut kommunit pisussaaffiler-neqarput ukiumoortumik missingersuusiarnikkommunit nittartagaasigut tamanut saqqum-miussinissamut.

Aningaasartuutininik nakkutilliineq

Pisortat aningaasaataat killeqarmata sukangasuumik sunniutilimmillu aningaasaqarnermik aqutsinikkut isumalluutit ator-neqarsinnaasut pingaarnersiorneqarneranni annertunerusumik periarfissaqalertoqarsinnaavoq. Aningaasartuutininik ator-neqartunik ukiullu aningaasanut inat-siseqarfiusup sinneranut pingaarutilittut aningaasartuutaasinnaasunik naatsorsuulluni akuttun-gitsumik aningaasartuutininik nakkutilliisarnikkut missingersuutininut akornngusiisnnaasut ani-ngaasartuutaanerulersinnaasullu nassaarineqarsinnaapput. Tamatumuunakkut missingersuusi-arisat ajutoorsinnaasut takuneqarsinnaappata iliuisissat pisariaqartut piffissaqarfigalugillu naammassineqarsinnaanerak qulakkeerneqassaaq. Aningaasartuutininik nakkutilliinermit tun-

ngatillugu maleruagassaqarnermi siunertarineqarpoq maannamut naleqqiullugu aallussilluarnerusumik missingersuutininik malitseqartitsisarnissaq.

Kommunit ataasiakkaat naalakkersuisullu ataasiakkaat piffissani aalajangersimasuni aningaasartuutininik isertitanillu malitseqartitsissapput kiisalu paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit naatsorsuutit inernerisassaattut ilimagineqartut naatsorsussallugit. Piffissat pineqartut nalunaarutitigut aalajangersarneqassapput Aningaasaqarnermulli Naalakkersuisoq piginnaatinneqarpoq kommunip Namminersorlutilluunniit Oqartussat ukiumi inaarutaasumik naatsorsuutaasa takutippassuk isertitassatut naatsorsuutigineqartut 2,5 procentii sinnerlugit amigartooruteqarnissaq annertuumik ilimanaateqartoq akulininnerusumik malitseqartitsinissamik aalajangersaasinnaavoq.

Aningaasartuutininik nakkutilliinerup takutippagu ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut tunngatillugu kommunimi ataatsimi imaluunniit Naalakkersuisut naatsorsuusuaasa iluini oqartussaaffimmi aningaasaliissutit qaffassasut naatsorsuutigineqarpat politikkikkut immikkortortami pineqartoq, tassa kommunimi kommunalbestyrelse aamma Namminersorlutik Oqartussani naalakkersuisutut oqartussaasoq sippuinissamik naatsorsuutiginninneq aaqqiiffiginarlugu iliuseqassaaq.

Aningaasartuutininik nakkutilliinerup inernerit kiisalu tamatumunnga suliniutaasut toqqammavigalugit aalajangiussat Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmut nalunaarutigineqassapput. Naalakkersuisut malitseqartitsisarnertit inernerit pingaarnertit Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermulli Ataatsimiititaliaannut ilisimatitsissutigissavaat kiisalu taakku pillugit paasissutissat Namminersorlutik Oqartussat internetikkut nittartagaatigut tamanut saqqummiutissallugit.

Aningaasartuutininik nakkutilliisarnermi anguniagaavoq missingersuusiornermut piumasaqaatit malinneqarnerisigut aningaasaqarnerup attanneqarsinnaasumik ineriartortinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa.

Aningaasartuutininik nakkutilliinerup kingulliup takutippagu naatsorsuutit inernerit isertitassatut naatsorsuutigineqartut 2,5 procentii sinnerlugit amigartooruteqarfiusinnaasut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup kommunit ataasiakkaat imaluunniit Naalakkersuisut ataasiakkaat akulikinnerusumik aningaasartuutininik nakkutilliinissamut nalunaaruteqarnissamullu peqqusinnaavai.

Kommunip ataatsip Naalakkersuisulluunniit ataatsip aningaasartuutininik nakkutilliinerisa marluk tulleriit takutippassuk naatsorsuutit inernerit isertitassatut naatsorsuutigineqartut 2,5 procentii sinnerlugit amigartooruteqarfiusinnaasut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup kommunip pineqartoq imaluunniit Naalakkersuisoq pineqartoq akulikinnerusumik aningaasartuutininik nakkutilliinissamut nalunaaruteqarnissamullu peqqusinnaavai.

Pisuni taaneqartuni akulikinnerusumik aningaasartuutunik nakkutilleeqqusineq pisussaaffeqarnerulersitsisinnaavoq, tassa pissutsit tamatumunnga pisussaaffiliippata. Aamma kommuni ataaseq Naalackersuisorluunniit ataaseq oqartussaaffimmi iluani missingersuutunik misissueqqissaarnissamut peqquneqarsinnaavoq.

Missingersuutunik misissueqqissaarnerit misissueqqissaarnerupput missingersuutunik pitsanngorsaanissamik siunertaqartut. Ilaatigut missingersuutunik misissueqqissaartuortoqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, tassani Naalackersuisut ukiumut aalajangersinnaavaat oqartussaaffimmini ataatsimi arlalinniluunniit misissueqqissaartoqassasoq, ilaatigullu unammilligassat aalajangersimasut misissueqqissaarnissamut tunngavissiisut misissuiffiqeqqissaarneqarnissaat aalajangersinnaallugu. Aningaasaqarnermut Naalackersuisoq missingersuutunik misissueqqissaarnissamut pingaarnertut akisussaasuvoq. Misissueqqissaarneq naammassineqarpat taman-na Naalackersuisunut saqqummiunneqassaaq.

Kommunit tamarmik Aningaasaqarnermullu Naalackersuisoqarfiup ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi kingullermi aningaasartuutitut tunngatillugu inaarutaasumik naatsorsuutit kommunip Namminersorlutilluunniit Oqartussat ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi pineqartumi isertitaannit annerunersut kingusinnerpaamik qaammatit pingasut siulliit naaneranni naatsorsuutit pigineqartut toqqammavigalugit misissussavaat.

Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaannik nakkutilliinerup takutippagu ukioq aningaasanut inatsiseqarfik kingulleq amigartooruteqarfiusoq Aningaasaqarnermut Naalackersuisup ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut nutaamut aningaasaliissutissat amigartoorutit anertoqataannik ikilissavai.

Taamaalilluni ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusimi amigartoorutit ukiup tullissaanut nuunneqarnerisigut amigartoorutaasinnaasut appartinneqassapput. Piumasaqaatit ataatsimut isigalugit Namminersorlutik Oqartussanut atuupput, naatsorsuutigineqarporli oqartussaaffeqarfik ataaseq qaangiinissamut tunngavissiisimappat oqartussaaffeqarfiup suliaqarfimmini allatut pingaarnersiuiinissamut siunnersuummik tunniussinissamut pisussaaffilerneqarnissaanut malerugassat atuutsinneqalissasut.

Ukiup siuliani kommunip naatsorsuutaannik nakkutilliinerup takutippagu kommunip isertitaasa 2,5 procentii sinnerlugit kommuni amigartooruteqarsimasoq ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi tullermi Namminersorlutik Oqartussat kommunimut tapiissutaat ikilissinneqassapput, tassa nakkutilliiffiusumi matumani amigartoorutit isertitat 2,5 procentiinit amerlanerusut anertoqataannik.

Qulaani pineqartut inatsisinut atuuttunut tunngatillugu aningaasaqarnermik aqutsinerup suka-terneqarnissaanut pisariaqarput. Matumani eqqarsaatigineqarput pisortat aningaasaqarnikkut ukiumi aggersuni tatisimaneqarneruleriartornissaat aamma ukiuni kingullermi pisortat ingerlataqarfiisa ilaanni aningaasaqarnikkut aqutsiniarnermi ajornartorsiuteqarnerujussuat.

Allanguutitigut qulakkeerneqassaaq piffissap ingerlanerani missingersuusiornermut piumasaqaatinik malinninnissaq. Tamatumunnga ilutigitillugu sukannersumik aningaasaqarnerup aqunneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut aamma missingersuusiornermi naatsorsuusiornermilu inatsimmi anguniakkat malinneqannginneranni kinguneqartoqarsinnaammat anguniakkat piviusunngortinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoq piginnaatinneqarpoq aningaasartuutininik nakkutilliinerup imarisasaanut akulikitsuunissaanullu erseqqinnerusunik malittarisassaliornissamut. Ilaatigut siunertarineqarpoq naalackersuinikkut paasissutissat pisariaqartinneqartut qulakkeerniarlugit kiisalu assigiissaartumik nalunaaruteqartarnissaq qulakkeerniarlugu kommunit missingersuusiornerminni naatsorsuusiornerminnilu pinngitsoorani takussutissaqartinneqartalernissaat.

Naatsorsuutit

Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Siunnersuisoqatigiit kommunit tamarmik aningaasaqarnermik akisussaaffeqarlutik allaffissornikkut aqutsisuinik, kommuninit sinniisuutitamik ataatsimik, Naalackersuisunit sinniisuutitamik aamma Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuusiornermi pisortaannit inuttaqartut pilersinneqarput. Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Siunnersuisoqatigiit peqataasussanik pisariaqartitsineq naapertorlugu aggersaasinnaapput. Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Siunnersuisoqatigiit suliasaraat kontunut pilersaarutit aamma kommunit Namminersorlutillu Oqartussat naatsorsuutininik nalunaarsuinissamut ilitsersuutaat kiisalu pisortat ataatsimoorussaanni allani apeqqutit aningaasaqarnermut pingaarutillit oqallisigissallugit. Naalackersuisut Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Siunnersuisoqatigiinnut siulittaasuutitaqarlutillu allattuunermik isumaginnittuupput.

Naalackersuisut Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Siunnersuisoqatigiinnut tunngatillugu erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

Naalackersuisoqarfiit tamarmik ukiunut qulinut immikkoortunut pilersaarusiortarnissamik aamma kommunit ingerlatseqatigiiffiillu suliamut attuumassutillit attaveqaasersuinermik pilersuinermillu akisussaaffeqartut pilersaarusiornermi oqaloqatigisarnissaannik peqquneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Kommunittaaq kaammattorneqartarput kommunit immikkoortunit pilersaarusiornissamut. Inatsisartut sulianullu ataatsimiititaliat immikkoortunut pilersaarutit pillugit ilisimatinneqassapput pilersaarutillu naalackersuinikkut pingaarnersuinermut ilanngunneqassallutik, tassunga ilanngullugu aningaasanut inatsisiliornermut.

Immikkoortunut pilersaarusiortarnermi siunertaavoq pisortat missingersuutaannik piffissamut ungasinnerusumut pingaarnersuinermut tunngatillugu pisortat ataatsimoorlutik ukkataqarnissaasa isumaqatigiinnissaasalu qulakkeerneqarnissaat, aamma missingersuutit qanoq tigussasumik timitalimmillu pilersaarusiornermut ilaatinneqarnissaat eqqarsaatigalugu. Aamma piffissamut ungasissumut pilersaarusiortarneq tamanna EU-p suleqatigiinnissamik isumaqatigiis-

suteqarnermut atatillugu ugartortarpaa. Aqutsiveqarfiit immikkoortunut pilersaaruseriorfiusussat Naalakkersuisut aalajangersaaffigissavaat. Sumiiffimmi sanaartornissamut aningaasaliissuteqarniaraanni aallaaviatigut piumasaqaataavoq immikkoortunut pilersaaruteqartoqarnissaa, tassa assersuutigalugu oqoqartoqarnerata assigisaasaluunniit malitsigisaanik naatsorsuutigingisamik taartissanik inissialiortoqarnissaanik pisariaqartitsisoqartillugu tunngavik tamanna avaqunneqarsinnaammat.

Immikkoortunut pilersaarutit Namminersorlutik Oqartussat nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqartassapput, minnerpaamillu ukiumut ataasiarluni iluarsaanneqartassallutik.

Malittarisassat Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaannik iluarsisussat Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaannit nr. 23, 3. november 1994-imeersumit nuunneqarput.

Inatsisip imarai naatsorsuuseriornermut aamma naatsorsuuseriveqarnerup aaqqissuussaananeranut malittarisassat pingaarnerit.

Missingersuuseriornermi naatsorsuuseriornermilu inatsit aqutigalugu pisortat ingerlatsiviini kukkunersuuseriornermi ileqqorissaarnissaq atuutsinneqalerpoq. Pisortat kukkunersuuseriornermi ileqqorissaarnissaat nunani tamalaani nutaaliaasumik kukkunersuuseriornermut ilaavoq. Pisortat kukkunersuuseriornermi ileqqorissaarlutik kukkunersuuseriornermi tunngaviumik kukkunersuuseriornermi tunngaviit nunani tamalaani malinneqartut (ISSAI) naapertorlugit. Pisortat kukkunersuuseriornermi ileqqorissaarnissaannut ilaatinneqarput aningaasaqarnermik kukkunersuuseriornermi, inatsisitigut isornartorsuuseriornermik kukkunersuuseriornermi aamma ingerlatsinermik kukkunersuuseriornermi. Pisortat kukkunersuuseriornermi ileqqorissaarnissaannut nunani tamalaani malittarisassat tunngavigineqarput, taakkulu ilaatigut EU-mit suleqatigisartakkanillu allanit ugartorneqartarput.

Pisortat kukkunersuuseriornermi ileqqorissaarnerat Naalakkersuisut Kalaallit Nunaata sumut ingerlanneqarnissaanik kissaatigisaannut aqutissiuissaaq. Taamaammat naatsorsuutigineqarpoq piffissap ingerlanerani tamanna atuutsikkiartuaarneqassasoq, aamma kommunit Namminersorlutillu Oqartussat kukkunersuuseriornermi tunngatillugu naatsorsuutigineqarpoq atuutsitsiartuaarnermi tassani pisortat ingerlatsiviini il. il. kukkunersuuseriornermi piginnaasaqarnissaat eqqarsaatingineqassasoq. Ilimagineqarpoq atuutsitsiartuaarnerup ukiut qulit angullugit ingerlanneqarnissaa pisariaqarsinnaasoq, naatsorsuutigineqarporlu kommunini Namminersorlutillu Oqartussani ukiumiit ukiumut tamanna ineriartortikkiartuaarneqassasoq.

Nunatta Karsiata naatsorsuutaanik saqqummiussisarneq kingusinnerpaamik Ukiakkut ataatsimiinnermi pisassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Kommunit naatsorsuutininik nalunaarsuisarnerat naatsorsuutaallu

Malittarisassat kommunit naatsorsuutininik nalunaarsuisarnerannik naatsorsuutaannillu iluarsisussat Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaannit nr. 22, 18. november 2010-meersumit nuunneqarput.

Missingersuusiornermi naatsorsuusiornermilu inatsit aqutugalugu pisortat ingerlatsiviini, taakkununga ilanngullugu kommunini kukkunersuinerimi ileqqorissaarnissaq atuutsinneqalerpoq. Tamanna ”*Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaasa*” iluanni nassuiarneqarpoq.

Atuutilersinneqarnera ikaarsaarnissamilu aalajangersakkat

Missingersuusiornermi naatsorsuusiornermilu inatsit 2017-imut missingersuusiornissamat toqqammavissatut atuutsinneqalernissaa angumerineqarsinnaanngilaq, taamaammat inatsisit aatsaat ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi 2018-imi tamakkiisumik atuutsikkiartuaalerneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Tassa malitseqartitsisarnermut tunngatillugu inatsimmi §§ 26, imm. 2-4-it, aamma 27-30-t aatsaat atuutsinneqalissapput ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi 2018-imi, taamaalilluni ukioq 2017 atuutsitsiartuaarnerup ukiorissavaa.

Taamaattoq §§ 14-18-it teknikkikkut naatsorsuinermut aningaasaateqarfinnut tunngassuteqartut ulloq 1. juli 2016 atuutsinneqalissapput.

Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 22, 18. november 2010-meersumi §§-it 40-50, kommunip aningaasanut tunngasutigut ingerlatsineranut tunngasut inatsisip atuutilerfia ilutigalugu atorunnaarsinneqassapput. Taassuma kingunerissavaa kommunit aningaasatigut ingerlatsinerannut tunngasunik siunissami nakkutilliisarnissap, Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu pisalernissaa.

3. Aningaasatigut allaffissornikkullu pisortanut sunniutigisinnaasai

Inatsisip malitsigisaanik Namminersorlutik Oqartussat kommunillu allaffissornerat allannguiteqassaaq. Kommunit naalakkersuisoqarfiillu atuneq aamma ukiumut inernerusussatut naatsorsuutigisat nalunaarusiortassavaat. Malitseqartitsinerit taakku suliarineqarnissaat aamma taakkununga tigooraanissaq isummerfiginninnissarlu isumalluutininik amerlanerusunik pisari-aqartitsissaaq. Pisortat kukkunersuinerimi ileqqorissaarnerat immikkut isigalugu kommunini Namminersorlutillu Oqartussani isumalluutininik atunerunermik nassataqassaaq.

Tamannali ilutigalugu naatsorsuutigineqarpoq inatsit, tassunga ilanngullugu pisortat kukkunersuinerimi ileqqorissaarnissaannik atuutsitsilerneq Namminersorlutik Oqartussanut kommu-

ninullu aningaasatigut iluanaarutaasumik aningaasaqarnermik malitseqartitsineq pitsaanerusumik aqutsitsilersitsissasoq sunniuteqarnerulersitsissasorlu.

Ukiut kingulliit ingerlaneranni nunami kommuninit sisamaasunit pingasut aningaasatigut ajornartorsiuteqarnerat pissutigalugu sukannersumik nakkutigisaapput. Pitsaanerusumik aningaasartuutini nakkutilliisoqarneratigut, soorlu inatsimmi tamanna pineqartoq, kommuni aningaasatigut sipaaruteqassapput. Aamma pisortat ataatsimoorlutik aningaasaqarnikkut aqqisugaanerannut, aningaasartuutini malitseqartitsisarnermik nakkutilliisarnemillu oqilisaataasussap, atassuserneqarsinnaaneranut atatillugu inatsimmik atuutsitsilerneq isigineqassaaq.

Ullumikkut aningaasaqarnermik aqutsinissamut piginnaasassatut kissaatigineqartut aamma kommunini Namminersorlutillu Oqartussani piginnaasat pigineqartut akornanni nikingasoqarpoq. Nikingassut tamanna annerulertarpoq aningaasaqarnermik aqutsinissamut piunasaqaatit annertusineqaraangata, taamaalisoqaraangallu piginnaanngorsaaqqiisoqartariaqartarpoq. Taamaammat ajornartorsiut tamanna aaqqiiffiginarlugu iliuusissatut pilersaarusiortoqarpoq. Pisortat ataatsimut suliniuteqarnerisigut iliuusissatut pilersaarut pisortat ingerlataqarfiini tamani aningaasaqarnermik aqutsinissamut piginnaanngorsaaqataassaaq. Tamatuminnga ingerlatsinissaq siulleg 2016-imi upernaakkut aallartinneqassaaq.

Inatsisip atuutsinneqalerneratigut kommunini naalackersuisoqarfinnilu isumalluutiniq atuneq piginnaasaqarnerlu allanngortinneqassapput. Isumalluutit aningaasaqarnermik malitseqartitsinermut nalunaaruteqartarnernullu atorineqassapput, sulinerlu aningaasaqarnerup tungaatigut piginnaasaqarfiusariaqassalluni. Naatsorsuutigineqarpoq tamanna aaqqiiffigineqassasoq suleriaatsinik pisoreersunik piginnaanngorsaaarnernillu allanngortiterinikkut, soorlu inatsisip atuutsinneqalerneratigut aningaasartuutaasartut ikilisinneqassasut aningaasaqarnermillu aqutsineq pisariinnerulissasoq naatsorsuutigineqartoq.

Inatsimmik aqutsineq malitseqartitsisarnernerlu Naalackersuisunit isumagineqartassaaq, naatsorsuutigineqarporlu tamatuma kinguneranik missingiisarnermut malitseqartitsisarnermullu isumalluutiniq atuisoqarnerulernissaa. Taamaattoq naatsorsuutigineqarpoq atuutsitsilerniarnermi inerisaanermilu immikkut isumalluutiniq atuisoqarnerussasoq, sulinerulli isumalluutiniq atuinikinneruleriartortumik isumagineqarsinnaalernissaa naatsorsuutigineqarluni.

Taamaammat siunnersuutigineqarpoq atuutsitsilerniarnermi kommunit Naalackersuisullu atuutsitsilernissamut piginnaanngorsaanissamullu isumalluutiniq immikkoortitsissasut, tabelilu naapertorlugu taakku amerlanersaat piffissap ingerlanerani atorunnaarsinneqassasut.

Ukioq naallugu suliffiit	2017	2018	2019	2020
Kommunit	4	4	2	0
Aningaasaqarnermut	2	2	1	1

Naalackersuisoqarfik				
----------------------	--	--	--	--

4. Aningaasatigut allaffissornikkullu inuussutissarsiornermut kingunissai

Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi aningaasanik atorluaanerup malit-sigisaanik inatsit inuussutissarsiornermut pitsaasumik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqar-poq, soorlu pisortat aningaasaqarnermik aqutsilluarnerunerat inuiaqatigiinnut tamanut, tassu-nga ilanngullugu inuussutissarsiornermut iluaqutaassasoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kingunissai

Inatsit avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusaannut kinguneqartussatut naat-sorsuutigineqanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunissai

Inatsit pitsaasumik innuttaasunut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, tassami pisortat aningaasanik pitsaanagerusumik aqutsinerisa inuiaqatigiinnut tamanut, tassunga ilanngullugu in-nuttaasunut iluaqutaasumik aningaasat pitsaanagerusumik tullerriarneqarnissaat qulakkeerne-qassammat.

7. Kingunerisassai pingaaruteqartut allat

Inatsit pingaarutilinnut allanut kinguneqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

8. Oqartussaasunut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq.

Siunnersuut ulloq 11. januar 2016 tusarniaassutigalugu nassiunneqarpoq Namminersorlutik Oqartussani naalackersuisoqarfinnut tamanut, KANUNUPE-mut, Kalaallit Nunaanni Sulisit-sisunut, SIK-mut NUSUKA-mullu ulloq 27. januar 2016 akissuteqarnissamut piffissaritillugu kiisalu KANUKOKA-mut kommuninullu ulloq 22. februar 2016 akissuteqarnissamut piffissa-ritillugu.

Tusarniaaffigineqartut oqaaseqaataat pingaarnerit ataani nalinginnaasumik naqinnilerlugit ilanngunneqarput, Naalackersuisulli oqaaseqaataat *uingasunik* naqinnilerlugit ilanngunneqar-lutik.

Tusarniaanermut akissutit ima tunngavissiipput:

KANUKOKA

KANUKOKA tusarniaasoqarnissani soqutigisallit peqataatinneqarnissaat naalackersuisoqarfimmiit ilanngunneqarsimammat qujavoq, tassani kommunit inatsisissatut siunnersuutip imarisaanut sunniteqarsinnaalermata. KANUKOKA-mi ilaasortat tamarmiullutik KANUKOKA-p tusarniaanermut akissutaanut ilanngussaqrput.

Naalackersuisup sukkulluunniit issiasup aningaasaqarnikkut aqutsisoqarnissaanut aalajangersaasinnaatitaanera KANUKOKA-p kommunillu tusaatissatut tiguaat, peqatigitillugulu KANUKOKA-miit akuerineqarpoq pisortat susassaqrarfiini tamani aningaasaqarnikkut sukanner-sumik aqutsisoqarnissaa pisariaqartinneqarmat. KANUKOKA-miit maluginiarneqarpoq siunnersuut massakkut inatsisinut atorneqartunut sanilliullugu arlalitsigut sukateriffiqarsimasoq, siullertullu sulisussat amerlanngitsut pitsaanagerusumik atorluarneqarnissaannut iluaqutaasussaasoq, aappaattullu kommunit namminneq aqutsinerannik killilersuilersussaqaq.

KANUKOKA-miit maluginiarneqarpoq siunnersuummi pisortat aningaasaqarnerisa tamarmi-usut ataatsimut missingersuusiortifigineranni ukiut 4-t ingerlaneranni oqimaaqatigiittoqarnissaanik imaluunniit sinneqartoortoqarnissaanik piunasaqartoqarnera kommunit ingerlatsinerannut naapertuuttuusoq, taamatullu tulluarsaaneq tikilluaqqullugu.

Inatsisini pineqaatissiisarnerup atorneqarnissaa KANUKOKA-mit akerlerineqarpoq, peqatigitillugulu akueralugu aningaasaliissutaasunik atuinissami eqqortitsisoqarsimanngippat tamatumaa arlaatigut kinguneqartittarnissaa pisariaqartinneqartussaammat. Pineqaatissiisarneq sakkortuallaartut KANUKOKA-mit isumaqarfigineqarpoq. Tamatumani aningaasaqarnerup killiliussanut atugassarititaasunut allanngortunut naleqqussarnissaa ajornarnerulersissavaa, piffissamilu ungasinnerusumi kiffartuussinerit aningaasalersuinissallu toqqarnissaannut tunngatillugu kommunit naalackersuinikkut tatigiinnarnissaannut tunngaviliisussaavoq. KANUKOKA-miit erseqqissarneqarpoq siunnersuummi taaneqareersutut pineqaatissiinerit KANUKOKA-p isumaa malillugu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni tatiginartumik suleqatigiittoqarnissaanut aqutissaanngillat.

Pissutsit avaqqukkuminaatsut imaluunniit siumut takujuminaatsut pissutigalugit kommunit missingersuutiminnik qaangiisoorsinnaapput. Tamatumalu kingunerisinnaavaa kommunit pineqaatissinneqarumanatik allatut ajornartumik suliniutinik aallartitsisariaqarnissaat, taamaattoqassappalli kiffartuussineq eqqorneqartariaqassalluni. Isertitaasussanit 2,5 % qaangerlugu kommuni missingersuutiminik qaangiisimassappat aningaasat x kr.-nik amerlassusillit uninngatinneqartut Namminersorlutik Oqartussani atorneqartussanngussapput, tassanilu aamma kiffartuussineq eqqorneqartussaassalluni. Tassalu pineqaatissiisarneq inatsisissatut siunnersuummit isikkoqartillugu pigiinnarniarneqarpat kiffartuussineq ullumikkornit ajorneruler-tussaassaaq. KANUKOKA-mit kaammattuutigineqarpoq taamatut pineqaatissiisarneq inatsisissatut siunnersuummit peerneqassasoq.

KANUKOKA-mit maluginiarneqarpoq kommunit naatsorsuutaannut pineqaatissiinerit kingunerannik kommuninut tapiissutit (ataatsimoortumik tapiissutit) ikilisinnissaat siunnersuummi § 30-mi taaneqarsimammat, tassanilu ukiumi tapiissuteqarfiusumi taakku qaammagini juulimi, aggustimi, septembarimi, oktobarimi, novembarimi decembarimilu assigiisillugit agguanneqarumaarmata. KANUKOKA-mit kaammattuutigineqassaaq taamatut pineqaatissiisinnaaneq siunnersuummit peerneqassasoq. Siunnersuutigineqartoq attatiinnarniarneqarpat kaammattuutigineqarpoq pineqaatissiisarnerit ukiup naatsorsuiffiusup qaangiunneratigut ukiunik marlun-nik kinguartinneqassasoq.

Pineqaatissiisarnikkut piffissap ingerlanerani missingersuutit oqimaaqatigiinnissaanut piumasaaqat qulakkeerneqassaaq. Pineqaatissiinerit namminersorlutik oqartussanut kommunitnullu atuutissapput. Siunnersuummi § 2 malissagaanni ukiumi ataasiinnaasumi pineqaatissiiffiunngitsumi nikerartoqarsinnaanissaanik inissaqartitsisoqarpoq. Pineqaatissiisarnikkut kommunit/namminersorlutik oqartussat iliuusissanik iluarsiiiffiusussanik aallartitsinissaminut kimigiiserfigineqartarnissaat siunertarineqarpoq. Tamakku kiffartuussinerup annikillinerannik kinguneqarsinnaapput, peqatigitilluguli piffissap ingerlanerani isertitanit amerlaneruninik atuisoqannginnissaa qulakkeerneqassaaq. Pineqaatissiineq ukiup naatsorsuiiffiusup kingorna ukiup ataatsip qaangiunneratigut pisarnissaanut qulakkeerniarneqarpoq ajoqutinngortup piaarnerpaamik iluarsineqartarnissaa, taamaaliornikkullu aningaasaqarnikkut anguniakkat eqqortissinnaajumallugit.

Taamaammat KANUKOKA-p kaammattuuteqarnera Naalakkersuisut tusaatissatut tigusiinnaanngilaat.

Kommunit sanaartornermut aningaasartuutaannut pineqaatissiinerit ilaatikkunnaarlugit inatsissatut siunnersuut allanngortinneqassasoq KANUKOKA-miit kaammattuutigineqarpoq. Sanaartornermi pineqaatissiinerit ukiumi ataatsimi atuuttartut kommunit sanaartortitsinerinut ukiumi arlaqartuni ingerlanneqakkajuttunut, pilersaarutillu naalakkersuinikkut akuersissutigineqarneranniit naammassineqarnissaasa tungaannut ukiumi arlaqartuni naammassiniagassanut, naapertuuttutut oqaatigineqarsinnaanngillat. Tamakkulu pissutigalugit pineqaatissiinerit ukiumi ataatsimi atuuttussat kommunit sanaartornermut aqutsinerannut akornusersuutaapput. Tasungalu ilaavoq kommunit sanaartornermut aningaasartuutaat nunatsinni kommuninut assigiinneqisumik avinneqarsimammata. Pineqaatissiisarneq takutinneqartutut isikkoqartillugu kommunit sanaartornermik suliaqarpiannngitsut eqqorneqartuassapput.

Siunnersuut immi sanaartornerup tungaatigut pineqaatissiinerinik imaqaanngikkaluarpoq. Siunnersuut aningaasaqarnikkut ataatsimut pineqaatissiisinnaanermik imaqarpoq. Peqatigisaanik siunnersuummi § 2, imm. 2 nr. 3 sanaartornermut aningaasartuutit aningaasartuutivinnut ilaanissai eqqortinneqartussaavoq. Taamaaliornikkut sanaartortitsinerup ingerlatsinermut sanilliullugu pingaartinneqarnerunissaa qulakkeerneqassaaq.

KANUKOKA-mit maluginiarneqarpoq § 26-imi ilassutitut aningaasaliissutit ilanngunneqarsimasut - tamannalu pissutigalugu aningaasartuutit aningaasaliissutit aqutitigalugit aatsaat akilerneqarsinnaappata akilerneqartariaqassasut.

§ 2, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq: ”Missingersuutit inissisimaneranni oqimaaqatigiittoqarnissaanut piumasaaqatit imm. 1-imi taaneqartut eqqortinneqarsimassapput imatut ittoqarsimappat:

1) Isertitat atuuttut katinnerisa inernerat, nuutitsinermi kiisalu kommunip sanaartornermut ukiumoortumik missingersuusiani imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat aningaasanut inatsisaanni, ukiumi 4-ni amigartoortoqarsimannngippat...” § 26 malillugu aningaasartuutinik nakkutiginninneq

KANUKOKA-mit malittarisassat killilersuiffiusutut isumaqarfigineqarput, tassami pissusiviusut malillugit kommunit assersuutigalugu kulturimut timersornermullu atortorissaarutinik pinsinissamut taarsigassarsinnaassanngimmata. Tassanngaannartumik akiliisinnajunnaartoqar-

pat tamanna aamma taarsigassarsinerit aqputigalugit qaangerneqarsinnaangilaq. Tamanna qaangerneqarsinnaavoq kommunit namminersorlutillu oqartussat akornanni aningaasaqarnermut ukiuumoortumik isumaqatigiissutaasuni taarsigassarsiarititanik ukiunut ataasiakkaanut pi-sariaqartitanut naammattunik sammititanik taarsigassarsititsisoqarpat.

Inatsisissatut siunnersuummi § 6 malillugu taarsigassarsititsinerit aqputigalugit ajunngitsumik aningaasaliisoqarsinnaavoq. Aningaasaliinissanut taarsigassarsiniartoqarpat pingaarluinnartuuvoq aningaasaliinerit imminut akilersinnaanissaat. Allatut pisoqarsimatillugu taarsigassarsinerimut atatillugu aningaasartuutaasut inatsisissatut siunnersuummi § 2, imm. 2-mi killiliussanut aalajangersarneqartut iluanni aningaasalersorsinnaasariaqarput. Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu Aningaasaliissuteqartarnissamut Aningaasaateqarfik aqputigalugu ileqqaarneqartut aningaasaliissutigissallugit periarfissaqarpoq, soorluttaarlu § 2-mi killiliussat aqputigalugit pisortat aningaasartornerulernerat akileraarutitigut akitsuutitigullu isertitaqarnerunerit aqputigalugit aningaasalersorneqarsinnaalluni.

KANUKOKA-mit kommunit aningaasaateqarfimmut aningaasaleeqataasarnissaat inassutiginnangilaq. Ukiup qiteqqunerani pensionisianeersunik akileraarutitigut isertitat massakkut ilannguniarneqalerneru akuerineqarsinnaangilluinnarpoq. Siunnersuutigineqartoq aalajangiusi-maannarneqarpat, kommunillu immikkut pisoqartillugu aningaasaateqarfimmut tapeeqataasassappata KANUKOKA aningaasat sunut atornissaannut sunniuteqarsinnaasariaqarpoq.

Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu Aningaasaliissuteqarnissamut Aningaasaateqarfimmi siunertarineqarpoq nuna tamakkerlugu immikkut isertitanik katersinissaq siunertarineqarpoq, aningaasallu taakku nuna tamakkerlugu ineriartortitsisoqarnissaanut atorlugit. Kommunit tamakkununga peqataapput - tapiissuteqartutut tiguisartutullu. Aningaasaateqarfiup aningaasaatai namminersorlutik oqartussat kommunillu anguniagaannut, immikkoortunullu pilersaarutit kommunit pingaarnersiuiinermi peqataaffigisai naapertorlugit, ator-negassapput. Naalackersuisulli kingullerpaajullutik nuna tamakkerlugu pingaarnersiuiisoqar-nissaanut ineriartortitsinissamut akisussaasuupput. Isertitassat ilaannut aningaasaateqarfim-mut ilanngutassanut tunngatillugu killiliinerup ilanngunneratigut siunnersuut naleqqussarne-qarpoq.

Aqutsinerup misissuiffigineqarnissaanik piumasaqarneq KANUKOKA-mit tapersorsorneqarpoq, matumani kommunit aningaasartuutinut allanut taarsiiffigineqarniarpata, tassami misissuisoqarnissaanut annermik piumasaqarnerit aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqartussaammata. Tamatumalu kingunerissavaa aqutsinerup misissuiffiginerani aningaasartuutaanerulersut DUT-mik periuseqarneq malillugu kommuninut utertinneqassammata.

Kukkunersiuisartut Deloitte aamma BDO oqaloqatiginerat tunngavigalugu Naalackersuisunit nalilerneqarpoq kukkunersiuiinernut aningaasartuutit malunnartumik annertusnavianningsut, aningaasartuutillu annertusissappata annerusumik kukkunersiuiinikkut iluanaarutissanik taar-serneqarumaarmata.

Taamaammallu aqutsinerup misissuiffigineratigut piumasaqarneq tunngavigalugu kommunit taarsiiffigineqarnissaat pillugu KANUKOKA-p kissaateqarnera Naalackersuisunit akuerineqanngilaq. Ilanngullugulu malugeqquneqarpoq siunnersuummi ataatsimut sunniutaasussanut kommunit taarsiiffigineqareersimammata.

KANUKOKA-mit isumaqartoqarpoq pisortat aningaasaqarnerinut suliassanillu naammassinittarnerinut nassuiaateqarnissamut aningaasaqarnikkut suliassatigullu paasissutissat paasissutissallu allat pillugit pisortat ataatsimoorlutik nalunaarsuinerannut killissap atornissaanut piumasqaartoqartoq. Missingersuusiordermi, aningaasaqarnermi malitseqartitsinermi naatsorsuutinillu nalunaarsuordermi, aningaasaqarnermut kontunut inissitsiterivik tunngaviusariaqarpoq. Tamanna pillugu missingersuutinut inatsimmut, tunngaviusumik aalajangersakkat ilanngullugit, soorlu ukioq aningaasanut inatsiseqarfiusumik aalajangersaanerit aammalu aningaasaliinissamut oqaaseqaat tunngaviusoq, aalajangersagaq ilanngunneqartariaqarpoq. Aalajangersakkami Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq pisortat ataatsimut kontunut inissitsiteriviannik, tassungalu ilanngullugu pisortat aningaasanik nuutitsisarnerannut nalunaarsuinissamut pisortat ataatsimut kontunut inissitsiteriviannik, piumasqaatinik aalajangersaanissamut pisinnaatinneqarsinnaavoq. Pisortat ataatsimut nalunaarsuinissamut sinaakkutissat aalajangersarneqarnissaannut suliaqarnermut atatillugu Naalakkersuisut Missingersuusiordermut Naatsorsuuserinermullu Isumalioqatigiissitaliaata, siunnersuummi §34 naapertorlugu, Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup il. il. inassuteqaataasa ilanngunneqarnissaat eqqarsaatigalugitaaq pisinnaatitsissut aalajangiunneqartariaqarpoq. Tamatumunnga atatillugu § 10-mut nassuiaatini immikkoortup peerneqarnissaa immikkullu aalajangersaavigineqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 45, imm. 2-mi kommunit kontunut pilersaaruteqarnissaat pillugu nalunaarut aqutigalugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaatitaapput. Assigisaanillu Naalakkersuisut aalajangiiffigisinnaavaat kontumut pilersaarut sorleq Namminersorlutik Oqartussani naalakkersuisoqarfinnut il. il. atorneqassanersoq. Taamatulli aalajangiinerup nalunaarut aqutigalugu atortussanngortinnissaa piumasqaataannilaq. Missingersuutinut Naatsorsuuserinermullu Siunnersuisoqatigiit sammisanut taakkununnga tunngatillugu Naalakkersuisunut siunnersuisartutut atuutissapput. Malittarisassat, taakkununnga immersuiffissaq pillugu piumasqaatit ilanngullugit, nalunaarummi aalajangersarneqassapput.

KANUKOKA-mit oqaatigineqassaaq pisassat ilaat akiliisinnaajunnaarnerit, toqukkut qima-gunnerit pisoqalisoernerilluunniit pissutigalugit tiguniartarneri ajornartorsiutaammata, taamaammallu isumakkeertariaqarlutik. Ajoraluartumilli malittarisassat atuuttut malillugit naatsorsuuserinikkut isumakkeerinninnerit kommunip ingerlatsinera aqutigalugu akilerneqartussaapput. Kommunit pisassaraluanik kinguneqartitsilluni isumakkeerinnittoqarpat kommunit ataasiakkaat sinneqartoortutissatut anguniakkaminnik eqqortitsisinnaassanngillat.

KANUKOKA qinnuiginnippoq akiliisinnaassuseqarneq eqqunngikkaluarlugu missingersuutitigit naatsorsuutitigullu isumakkeerinnittarnerup suliarineqartarnera imatut allanngortinneqassasoq pisassat ukiuni naatsorsuiffiusuni siuliini pinngortut isumakkeerinniffigineri killiffilerlugit ingerlanneqartussanngorlugit. Tassalu pisassaraluanik isumakkeerinninnerit siunissami nammineq aningaasaatit aqutigalugit aningaasalersorneqassasut.

Pisassaraluanik isumakkeerinninnerit ingerlaavartumik ingerlanneqartariaqarput. Tamanna-lu pissutigalugu 2016-imi ukiaanerani tamatuma qanoq isilluni qulakkeerneqarsinnaanera pillugu kommuninik oqaloqateqarnerit aallartinneqassapput, peqatigitillugulu kommunit naatsorsuutaat qanoq isillutik ajunngitsumik kukkunersuisoqartarnissaanik ileqqumut atatillugu naammassinissimansut ilanngullugu.

KANUKOKA-mit § 20, imm. 5 imaalillugu iluarsineqassasoq kissaatigineqarpoq: ”Ingerlaavartumik aningaasartuutit akilernissaannut illersorneqarsinnaasumik qanoq ilineraniluunniit akiliisinnaassuseqartoqartariaqarpoq”.

§ 20, imm. 5-imi aalajangersagaq kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsimmi atuuttumersumik ingerlatitseqqinneruvoq. Naalakkersuisut kommunit akiliisinnaassuseqarnerannut minnerpaaffissat pillugit piumasagaatinik aalajangersaasinnaapput, taakkunanilu siunertarinerarpoq kommunit qaqugukkulluunniit pisussaaffimminnut ingerlaavartumik akiliisinaanisaat. Naalakkersuisut kommunit akiliisinnaassuseqarnerannut minnerpaaffissat pillugit piumasagaatinik naliliisinaatitaapput, soorluttaarlu akiliisinnaassutsip tungaatigut unammilligassaqsimappat kommunit taarsigassarsiniarniarpata Naalakkersuisut akuersissutigeqqaartussaallugu.

KANUKOKA-mit kissaatigineqarpoq § 28, imm. 2-mi piffissaliussat ataqatigiissarneqassasut. Naatsorsuutit naammasseqqaarnissaat utaqqisariaqarpoq.

Naalakkersuisunit kissaataasimavoq aningaasartuutunik nakkutilliisoqarnera siusinnerusukkut pisariaartoq, ajornartorsiuteqarsimappallu sukkasuumik iluarsillugit. Naatsorsuutit amerlanertigut ukiup ingerlanerani kvartalimi siullermi naammassereertarput, aningaasaqarnermullu ataatsimiititaliaq malittarisassat massakut atuuttut malillugit naatsorsuutunik kommunalbestyrelsimut kingusinnerpaamik aprilip naanginnerani tunniussisussaallutik. Nalunaarutunik suliaqarnissaq naleqqussaannissarlu sioqqullugit kommunit naatsorsuutaasa naalakkersuinikkut siusinnerusukkut suliarineqarsinnaanersut Naalakkersuisut misissuiffiginarpat.

Kommuneqarfik Sermersooq (KS)

KS-ip aallarniutigalugu nersualaarutigaa inatsisissatut siunnersuut aqutugalugu Kalaallit Nunaanni pisortat ingerlataqarfiini aningaasaqarnermik aqutsineq sukateriffiginarneqarmat. KS-ili isumaqarpoq aningaasaliissutunik nakkutilliinernut, naatsorsuutunik saqqummiussinernut kiisalu kukkunersiutinernut atatillugu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu inatsisaannik ataatsimoortitsinerusoqarsinnaasoq. KS-ip tullinnguullugu aalajangersakkat ataasiakkaat ilai oqaaseqarfigai.

KS-ip inatsisissatut siunnersuummi § 2-mut tunngatillugu erseqqissarpaa, kommunit immikkut eqqortitsisariaqarnerisa pingaaruteqassusia, soorlu aamma siunnersuummut nassuiaatini tamanna allaaserineqartoq. Qaffariartuutaasup killeqarnera innuttaasumut ataatsimut naatsorsorneqassaaq, taamaalilluni innuttaasut amerlassusiinik ingerlatsinermilu aningaasartuutunik sanillersuussineq aalajangiusimaneqaannassammat.

Inatsisissatut siunnersuutikkut pingarnerusutigit anguniagaasoq tassaavoq nuna tamakkerlugu aningaasaqarnerup patajaatsumik tunngavissinnissaa. Tamatumunnga sakkussaq tassaavoq aningaasanik aqutsinermi najoqqutassat sukateritariaqarnerat. Qaffariartuutaasup ataatsimut naatsorsorneranut ataneqartillugu tamanna naammattutut isigineqarpoq.

KS isumaqarpoq, sanaartornermut aningaasartuutit nassuarneqarnerat ersarinnerusariaqartoq, taakkununga ingerlaavartumik aserfallatsaaliinerit ilaatinneqalersillugit aningaasaliinerit nuataat aningaasaleqqinnerillu kisiisa ilaatinngagit. Ingerlaavartumik aserfallatsaaliinerit naatsor-

suutitut ilanngunneratigut, nammineq sanaartukkat aserfallatsaalinissaannut aningaasaliinis-samulluunniit kajumilersitsisoqarsinnaavoq.

Naalackersuisut isumaqatigaat missingersuusiornermi sanaartukkat piusut aserfallajaarnis-saat pinngitsoortinniarlugu ingerlaavartumik aserfallatsaalineqarnissaannut aningaasanik naammattunik immikkoortitsisarneq pissusissamisoortutut ilaatinneqartariaqartoq. KS-ip si-unnersuutaa inatsisip atuutilernissaanut sulinermi ilanngullugu suliarineqassaaq, matumani nalunaarutit, ilitsersuutit suliarineqarnerat kiisalu pisortat ataatsimut nutaamik kontonut pilersaarutaasa atuutilersinnissaanut sulineq ilanngullugu.

KS isumaa malillugu § 5-imut tunngatillugu pingaarutilerujussuuvoq missingersuutit naatsor-neqartarnerat pillugu malittarisassat piffissami sivisunerusumi attanneqartarnissaat'.

Naalackersuisut tassunga isumaqataapput.

KS isumaqarpoq pisortat ataatsimut kontonut pilersaarummut piunasaqaateqartoqartariaqar-toq, aningaasaqarnermut ingerlatallu pillugit paasissutissanut il.il. tunngatillugit pisortat ataatsimut nalunaarsuisarnerannut sinaakkusiisumik. Aalajangersagaq missingersuutit pillugit inat-simmut ilanngullugu suliarineqartariaqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 45, imm. 2-mi kommunit kontunut pilersaaruteqarnissaat pil-lugu nalunaarut aqutigalugu malittarisassanik Naalackersuisut aalajangersaasinnaatitaap-put. Assigisaanillu Naalackersuisut aalajangiiffigisinnaavaat kontumut pilersaarut sorleq Namminersorlutik Oqartussani naalackersuisoqarfinnut il.il. atorneqassanersoq. Taamatulli aalajangiinerup nalunaarut aqutigalugu atortussanngortinnissaa piunasaqaataannigilaq.

KS-ip § 18-imut tunngatillugu oqaatigaa isumaqarnartoq inatsisissatut siunnersuut nassuiaatillu akornanni naapertuutinngittoqartoq.

Nassuiaatit naqqissorneqarput.

KS § 25-imut tunngatillugu oqaatigaa isumaqarnartoq inatsisissatut siunnersuut nassuiaatillu akornanni naapertuutinngitsut.

Nassuiaatit naqqissorneqarput.

Inatsisissatut siunnersuummi § 31-imut tunngatillugu KS-ip paasivaa 1. september killiffik pillugu nalunaaruteqarnissamut naammattumik iliuseqarnissamut periarfissiinnigitsaq. KS-ip siunnersuutigaa, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu ataatsimiititaliaq kingusinnerpaa-mik 1. juli ilisimatinneqartassasoq.

Pingaaruteqarpoq oqaatigissallugu, kommunit imaluunniit naalakkersuisut ataasiakkaat aallaavittut pisussaaffigimmassuk §§ 25 aamma 26-mi allaaserineqartutut iliuuseqarnissaminut. 1. julimi ilisimatitsinermi piffissami siullermi (qaammatit siulliit pingasut) aningaasartuutinik nakkutilliinermut tunngavoq. Aningaasartuutinik nakkutilliinermi suleriaatsit aalajangersarsimatinnagit nalileruminaappoq piffissami siullermi inernerit ukiup sinneranut qanoq tikkuussissanersut. Siunertamut naapertuunnerpaasorinarpoq ulloq 1. juli ilisimatitsisoqartariaqarneranik isummertoqartinnagu suleriaaseqalernissamik misilittagaqartunik utaqqimaarnissaq.

KS isumaqarpoq Namminersorlutik Oqartussat kommunillu naatsorsuusiordermi, naatsorsuutinik saqqummiussinermi kukkunersuinermilu malittarisassat sapinngisamik assigiissarneqartariaqartut. Malittarisassat ersarinnerulersitsissapput peqatigisaanillu assigiinngitsumik suleriaaseqarnissamut tunngavilersuutit assut takujuminaallutik. KS-ip tamanna siunertaralugu siunnersuutigaa inatsisissatut siunnersuut allanngortinneqassasoq.

Naalakkersuisut aallaaviatigut isumaqatigaat kommunini Namminersorlutillu Oqartussani naatsorsuusiordermi malittarisassat sapinngisamik assigiikkunik iluaqutissartaqartoq. Piffissarititaasulli iluani kommunit Namminersorlutillu Oqartussat akornanni assigiinngitsunik malittarisassaqaqarnerisa attatiinnarnissaannut imaluunniit nutaanik taamaattunik atuutilersitsinissamut sukumiisumik misissuinissamut periarfissaqaqarsimangilaq. Paarlattuanik naatsorsuusiordermi malittarisassat kommunillu inatsimmi ataatsimi oqaasertalersorneri allanngortinnagit katersorniarneqarsimapput. Tamanna pisimavoq naatsorsuusiordermi malittarisassat, aningaasartuutinik nakkutilliineq aningaasaliisarnermilu malittarisassat imminnut qanitumik ataqatigiinnerat mianernarnerallu eqqarsaatigalugit.

Sulisitsisut (GE)

Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu sukanganerusumik aningaasaqarnermut missingersuutinullu malitseqartitsisarnissamik inatsisissatut siunnersuummi anguniagaqartoqarmat GE assut ilorrisimaarpoq. Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnikkut pissutsit massakkut atornerqartut eqqarsaatigalugit taamatut aningaasanik aqutsisoqarnissaa pisariaqarluinnartutut GE-mit isumaqarfigineqarpoq.

Ataatsimut isigalugu piffissamut ungasinnerusumut aningaasaliisarnissanut aningaasaateqarfimmik pilersitsisoqarnissaanik anguniagaq GE-mit ataatsimut paasineqarsinnaalluarpoq. GE isumaqarpoq aningaasaateqarfiup siunertarissagaa piffissami ungasinnerusumi pilersaarutit inuiaqatigiinnut akilersinnaasut qulakkeerneqassasut, tassuunalu GE-p politikianut naapertuuttumik. Aningaasaliinerilli taakkua atuisut akiliuteqarnerunerisigut aningaasalersorneqarniarpata, inuussutissarsiortunullu aningaasartornarnerussappata GE-mit ernumanartoqartinneqarpoq. Ataatsimut isigalugu inuussutissarsiortunut aningaasartuutaanerusut aningaasaateqarfiup aningaasaliineratigut aningaasatigut iluanaarutissat annikinnerulernerannik kinguneqartussaavoq.

Atuisut akiliuteqartarnerulerisigut aningaasaliissutit annertusinissaat anguniagaangilaq. Piffissamut ungasinnerusumut aningaasaliissutinut Aningaasaateqarfimmi aningaasat aallaviatigut immikkut ittumik isertitat aqputigalugit pisussaapput.

Sanaartortitsinermut aningaasaliissutaasut tamakkerlugit erseqqissartarnissaat (aningaasartuutit tamarmiusut) aammalu aningaasanut inatsimmi imaluunniit Inatsisartut aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaanit akuersissutigineqartarnissaat GE-mit isumaqatigineqarpoq. Sanaartortitsinissanut pilersaarusiortarnerup iluamik suliarineqarsimaneq ajornera ukiuni arlaqartuni ajornartorsiutinik ilisimaneqarluartunik pilersitsisarsimavoq, taakkulu tassaapput sanaartornermut aningaasaliissutaasut atorneqarsimanngitsut, massakkullu Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi asuli uninngaannartut.

Soorlu qulaani nassuiaatini nalinginnaasuni taaneqareersoq siumut isigisumik sanaartugassanut iluarsagassanullu tunngasuni aningaasaliinissamut marloqiusamik aningaasaliinissamut tunngavissaqalissaaq. Siullermik pilersaarusiortoqarnissaanut aningaasaliisoqassaaq. Pilersaarusiorneq tunngaveqarnermik pilersitsissaaq, pilersaarutillu isummerfiginissaa periarfissillugu. Tunngavigisassaaq naammattoq pigineqalerpat tullinnguullugu sanaartortitsinissamut iluarsaanissamullu pilersaarutip timitalerlugu aallartinnissaanut aningaasaliissuteqarnissaaq isummerfigineqassaaq.

Inatsisip allap allanngortinneratigut aningaasaliinissap pisarnissaa pillugu nassuiaatini ilanngussisoqartarnera tusaamasaangilaq, taamaattoqarneranilu inatsisit suli akuersissutigineqanngitsut atorneqartarnerat tusaamaasaanani. Inatsisartuni ilaasortat aningaasaliisussat suminganneereri pillugit siunnersuummi tunngaviliunneqartut atorlugit makkununga isummer-simainersut aperineqartalissapput:

- 1) Pensionisiat akileraarusernerisa allanngortinnissaat (akileraarusiisarneq siuartillugu),
- 2) Aatsitassarsiornermi suliaagallartunut atatillugu akileraarutinit A-nit aamma ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutinit nunatta karsiata iluanaarutaanik atuinissaaq kiisalu
- 3) Namminersorlutik Oqartussat pigisaasa nalillit 50 mio. kr.-t sinnerlugit tunineqarnerannit iluanaarutitik atuinissaaq

Pensionisiant akileraartarnermut malittarisassat allanngortinnissaannut inatsisartutut ilaasortatut akerliulluni taasinissaaq ajornakusoortussaassaaq, tassami siunnersuutit takkuttussat taakku piviusunnngortinnginnerisigut aningaasaateqarfimmik pilersitsinissamut siunnersuut manna pisariaaruttussaassamat. GE pensionisiant akileraartarnerup siuartinnissaanut tusarniaaner-mut akissummini allappoq piffissamut ungasinnerusumut kingunerisassai iluamik misissorneqarsimanngitsut, taamaammallu inassutiginiarlugu kingunerisassat tamakkua misissuiffiginis-saannut pensionisiat pillugit ataatsimiititaliamik pilersitsisoqassasoq. Taamaammatt siusissuk-kut pensionisiat akileraarusiiffiginissaannut piffissamut ungasissumut aningaasaliinissat aningaasalersornissaasa akuersissutigineqarnerat pisariaqangilaq pensionisiant ataatsimiititali-ap inassutigisinnaasai pigineqalersimatinnagit.

Naalakkersuisut pissusissamisoortutut ilumoortutullu isigaat Inatsisartut ataatsimiinneranni tassani inatsisissatut siunnersuummi inatsisissatut siunnersuutip allap imarisaanut assingusumik inatsisissatut siunnersuummik akuersissuteqarnikkut sunniutaasunik isiginninniartoqas-sappat. Allatut pisoqarniarpat pisariaqartitsineq naapertorlugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussisoqartariaqarpoq, matumani allannguutissatut siunnersuut arlalliluunniit akuersissutigineqanngippata. Aammattaaq aningaasarsianut akileraarutit pillugit inatsisip allangortinnissaanut siunnersuutip kingunerinngilaa kalaallit pensionisiaasa Danmarkimut nuunnerisigut akitsuusiinermik atuisoqalernissaa. Tamanna aamma atuuppoq mallittarisassat atuuttut malillugit.

SIK

SIK-p siunnersuut soqutigalugu misissorpaa. SIK-ip Naalakkersuisut/Inatsisartut paasisinnaanngilai missingersuutit oqimaaqatigiissillugit imalluunniit sinneqartoortussanngorlugit suliaqartalernissamik piunasaqarmata taamaasiornikkummi namminneq piginnaatitaaffitik killilersulissagamikku nunattalu ineriartortinnera killilerlugu. Assersuutit taaneqarsinnaavoq Nukissiorfinnut Namminersorlutik Oqartussalluunniit suliffeqarfiutaanut allanut aningaasaliisoqassatillugu Namminersorlutik Oqartussat nammineeurlutik suliniutigisinnaasat eqqarsaatigalugit nammineq killilerniartoqarnera. Assersuutigalugu Nukissiorfinnut aningaasaliisoqartillugu immaqqa ukiuni siullerni arlalinni akilersinnaanaviannngilaq immaqalu aatsaat ukiut sissamassaanni akilersinnaalerluni.

Naatsorsuutit sinneqartoortufiusarnissaanik oqimaaqatigiittarnissaanilluunniit piunasaqaateqarneq SIK-mit isumakulunnartutut isigineqarpoq, tamannami sulineramik inuussutissarsiuteqartunut ajortumik sunniuteqarsinnaammat, naatsorsuutimmi oqimaaqatigiissuunissaanik sinneqartoortuteqarnissaanilluunniit ”pituttorneq” ileqqaarniartoqassatillugu sulineramik inuussutissarsiuteqartunik soorlu soraarsitsinernik kinguneqarsinnaammat. Taamaattumik SIK-p siunnersuut minnerunngitsumik § 2-mut tunngatillugu assut inooqataaffigiuminaatsippaa.

Siunnersuummi § 2-mi piunasaqaatit soorlu Nukissiorfinni taarsigassarsiat aqqutigalugit aningaasaliisarnissanut aporfiumngillat, inatsisissatut siunnersuummi § 6 takujuk. Periarfissaq alla tassaavoq Siunissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu aningaasaliissutini Aningaasaateqarfimmi aningaasat ileqqaakkat aningaasaliissutigisarnissaat. Periarfissat pingajuat tassaavoq, siunnersuummi § 2-mi sinaakkusiussatut periarfissat iluanniittoq, pisortat aningaasartuutigisartagaasa qaffakkaluttuinnartut akileraarutit akitsuutillu qaffannerisigut akilersorneqarsinnaasut. § 2, imm. 1-imi oqimaaqatigiissitsisarnissamik sinneqartoortuteqartarnissamillu piunasaqaatit Inatsisartut kommunalbestyrelsillu inuiaqatigiinni kalaallini ineriartortitsiniarnermimi pingaarnersiulluni tulleriiaarisinnaanissaanut suli periarfissaajuassaaq. Siunissaq qaninneq eqqarsaatigalugu § 2 pingaarnersiulluni tulleriiaarisinnaanissaanut killiliisusinnaassaaq. Taamaattorli aalajangersagaq aqqutigalugu piffissaq ungasinngitsoq siunissarlu ungasinnerusoq eqqarsaatigalugit naammaginartumik tulleriiaarisinnaanissaq annertusineqassaaq. Allatut oqaatigalugu siunnersuummi § 2 aqqutigalugu kalaallit aningaasaqarniarnerat siunissaq qanittoq, siunissaq ungasinngitsoq siunissarlu ungasinnerusoq eqqarsaati-

galugit tullerriiaarisinnaanissaq naammaginartumik inissisimassaaq, taamaasiornikkullu aningaasaqarnikkut ineriartortitsinerup siammarneqarsinnaanissaa pitsanngoriartinneqassaaq. Aningaasaqarnikkut ineriartortitsinerup siammarneqarnera ilaatigut suliffissaqartitsiniarnermut iluaqutaasussaasorineqarpoq.

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisoqarfiup aallaavittut inatsisissatut siunnersuut iluarisimaarpaa inassutigalugulu aqutsinissamut periaasiusussatut siunnersuutaasut aalajangiiffigineqassasut. Naalackersuisoqarfiup inassutigaa inatsisissatut siunnersuut paragraffimik ilaneqassasoq, tassani ersarissarneqassalluni aningaasanut inatsimmi kontot kommunini missingersuusiortarneranni periaaseq § 20 imm. 3 naapertorlugu ersersinneqarluni aningaasartuutit, isertitat nikerarnerillu allat piviusutut naatsorsuussaasut.

Inatsimmi paragraffimik taamaattumik ikkussinissaq pisariaqanngilaq, inatsisissatummi siunnersuummi periarfissaamat periaatsit atorsinnaanerannik Namminersorlutik Oqartussani nalunaarusiornikkut imaluunniit ilitersuusiornikkut.

Peqqinnissaqarfik pillugu Deloitte 14. april 2010-mi nalunaarusiaani nalilernerqarpoq piviusutut pisariaqartinneqartut aningaasallu illikartitat assigiinniassaat siunertaralugu aningaasaqarnikkut naalackersuineri Namminersorlutik Oqartussat nalimmassaanissaat. Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup taamaalilluni inassutigaa Namminersorlutik Oqartussani pitsaanerusumik missingersuusiortarnermi, aqutsineri paasissutissanik kiisalu nalunaarsuineri iluaqutaasussamik inatsisissatut siunnersuummi ersarissaasoqassasoq.

Siunnersuut inatsisissatut siunnersuummik akuersinerup kingorna sulinermut ilanngunneqassaaq.

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Oqaaseqatigiit tulliuttut immikkoortumut ”3-mut ilanngunneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Pisortani aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassaaq” qupperneq 14-imi inatsisissatut siunnersuummut nassuiaammi: ”Naatsorsuutigineqassaaq Sanaartornermut immikkoortortaqarfimmi atorfinnik 1-2-nik ilasinissamut pisariaqartitsisoqassasoq, tassani inatsimmi siunnersuummi uani suliassanik allaffissornikkut pisariaqartitsisoqalernissaasa kingunerinik.”

Qulaani taaneqareersutut immikkoortoq 3-mi inatsisissatut siunnersuutip kingunerissavaa ilaatigut naalackersuisoqarfimmi sulisunik isumalluutinillu atuinerit allanngortinneqarnissaat. Naatsorsuutigineqarpoq tamanna aaqqiiffigineqassasoq suleriaatsinik pisoreersunik piginnaanngorsaasarnernillu allanngortiterinikkut, soorlu inatsisip atuutsinneqalerneratigut aningaasartuutaasartut ikilisinneqassasut aningaasaqarnermillu aqutsineq pisariinnerulissasoq naatsorsuutigineqartoq. Taamaammatt siunnersuut malinneqanngilaq. Taamaattoqassappat

naalackersuisoqarfinni atuinerulernerup taama annertutigisumik qaffannissaa aamma nassuiarneqarsimarpasinngilaq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 17-imi nassuiaatinut tunngatillugu: Ulloq manna tikillugu paasissutissanik Namminersorlutik Oqartussanit aalajangersimasumik aallertoqarsinnaanngilaq Sanaartornermut Aserfallatsaaliinermullu Aningaasaateqarfimmut nalunaarusiornermut atugassanik, tamannalu maanna nammineq immersuinikkut pisarpoq. Tamatuma kingunerisarpaa Nunatta Karsianik Naatsorsuusiordermi naligiissaarinnermik ingerlatsinissamut ilutigalugu ukiumut nalunaarusiamik suliarinninnissamut pisinnaanngimmat. Taamaalilluni siunnersuutigineqarpoq tulluittut oqaaseqatigiinnut ilanngunneqassasut, taamaalilluni ima nipeqalissalluni:

”Nassuiaat nunatta karsiata naatsorsuutaanut ilaatillugu piareersimassaaq taannalu ilanngullugu suliarineqassalluni. Taamaattoqassappat pisariaqarpoq Namminersorlutik Oqartussani aningaasanik aqutsinnermi aqqissuussamik periaaseqartoqassasoq ukiumut nalunaarusiornermi paasissutissanik aallernissamut.”

Siunnersuut ilanngunneqarsimannngilaq, tassami illup iluani pingaarnersiuiuinissamut tunngasuummat, tassani qulakkeerneqassalluni piffissaq eqqorlugu paasissutissat pisariaqartinneqartut pigineqarnissaat taamaalilluni nassuiaat nunatta karsiata naatsorsuutaannut ilanngullugu saqqummiunneqarsinnaaniassammata.

Taakku saniatigut siunnersuutigineqarpoq inatsisissatut siunnersuummi § 17, imm. 2-mi ima ilasisoqassasoq: ” Anguniarneqassaaq nassuiaat nunatta karsiata naatsorsuutaannik saqqummiinnermi aamma ilaatinneqassasoq ataatsikkullu suliarineqarsinnaallutik.”

Siunnersuut ilanngunneqanngilaq, tassa nassuiaatip Nunaata Karsiata naatsorsuutaanut ilanngullugu saqqummiunneqarnissaanik qulakkeerrinninnissaq illup iluani pingaarnersiuiinnermut attuumassuteqarmat.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup siunnersuut tamakkiisumik isigalugu ajunngitsutut isigaa.

Aningaasaqarnermut tunngatillugu Naalackersuisoqarfiup nakkutilliiartortarnerisigut takuneqarsinnaavoq kommunini isumaginninnermik suliaqartartut eqqoqqissaartumik missingersuusiortarnissaminnut piginnaasaqaratillu sakkussaqaanngitsut. Kommunit piviusorsioortumik missingersuusiortassagunik tunngaviusumik paasissutissanik amigaateqarlutillu misinngersuusiortarnermi ilusissanik il. il. tunngavigisinnaasaminnik amigaateqarput. Taamaattumillu, kommunit piviusorsioortumik eqqortumillu missingersuusiortarnissaanut naalackersuisoqarfimmit siusinnerusukkut oqaatigineqartareersimasutut qitiusumit ikorfartuingaatsiartarnissaaq pisariaqassaaq.

Inatsisip piffinni tamani tamakkiisumik atulersinneqarnissaanut ikaarsaariartoqartariaqarnera Naalakkersuisut ilisimavaat. Tassani inatsisissap ulloq atulerfissaanut aalajangersakkat innersuussutigineqarputaaq. Inatsisip malinneqarnissaa qulakkeerniarlugu kommunit allallu ilutsit atuutsilersinnissaanut ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisoqalersillugu pisariaqartitsineq naapertorlugu oqaloqateqartarnissaminut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik piareersimavoq.

Ilutigalugu FN-ip isumaqatigiissutaasa assigiinngitsut ilanngullugu siunissami suliarineqartarsinnaanerinit atatillugu innuttaasut ikiorserneqarnissamik pisinnaatitaaffii annertuumik siumullu takorloorneqarsimannngitsumik annertusisinnaapput, taamaasillutillu kommuninut annertuumik aningaasartuutaalersinnaallutik, tamannalu kommuninit namminersorlutik oqartusanilluunniit aqunneqarsinnaanaviangilaq.

Isumaqatigiissutinik il. il. atulersitsinissamut siunnersuutinik suliaqarnermut tunngatillugu siunnersuutip aningaasatigut allatigullu sunniutissaanik ilanngussisoqarumaarnissaa Naalakkersuisut kissaatigaat. Tamatuma kingorna Inatsisartut kommunalbestyrelsillu namminnerlutik aalajangiiffigiumaarpaat aningaasartuuteqarnerussutissaajunnartut qanoq aningaasalersorneqarumaarnersut.

Aningaasartuutinit inatsisinut pituttorsimasuni siumut takorlooreersinnaanngisamik sippuinerit pillugit Missingersuusiortarnermi inatsimmi piumasaqaataasut tassanngaannaq takkuttarsinnaapput aqunneqarsinnaasaratillu. Taamaattumik aningaasartuutissat inatsisinik aallaaveqartut missingersuusiorterini immikkut inissaqartitsisariaqarnissap pisariaqarsinnaanissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Missingersuusiortarnermut naatsorsuutinullu inatsit aqutigalugu missingersuutinik aqutsisarneq malitseqartitsisarnerillu immikkut isiginiarneqalernissaat naatsorsuutigineqarpoq. Missingersuutinik malitseqartitsisarnekut suliaasaqarfinni aalajangersimasuni ilaatigut amigartooruteqarnerit sippuinerilluunniit paasineqarsinnaasarput. Annikinnerusumik annertunerusumilluunniit atuisimanerit piaarnerusumik paasineqartartillugit suliaasaqarfimmi aalajangersimasumi akisussaasut allanik periarfissarsiornissaminnut inissisimalluarnerussapput, ilaatigut suliaasaqarfinni allani atuisinnaanissamut killiliinissamut aalajangersaasinnaanissat eqqarsaatigalugit.

Naggasiullugu oqaatigineqassaaq suliaqarfiit inatsisitigut pisussaaffeqartut iluini aningaasartuuteqarnerusarneq naalakkersuisoqarfiit namminneq atugassarititaasa iluini matussuserneqartarneri qaqutigootupilussuusut, tamanna nunani skandinaviamiittuni atuutinngilaq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 11, imm. 2 malillugu naalakkersuisoq oqartussaaffimmi aningaasaliissutaanut akisussaasuvoq. Tamatuma malitsigisaanik naalakkersuisoq aallaaviatigut aalajangiisussaavoq ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi aningaasaliissutit sipporneqarnerinik matussusiinissaq siunertaralugu iliuuseqarnissamut. Oqartussaaffiup pineqartup

iluani naammaginatumik iliuuseqartoqarsinnaanngippat Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik naalackersuisoqarfiillu allat oqaloqatigineqartariaqarput atuisinnaanermut killilius-sat imaluunniit suliaqarfinni allani allatut iliuuseqarnissaq pillugit.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik

Akileraarutit isertitassat inatsisissami §18, stk. 3 nr.1-imi allassimasut immikkoorluinnartut taaneqarsinnaapput, suliffeqarfiilli aatsitassarsiornermi sullissisut nunani allaneersut suliffeqarfinnut akileraarutit ataavartumik akilertarpaat sulisullu aamma akileraaruteqartarlutik. Piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu aningaasaliissuteqarnissamut Aningaasaateqarfim-mik pilersitsinerup taamaamat kingunerissavaa aningaasartuutissatut sinaakkusiussap taamaaqataanik millisinneqarnissaa. Isumaliutigineqartariaqarpoq aatsitassarsiortunit isertitat ilanngutassanut tunngatillugu killilerneqarnissaannik.

Aningaasartuutinut sinaakkusiussat maanna atuuttut annikillilerniarneqarpassinngimmata siunnersuut ima allanngortinneqarpoq, taamaalilluni ingerlatsiveqatigiiffinnit akileraarutit 30 mio. kr.-inik amerlanerit taamaallaat aningaasaateqarfimmut nuunneqartassasut.

Kalaallit Nunaata Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfia pillugu Inatsisartut inatsisaanni aatsitassarsiornermit isertitanik ileqqartoqartarnissaanik periarfissaqareerpoq. Taamaamat isumaliutigineqarsinnaavoq Piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu aningaasaliissuteqar-nissamut Aningaasaateqarfimmik pilersitsinissamut pisariaqarsimanersooq Aatsitassarsiorner-mi Aningaasaateqarfianilu pioreersumi tassunga siunertamut taarsiunneqassanersooq.

Naalackersuisut siunertamut naapertuunnerusoraa eqaannerusumik pisoqarnissaa Piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu aningaasaliissuteqarnissamut Aningaasaateqarfiup missi-ngersuusiornermi atortussanut aningaasaateqarfiunissaa immikkut allaffissornikkut, aqutsi-nikkut il. il. pilersitsinani. Piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu aningaasaliissuteqar-nissamut Aningaasaateqarfiup aatsitassarsiortuniunngitsoq isertittassavai.

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq siunnersuummi § 3-mi nassuiaatini missingersuutinik oqi-maaqatigiittoqarnissaanik piumasaaqammi atorneqarnera immikkut iliuuseqartariaqalernermi taamaallaat atorneqartarnissaanut tunngasooq uungaannaq isigineruallaartoq, imaluunniit § 2-mi piumasaaqatit sakkortuallaartoq. Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq siunnersuut Inatsisar-tunut aningaasaqarnermi naalackersuineri naalackersuinikkut anguniakkanut, ass. suliffissa-qartitsiniarnermi anguniakkanut imaluunniit attaveqatigiinnermi naalackersuineri maler-suisinnaanissaat annertuallaartoq.

Siunnersuummi § 3-mik atuisinnaaneq annertusineqarpoq, taamaalilluni aalajangersagaq atorneqarnera immikkut iliuuseqartariaqalernermi taamaallaat atorneqaannarani pisunili immikkut ittuni Kalaallit Nunaata aningaasarsiornermi annertuumik nakkariarnerani aamma.

§ 2, imm. 2-mi sinaakktissatut siunnersuutigineqartumi pisortat aningaasartuutaasa ukiuni kingullerni ineriartorsimanerannik kinguneqarpoq.

Ukiuni kingullerni oqaluuserineqartarpoq Sanaartornissamut Aserfallatsaaliinissamullu Aningaasaateqarfik sanaartornissamut aningaasartuutiniq aqutsinissamut pitsaasuunersoq. Ajornartorsiutaasimavoq ukiumut aningaasanut inatsimmit akuersissutit sanaartornivinnut piviusunnngortitsinermut imminnut naapertuussimanninnerat. Taamaammat isumaliutigineqarsinnaasimavoq sanaartortitsinermi politikikkut aqutsinerup nukittorsarneqarnissaa, Sanaartornermut Aserfallatsaaliinermullu aningaasaateqarfiup atorunnaarsinneqarluni aningaasanilli inatsisikkut ukiumoortumik akuersissuteqartarnermik taarserlugu. Piffissaliussatut inissiinermi nalorninartua +/- 20 % missaannik assigiinngissuteqarluni sulisoqarsinnaagunarpoq sanaartornermut atungassanik aningaasanut inatsiveqarfimmi ukiumi illikartinneqarsinnaasut. Naalackersuisoqarfiup ima paasivaa maanna periaaserineqartoq – ukiunilu kingullerni aamma taamaassimavoq – DAU-imik inernerit aningaasaqarnermik politikkimik ingerlatsinermi sunniutai aningaasaqarnermillu politikkip attanneqarsinnaaneranut sanilliullugu.

Sanaartornermi aserfallatsaaliinermilu aningaasaliissutinik oqallinnerup kinguneraa sanaartornermi aserfallatsaaliinermilu aningaasaleeriaatsit marluk siunissami atorneqarnissannik. Siullermik pilersaarusiortoqarnissaanut aningaasaliisoqassaaq. Suliassiissummi tassunga isummernissamut tunngavissisoqartarpoq. Naammaginartumik tunngavissaqartoqalerpat sanaartornissamut imaluunniit aserfallatsaaliinissamut aningaasaliissuteqartoqassanersoq isummerfigineqassaaq. Marloqiusamik aningaasaliissuteqartarnerup missingersuutinik agguassinissaaq ukiorlu missingersuusiortifusoq eqqortuunerusumik suliarineqarsinnaalersis-savai.

Naalackersuisoqarfik aamma isumaqarpoq immikkoortortaqarfiit assigiinngitsut sanaartornermik aningaasaliiffigineqartarneri assigiinngitsut naalackersuisoqarfiit susassaqtut ataasiakkaat aqutigalugit pitsaanerusumik piviusunnngortinneqartariaqtut maannakkutut qitiusumit pinnani. Siammarterinerup suliniutit ataasiakkaat naammassineqarnissaat eqqumaffiginerulersissavaa, taamalu naalackersuinikkut pingaarnersiunermi tunuliaqutaasut ersersissallugit.

Naalackersuisoqarfiit susassaqtut sanaartornermi suliniutit annerit suliarinissamut naammattumik piginnaasaqanngillat.

Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasaliissuteqarnissamut Aningaasaateqarfimik pilersitsineq aallaaviatut qujanarpoq. Taamaattoq apeqqut tassaavoq siunnersuutip paasi-uminaatsuunera neriutiginetartut isiginninniarnermut naapertuunnersoq. Aatsitassarsiornermi nunatta karsianut isertitat misissueqqissaarnermit pipput taamaalilluni § 18-imut tunngallutik aamma tassunga nassuiaatit immikkut ittutut nassuiarneqarput. Naalackersuisoqarfiup isumaa tassaavoq tamanna kukkunerusoq siunertamullu naapertuutinnngilluinnartoq. Aatsitassarsiornerup ineriartortinnissaanut anguniakkat tassaassapput ukiumut pisartunik misissueqqissaarnermit nunatta karsianut isertitaqartoqartassasoq. Naalackersuisoqarfiup akuersaar-

paa piffissap ingerlanerani ukiut ilaqarsinnaasut immikkut ittumik annertuumik (annikitsumilluunniit) isertitsisoqartarnissaa. Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq naatsorsuisarnissamut periaasissamut aningaasaateqarfik siunertamut tulluutinngitsoq. Aatsitassarsiordermi nalinginnaasumi nalinginnaasumik iluanaarutigineqartartut naalakkersuisoqarfiup isumaa malillugu nunatta karsiata nalinginnaasumik isertitarai isertitanut nalinginnaasunut ilaatinneqannginnissaat isumaqanngitsoq. Taamaalilluni siunnersuut nunatta karsianut isertitaanut nalinginnaasunut pisariaqanngitsumik eqqunngitsumillu tatinnippoq.

Taamaammat naalakkersuisoqarfiup inassutigisinnaangilaa immikkut ittumik isertitat isumaginarlugit naatsorsueriaatsimik immikkut ittumik pilersitsinissaq. Missingersuusiordermi ileqqorissaarneq naalakkersuisoqarfiup isumaa malillugu ammasumik politikkikkut ingerlatsiordermi isumagineqassaaq, tassa aningaasaqarnikkut atugassarititaasut pingaarnert, ass. piffissamut ungasissumut attassisinnaanermik pilersaarusiordernikkut imaluunniit naalakkersuinikkut nalinginnaasumik oqallinnikkut aalajangiinikkulluunniit saqqummiunneqartarnissaat.

Siunertaasimannngimmat aningaasartuutitut maanna atugassarititaasut appartinneqarnissaat siunnersuut allanngortinneqarpoq taamaallaat 30 mio. kr.-t sinnerlugit ingerlatseqatigiiffiit akileraarutigisaasa aningaasaateqarfimmu nuunneqartarnissaat.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik
Naalakkersuisoqarfik erseqqissaateqanngilaq.

Birger Poppel aamma Mikael Hertig (PH)

Ingasattajaanngikkaluarluni takuneqarsinnaavoq nunatta aningaasaqarneranut aqutsinissamut periaasissaq EU-mi atorveqartup assigigaa. Taamaalilluni Naalakkersuisut imminnut pissaatilerput aningaasaqarnikkut qanorluunniit inissisimagaluaaraanni aningaasaqarnermi naalakkersuinermik nikerartumik ingerlatsinissaminut, ass. Grækenlandip ingerlatsineranut assignusumik, naak "Ajortorsuarmit" aniguitinngikkaluarluta. Kalaallit Nunaata Aningaasaqarneranut pingaarnertuvoq naatsorsuutigineqarsinnaanikkut ersarissumillu ingerlatsinikkut aningaasanik atortissallugu tatiginassusaa. Attartorneq isorineqartariaqanngilaq siunissamut isigisumik iluarsaaqqiinnermut ataneqarpat. Taamaammat nunatta karsiani amigartooruteqarnermik pinngitsoortitsiniarneq naalakkersuinermi qitiussanngilaq, tassani anguniarneqarluni Kalaallit Nunaata Danmarkimit aningaasaqarnermit nammineersinnaalernissaa.

Inatsisissatut siunnersuut attartornissamut mattussinngilaq. Aningaasaliinissanut taarsigassarsiniartorpat pingaarluinnartuuvuq aningaasaliinerit immiut akilersinnaanissaat. Pisut sinnerini aningaasartuutit attartornermut tunngasut inatsisissatut siunnersuummi § 2, imm. 2-mi aalajangersakkat naapertorlugit sinaakkusiussani aningaasalersorneqassapput.

Aningaasanik aqutsinermi periaasiuvoq pisortat aningaasaataannik sinneqartorneq amigartoornerlu akit nikerarnerannut ataneqassasoq. Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera ukiut pingajussaanni appariartorpoq. Tamanna sipaarniarnikkut anigorneqarsinnaanngitsutut ilersinnaa-

voq. PH isumaqarpoq Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit assigalugit pisortani taakkulu avataanni annerusumik aningaasaliissuteqartoqassasoq isertitsiniartoqassasorlu.

Maanna 2015-imi akileraarutinit isertitat pillugit paasissutissat takutippaat 2015-imi aningaasarsiortoqarnerusimasoq, Kalaallillu Nunaat aningaasarsiornikkut kinguariartunngitsaq. Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera naalagaaffimmit tapiissutigineqartartut peqqutigalugit nunanut allanut sanilliullugu nunat tamalaat akornanni, akit appasissusaat qaffasissusiallu nikerarnerannit sunnernikinnerusarpoq. Taamaammat Kalaallit Nunaanni aningaasaqarneq pillugu isumaliutersuutinik atuiniarnermi sissuertoqartariaqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut pisortat suliffeqarfiini missingersuutinik aqutsiniarnermi pitsangorsaatitut atorpoq. Inatsisissatut siunnersuummi kiisalu Kalaallit Nunaanni aningaasaliinissamut isertitsinissamullu imminnut aporaannerannik Naalakkersuisut takusaqarsinnaanngillat.

Pisortat nunatta aningaasaqarnerannut nunanut allanut sanilliulluta annertunerummat PH-llu nassuerutigimmagu pisortani amigartoorutit ilaat akit appasissusaat qaffasissusiannullu attuumassuteqanngimmata isertitanit annerpaanik akitsuutit imaluunniit ernianit ilanngaatit ass. aq-qutigalugit suliniuteqartoqarsinnaavoq nunatta karsiata amigartoorutaannik millisaasumik suliat tamakkiisut kalluanngikkaluarlugit taamalu annertusaanissamut periarfissaqalerluni. Taamaattoq Kalaallit Nunaat maanna isornartorujussuarmik inissisimavoq pisortani aningaasartuutinik sinaakkusiussanik aalaakkaasunik atuinialermat, taamaalillunilu naalakkersuinermi pisinnaasanik killiliilluni. Sinaakkusiussat inatsisitigut aalajangersakkat killiliinerillu taamaattut aningaasaqarnerup iluarsinissaanut akornutaannaassapput aningaasaqarnermillu sulisangiillisitsissalluni. Inatsit taama siunnersuutitut isikkoqarluni taamaalilluni pilersitsiniarnermut akornutaannaariaavoq.

Pisut ataasiakkaat eqqaassanngikkaanni Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaat ukiuni kingullerni amingartoorutaasarsimannngillat. Ukiut ilaanni sungiussiniarnermi kommunit maanna ataatsimut isigalugit naatsorsuutiminni oqimaaqatiissitsippat. § 2, imm. 2-mi sinaakkusiussat siunnersuutigineqartut pisortani aningaasartuutit ukiuni kingullerni ineriartornerannik tungaveqarpoq. Sinaakkusiussani kommunalbestyrelsit, Inatsisartut Naalakkersuisullu peqquneqarput aningaasaqarnermi akisussaassuseqartumik ingerlatsinissaminnut takutissasut. Tamanna minnerunngitsumik nunanit allanit attartortitsiniartut aningaasaliiniartullu Kalaallit Nunaanni attartortitsinissamut aningaasaliinissamullu pingaartissavaat. Allatut oqaatigalugu Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnerup ineriartortinnissaanut allisarnissaanullu siunnersuummi sinaakkusiussat killiliussallu pingaaruteqariaannaapput.

PH-p siunnersuutigaa Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnermik Siunnersuisoqatigiit aningaasanik inatsimmik saqqummiussinnginnermi piffissaalluartillugu akit appariartornerat qaffakkiartornerallu pillugu naliliisassasut pisortanilu aningaasaqarnerup qanoq inissisimanera nalilertarlugu. Siunnersuisoqatigiit taassuma kingorna siunnersuutigissavaat sumi sipaarniartoqassasoq, sumilu pisortat suliaqarfiini annertusaasoqassasoq, akit appariartornerat qaffakkiartor-

neranullu kiisalu Kalaallit Nunaata aningaasaqarnikkut ineriartorneranut akornusiinngitsumik. Inassuteqaatit aappaagumut missingersuusiornissamut sinaakkusiornermut aningaasartuuteqaleriartorneq ilanngullugu atungassanut siunnersuutigineqassapput ukioq kingulleq naatsorsuutitut akuerisanut kingullernut sanilliullugit.

Taamatut periaasiliortoqarneratigut Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnermik Siunnersuisoqatigiit suliaannik naalackersuinermi atorneqartalissapput aningaasaqarnermut naalackersuinermut tunngasumik ingerlanneqartumut iluaqutaanatik.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit*§ 1-imut*

Aalajangersakkatigut inatsisip atuuffissaa aalajangersarneqarpoq. Kommunit Namminersorlutilluunniit Oqartussat ingerlatsiviisa, naalakkersuisoqarfiit, suliffeqarfiit il. il. tamarmik missingersuutaasa kommunit ukiumoortumik missingersuutaannut Namminersorlutilluunniit Oqartussat aningaasanut inatsisaannut ilanngunneqarsimanerat tunngavigalugu inatsit atorneqassaaq. Aamma inatsit atuutissaaq suliffeqarfinnut, aningaasaateqarfinnut aalajangersimasunut, suliffeqarfinnut imminnut pigisunut il. il. tamanut, tassa taakku missingersuutaat ingerlatsiviit naalakkersuisoqarfiillu missingersuutaat assigalugit kommunit ukiumoortumik missingersuutaannut Namminersorlutilluunniit Oqartussat aningaasanut inatsisaannut ilanngunneqarsimappata.

Inatsit aamma atuuppoq assersuutigalugu suliffeqarfinnut namminersortitanut, soorlu Nukissiorfittut ittunut.

Tamatuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut inatsisip tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit suliffeqarfinnut, peqatigiiffinnut, aningaasaateqarfinnut il. il. atuutsinneqarnissaanik aalajangiinissamut, tassa pineqartut ingerlatsinerannut amigartoorutaannulluunniit kommunit Namminersorlutilluunniit Oqartussat tapiissuteqarnerisigut imaluunniit tapersiilluni tunissuteqartoqarneratigut, akitsuutitigut allatulluunniit isertitaqartoqarneratigut inatsit naapertorlugu matussuserneqartussanut. Taamaattorli suliffeqarfiit, peqatigiiffiit, aningaasaateqarfiit il. il. missingersuutaat naatsorsuutaallu inatsimmi allami aalajangersarneqareersimatillugit Naalakkersuisut inatsisip taakkununga atuutsinneqarnissaanut aalajangersaasinnaangillat.

Naalakkersuisunut piginnaatitsisoqarpoq suliffeqarfiit, peqatigiiffiit, aningaasaateqarfiit il. il. nammineertut qaqugukkut pisortat aningaasatigut ingerlatsiviinut ilaatinneqartutut isigineqarsinnaaner at qaqugukkullu ilaatinneqanngitsutut isigineqarsinnaaner at siumut erseqqissumik malittarisassaliorneqarsinnaannginner at pissutigalugu. Taamatut aalajangiiniaraanni suliffeqarfiup, peqatigiiffiup, aningaasaateqarfiup il. il. suliassaasa sunillu suliaqartarnerisa tigussaa sumik nalilersorneqartarner at amerlasuutigut apeqquasaarpoq.

§ 2-mut

Inatsisissatut siunnersuummi § 2-p aalajangersarneqarnerani nutaatut missingersuusiornermi oqimaaqatigiissitsinissamik piumasaqaat ilanngunneqarpoq.

Imm. 1-imi aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq missingersuusiornerit tamarmiusut pi-sortat aningaasaqarneranni tamarmiusuni ukiut sisamat ingerlaneranni oqimaaqatigiissinne-qassasut imaluunniit sinneqartoorfiussasut.

Piumasaqaatit pingasut ataani pineqartut naammassineqarsimanersut nalilersorneqarneranni siumut kingumullu isigisumik ukiunut sisamanut piffissaliussaq atorneqartassaaq. Tassa ukioq missingersuusiorfissaq tulleg aamma ukioq manna missingersuuteqarfiusoq assigalugu ukiut aningaasanut inatsiseqarfiusut pingasut tulluuttut missingersuusiorfiusussat kiisalu ukiut ki-ngulliit pingasut naatsorsuuteqarfiusut eqqarsaatigalugit missingersuusiorneq nalilersorneqar-tassaaq.

Imm. 2 naapertorlugu missingersuusiornermi oqimaaqatigiissitsinissamik piumasaqaat malin-neqarsimassaaq kommunit ataasiakkaat ukiumoortumik missingersuusiornerminni imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat aningaasanut inatsisiliornerminni piumasaqaatit ataani pineqar-tut pingasut tamaasa naammassisimappatikkit.

Siullertut piumasaqaataavoq nalinginnaasumik isertitanut, ingerlatsinermut sanaartornermullu tunngatillugu inernerit tamarmiusut ukiut sisamat ingerlaneranni amigartooruteqarfiunngin-nissaat. Taamaalilluni missingersuutit oqimaaqatigiissitsinissamik piumasaqaat ukiumi ataatsimi avaqqunneqarsinnaavoq. Nalinginnaasumik isertitat tassaapput § 18, imm. 3-mi iser-titanut pineqartunut sanilliullugu isertitat allat.

Isertitani ilaatigut pineqarput akileraarutitigut isertitat, erniatigut isertitat, pigisanik nalilinnik il.il. tunisaqarnermi isertitat. Aningaasaliissutit atorneqanngitsut ukiumit aningaasanut inatsi-seqarfiusumit tullermut nuunneqartussat akuerineqarpata aningaasat nuunneqartut aalajanger-sakkami isertitatut isigineqassapput. Aamma aningaasat Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmit imaluunniit Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu Aningaasaliis-suteqartarnissamut Aningaasaateqarfimmit nuunneqartut taamatuttaaq aalajangersakkami iser-titatut isigineqassapput. Naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussanut ataatsimoortumik ta-piissutai aamma Namminersorlutik Oqartussat kommuninut ataatsimoortumik tapiissutaat aa-lajangersagaq naapertorlugu tunngaviatigut tassaapput isertitatut isigineqartussat. Namminer-sorlutillu Oqartussat kommuninut ataatsimut tapiissutaat missingersuusianik tamarmiusunik naatsorsuinermi isertitatut aningaasartuutitulluunniit ilaassanngillat.

Ingerlatsinermut aningaasartuutaasartut ilaatigut tassaapput nioqqtissanik pisiortorneq, aser-fallatsaaliinermi aningaasartuutit, akissarsiat, tapiissutit, aningaasat nuunneqartut, inatsisitigut pisussaaffigalugit aningaasartuutit assigisaallu. Sanaartornermut tunngatillugu ilaatigut pine-qarput pigisanut nalilinnut imaluunniit pigisanut tigussaannngitsunut aningaasaliissutit ima-luunniit tamakkuninnga pissarsinerit kiisalu sanaartornermut taarsigassarsisitsinerit.

Piomasagaataasup aappaa tassaavoq, kommunit taamatullu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsinermut aningaasartuutaasa tamarmiusut ukiumut annerpaamik 1,5 procentimik siuariartarnissaat, ukiullu sisamat ingerlaneranni ukiumut annerpaamik 2,00 procentimik siuariartarnissaat. Ukiuni ataasiakkaani ingerlatsinermut aningaasartuutit taamaasillutik 1,5 procent angullugu qaffassinnaapput, ukiulli sisamat ingerlaneranni qaffakkiartornerat katillugit 2,00 procentimik annerussanngillat.

Piomasagaatit pingajuat tassaavoq kommunit imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsinermut nuussisarnernullu aningaasartuutaasa tamarmiusut ukiuni sisamani isertitassatut naatsorsuutigisaasa 93 procentiisut annerpaamik annertutiginnissaat. Taamaasilluni kommunip ataatsip Namminersorlutilluunniit Oqartussat missingersuutaannit qanoq annertutigisut sanaartornermut aningaasaliissutitut atorneqartarnissaannut 7 %-it minnerpaaffiliunneqarput. Aalajangersakkatigut anguniarneqarput ilaatigut sanaartornermut aningaasaliissutigineqartartut ullumimut naleqqiullugu assigiinnerusumik agguanneqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaa, ilaatigullu aserfallatsaaliugassanik kinguaattooruteqaqqissinnaanerup pitsaaliorneqarnissaa.

§ 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq immikkut illuinnartunik pisoqartillugu piomasagaatit § 2, imm. 2-mi pineqartut avaqqunneqarnissaannut Naalakkersuisut akuersissuteqarallartarnissaat, tassa avaqqussigallarnerup piffissaq ungasinnerulaartoq eqqarsaatigalugu attanneqarsinnaasumik aningaasaqarnermik aqutsineq navianartorsiortinngippagu.

”Pissutsit immikkut illuinnartut” tassaapput pisut nalinginnaasuunngitsut Namminersorlutik Oqartussat nakkutiginnissaanngisaat aamma pisortat aningaasaqarnerannut tamarmiusumut pingaaruteqarlunartumik sunniuteqartartut imaluunniit piffissat ilaanni aningaasaqarnikkut anertuumik kinguariartitsisartut.

Aalajangersakkap pisuni Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut malunnaatilimmik kinguariartitsisuni immikkut iliuuseqartariaqalernerimi taamaallaat atorneqartarnissaa eqqarsaataavoq. Pisunut immikkut iliuuseqartariaqarfiusunut assersuutitut taaneqarsinnaapput nunarsuarmi niuerfiit aningaasarsiorderisa annertuumik allanngorarnerat, Kalaallit Nunaanni aalisakkat pingaarutillit ajalusoornarat, sumiiffinni qanittuniittuni sorsuttoqarnera assigisaallu.

Piffissamut ungasippallaanngitsumut tunngatillugu pineqarpoq ukiut tallimat - qulit tulluuttut.

§ 4-mut

Siunnersuutigineqarpoq kommunit tamarmik Namminersorlutillu Oqartussat ukiunut sisamanut aggersunut missingersuusaa taakkulu inernerisassaannut killiussat § 2, imm. 2, nr. 2-mi

3-milu pineqartut apriilip qaammataata naannginnerani Aningaasaqarnerup Naalakkersuisup naatsorsortassagai.

Taamatut naatsorsuisoqaraluartorluunniit kommunit suli missingersuusiornermut akisussaaf-feqassapput aamma missingersuusiaminnut tunngatillugu allatut naatsorsuisinnaassapput. Isu-malluarpallaartumilli missingersuusiorsimanerup kingunerisinnaavaa kommunip ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi kingusinnerusukkut aningaasanik atugassaminik killilersuilerne-ra, tassa § 26 ataani pineqartoq naapertorlugu ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut missingersuusianik sippuinissatut naatsorsuutigisat annertoqataannik killilersuilerluni.

Namminersorlutik Oqartussat missingersuusianaannik naatsorsuineq Naalakkersuisut ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusussamut tullermut aningaasanut inatsisissatut siunnersuusiorne-ranni toqqammaviussaaq.

§ 5-imut

Siunnersuutigineqarpoq missingersuutinik naatsorsueriaasissaq pillugu Naalakkersuisut erseq-qinnerusumik malittarisassaliornissamut piginnaatinneqassasut.

§ 6-imut

Aalajangersagaq pisortat taarsigassarsisitsisartunit avataaneersunit taarsigassarsinerannut tunngatillugu tunngaviusumik malittarisassanik inatsisitigut aalajangersaavoq. Aaqqissuussaane-rup iluani ingerlatsiviit akornanni ”taarsigassarsisarnerit” aalajangersakkami pineqartunut ilaanngillat. Assersuutigalugu Nukissiorfiit nunatta karsianit ”taarsigassarsiai” aalajangersak-kami pineqanngillat.

Namminersorlutik Oqartussat imaluunniit kommuni suliffeqarfiup namminersortitap, ingerlat-siviulluunniit tassunga assingusup immikkut aaqqissuussaasumik ingerlasup aningaasaliissu-tissaanut atugassanik taarsigassarsisitsisartumit avataaneersumit taarsigassarsissappata taarsi-gassarsineq aalajangersakkami pineqartunut ilaassaaq. Soorlu taamaassaaq Namminersorlutik Oqartussat Nukissiorfiup erngup nukinga atorlugu nukissiorfissamik nutaamik sanaartornis-saanut atugassanik taarsigassarsippata, imaluunniit kommuni siunertanut aalajangersakkami taaneqartunut atugassanik Namminersorlutik Oqartussanit taarsigassarsippat.

Kommunip taarsigassarsinissaa pillugu akuersissuteqarnissamik aalajanginnginnerminni, ima-luunniit Namminersorlutik Oqartussat taarsigassarsinissaat pillugu aalajanginnginnerminni Naalakkersuisut taarsigassarsinissamik aningaasaliinissamillu pisariaqartitsineq, aningaasa-liiffigisassamut pineqartumut tunngatillugu ataatsimut naliliiffigeqqaartassagaat naatsorsuuti-gineqarpoq.

Malittarisassami siullermi pineqarpoq inissialiornissamut, inuussutissarsiutitigut attaveqaatitigulluunniit pilersaarutinut aningaasaliissuteqarnissamut Naalakkersuisut namminneerlutik taarsigassarsisinnaannginnerat imaluunniit kommunit taarsigassarsinissaannut akuersissuteqarsinnaannginnerat, tassa atuisut akiliutaannit, pisortat aningaasartuutaasa ikilisinneqarnerannit imaluunniit pisortat isertitaqarnerunerisa malitsigisaanik taarsigassarsiat erniaat akilersorneqarnerallu minnerpaamik aningaasalersorneqarsinnaanngippata. Malittarisassatigut tassauna naqissuserneqarpoq pisuni taakkunani taarsigassarsisoqaraangat aningaasartuutit, akile-raartartut pinnatik, atuisunit tamakkiisumik nammanneqartassasut, imaluunniit pisortat aningaasartuutaasa ikilisinneqarnerisigut pisortalluunniit isertitaqarnerulernerisa malitsigisaanik minnerpaamik taarsigassarsinermi aningaasartuutit annertoqataannik matussuserneqartassasut. Pisortat isertitaqarnerulernerisa malitsigisaannut tunngatillugu ilaatigut pineqarpoq akileraarutinit A-nit aamma akitsuutinit aningaasaliissuteqarnermut toqqaannartumik attuumassutilinnit iluanaaruteqarneruneq.

Taaguummi ”atuisut akiliisarnerat”-ni taamaallaat pineqanngillat aningaasaliiffigisamik toqqaannartumik atuisuusut, aammali pineqarlutik sullississutigineqartunik taakkuninngarpiaq assingusunilluunniit atuisuusut allat. Assersuutigalugu erngup nukinga atorlugu nukissiorfim-mik sanaartornissamut atugassanik taarsigassarsinermi aningaasartuutit Nukissiorfiit sullitaannut tamanut, tassa imaappoq erngup nukinga atorlugu nukissiorfimmit pineqartumit innaallagissamik atuisuinnaanngitsunut agguataarneqassappata tamanna aalajangersakkamut naapertuuttuussaaq.

Malittarisassap aappaata imaraa inissialiornissamut, inuussutissarsiutitigut attaveqaatitigulluunniit pilersaarutinut aningaasaliissutit piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu attanneqarsinnaasumik aningaasaqarnermik aqutsinermi ikorfartorneqarnissaat. Malittarisassami pineqarpoq aningaasaliissutit piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu attanneqarsinnaasumik aningaasaqarnermik aqutsinermut ikorfartuutaanngippata Naalakkersuisut namminneerlutik taarsigassarsisinnaanngitsut aamma kommunit taarsigassarsinissaannut akuersissuteqarsinnaanngitsut. Attanneqarsinnaasumik aningaasaqarnermik aqutsinermi pineqarpoq akileraarutitigut isertitassatut naatsorsuutigineqartut aamma Danmarkimit ataatsimoortumik tapiissutit il. il. pisortat ingerlataqarfiini aningaasartuutininik matussusiisinnaanerat. Piumasaqaataanngilaq isertitat aningaasartuutillu ukiut tamarluinnaasa oqimaaqatigiissinneqartarnissaat, piumasaqaataallunili piffissap ingerlanerani oqimaaqatigiissinneqartarnissaat.

§ 7-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pil-lugit Inatsisartut inatsisaanni § 2-mut assinguvoq.

Aalajangersakkatigut nassuiarneqarpoq ukioq aningaasanut inatsiseqarfiusoq januaarip aallaq-qaataanit decembarip 31-anut atuuttartoq.

Nutaatut taaguut ukioq aningaasanut inatsiseqarfiusoq ukiumut naatsorsuusiorfiusumut taarsiuullugu kommuninut aamma atuutsinneqalerpoq.

§ 8-mut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 1, imm. 3-mut aamma Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 44, imm. 2-mi oqaasertaliussap tullianut assinguvoq.

Erseqqissaatigineqarpoq aningaasaliissuteqartoqaqqaartinnagu aningaasartuuteqartoqarsinnaanngitsoq imaluunniit isertitaqartoqarsinnaanngitsoq, tamanna § 23, imm. 2-mi pineqartunut ilaatinneqanngippat. § 23, imm. 2 kommuni suliniuteqaqqullugu inatsisitigut il.il. peqquneqarsimaneranut tunngassuteqarpoq, tak. ataani taanna pillugu aalajangersagaq.

§ 9-mut

Imm. 1-ip Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 8 assigivaa, imm. 2-llu § 1, imm. 1. inatsimmi tassaniittoq assigalugu.

Imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut kingusinnerpaamik ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi atuuttumi septembarip aallaqqaataani ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiussamut tullermut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik saqqummiussisarnissaat. Aalajangersakkatigut qulakkeerneqassaaq aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnissanut Inatsisartut piffissaqartinneqarnissaat, soorlu tamanna tamanit oqaluuserineqarnissaa piffissaqartinneqassasoq.

Imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip imarissagai Nunatta Karsiata aningaasartuutissai isertitassaalu tamarmiusut.

§ 10-mut

Imm. 1-ip Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 2-mi oqaasertaliussaq siulleq assigivaa, immikkoortulli 2-4-t § 4-mi imm. 1 aamma 2 inatsimmi tassaniittoq assigalugit.

Aningaasaliissuteqariaatsimut aallaaviuvoq aningaasaliissutit aningaasartuutininut isertitanullu immikkoortillugit naatsorsorneqartarnerat (ataatsimut periuseq). Aningaasartuutissanut aningaasaliissutit aallaavimmikkut isertitaqarnerunissaq innersuussutigalugu aningaasartuuteqarfiunerussanngillat. Pingaarnertut malittarisassamut tassunga “ingerlatsinermut aningaasaliissutit” eqqarsaatigalugit ilaatinneqanngittussat aalajangersimasut atuupput, tassa suliffeqarfiup ingerlatsiviusup suliai naapertorlugit annikinnerusumik isertitaqartoqarsinnaanera matumani

eqqarsaatigalugu. Assersuutigalugu pikkorissartitsineranut, atortunik atornikunik tunisaqartarnermut, nioqutissanik kiffartuussinernillu il. il. tunisaqartarnermut atatillugu isertitaasinnaapput. Taamaalilluni ingerlatsineranut aningaasaliissuteqarnikkut isertitaqarnerusimagaanni taakku annertoqataannik aningaasartuuteqarnerusoqarsinnaavoq.

Aningaasartuutissanut missingersuutit imarissavaat aningaasartuutissat tamarmiusut kiisalu ingerlatsinermit isertitat, tassa suliffeqarfiup allaffissornikkulluunniit immikkoortortap suliai naapertorlugit isertitat matumani pineqarput.

Isertitassanut missingersuutit imarissavaat akitsuutitigut akileraarutitigullu isertitat kiisalu naalagaaffiup tapiissuteqarneranut atatillugu isertitat, iluanaarutitigut, tunissutitigut il.il. isertitat Nunatta Karsianut pisussat.

Naalackersuisut kontumut pilersaarusiussapput.

Aningaasartuutissanut isertitassanullu missingersuutit aamma missingersuusiornermut malit-tarisassat, taakkununga ilanngullugu isertitat sorliit aningaasartuutissat pillugit missingersuutitut ilanngullugit naatsorsuusiorneqartussat killilersorneqarnissaat Naalackersuisut nalunaarutitigut aalajangersaaffigisinnaavaat. § 13, imm. 1-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

§ 11-mut

Aalajangersagaq Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 3-mut aamma § 5, imm. 2-mut assinguvoq.

Aalajangersakkami oqaaseq “aningaasaliissutit” aalajangersakkat erseqqinnerusumik aalajangersarneqarsimasut malillugit Naalackersuisup iliuuseqarnissaanut piginnaatitsissutitut nas-suarneqarpoq. Aalajangersakkat taakku inatsimmi matumani, inatsimmi allami, nalunaarutitigut oqaasertaliussatulluunniit aalajangersarneqarsimasinnaapput.

Tamatumunga ilutigitillugu aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq Naalackersuisoq aningaasaliissuteqarnermut akisussaasuusoq aningaasaliissutit atornerqarnerisa malitseqartinnissaannut pisussaaffeqartoq, tassa aningaasaliissutit pitsaanerpaamik atornerqartarnissaat aamma ingerlatsiviup naammaginatsumik aaqqissuussaansaa, tassunga ilanngullugu pitsaasumik sunnuteqarluartumillu aningaasaqarnermik aqutsinissaq qulakkeerniarlugit.

§ 12-imut

Aalajangersagaq Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 6-imut assinguvoq.

Aalajangersakkami naqissuserneqarpoq aningaasaliissutitut oqaasertaliisoqarsinnaasoq. Tassa aningaasanut inatsimmi inatsisiliornissamut periarfissaqarpoq.

Oqaasertaliussat tunngavimmikkut kingusinnerusukkut aningaasanut inatsisiliornermi aningaasaliissuteqarniartitsisuussanngillat, tassa assersuutigalugu oqaasertaliussatigit ukiumut tullermut aningaasaliissutissanik immikkoortitsisoqarnissaanik imaluunniit aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aalajangiisuussanngillat.

Oqaasertaliussat ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi aningaasanut inatsimmut oqaasertaliiffiusumi taamaallaat atuutissapput. Tamatumani aamma oqaasertaliussat ukiunut arlalinnut isumaqatigiissuteqarnissamut, soorlu assersuutigalugu kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqarnissamut piginnaatitsissutit pineqarput. Oqaasertaliussami inatsisitigit tunngavioq ukiup aningaasanut inatsiseqarfiup naanerani atorunnaaraluartorluunniit Namminersorlutik Oqartusar oqaasertaliussami inatsisitigit tunngavioqussamik isumaqatigiissummut pituttorsimasumik akisussaaffeqarput.

Inatsisitigit aalajangersagaq attatiinnarusukkaanni inatsisitigit aalajangersakkat oqaasertaliussatigit aalajangersorneqartut ukiup tullianut aningaasanut inatsimmi ilannguteqqinneqarsinnaapput. Tamaasali ataatsimut eqqarsaatigalugit aalajangersarneqarpoq ataavartumik nalinginnaasumilluunniit inatsisitigit allannguutit oqaasertaliussatigit suliarineqartanninnissaat, nalinginnaasumilli inatsisiliornikkut isumagineqartarnissaat.

§ 13-imut

Aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip maleruagassiuunnissaanut aqqissugaanissaanullu aammalu, oqartussaasut aningaasaliissussat tamanna akuerissappassuk aningaasanik atorneqanngitsunik ukiumut tullermut nuussisarnissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Naalakkersuisut tassunga ilanngullugu ilaatigit aalajangersinnaavaat kontut ilaanni aalajangersimasuni aningaasat atorneqanngitsut ilaannaannik ukiumut tullermut nuussisinnaaneq, soorlu aamma Naalakkersuisut aalajangersinnaagaat siunertanut aalajangersimasunut taamaallaat nuussisoqarsinnaasoq.

Naalakkersuisunitaaq siunnersuutigineqarpoq immikkoortunut pilersaarutit pillugit malittarissaliornissamut piginnaatinneqarnissartik pillugu. Immikkoortunut pilersaarutitigit immikkoortup pineqartup iluani periusissiat sukkulluunniit atuuttut nassuiarneqartarput. Tassa immikkoortunut pilersaarut aqutigalugu immikkoortup iluani naalakkersuinikkut toqqarneqarsinnaasut mininneqarsinnaasullu takutinneqarput aamma immikkoortunut pilersaarutitigit suliniutissat nutaat naalakkersuinikkut akuerineqareersut nassuiarneqarput. Immikkoortunut pilersaarutit ingerlaavartuupput, tassa piffissamut ungasissumut atuuttuupput ukiullu tamaasa nutarterneqartarlutik.

Piginnaatitsinermi siunertarineqarpoq missingersuusiornermi tunngavissat erseqqinnerusut pilersinneqarnerisigut aamma piffissamut ungasissumut pilersaarusiortarnerup eqqarsaatigineqarnissaata qulakkeerneqarneratigut kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuusiortarnerisa pitsanngorsaaffigineqarnissaat. Aqutsiveqarfiit immikkoortunut pilersaarusiortarfiusussat Naalakkersuisut aalajangersaaffigissavaat.

Naalakkersuisut ilaatigut naalakkersuisoqarfiit tamaasa peqqusinnaavaat ingerlaavartumik immikkoortunut pilersaarusiortarnissamut, aamma kommunit ingerlatseqatigiiffiillu suliamut attuumassuteqartut, assersuutigalugu attaveqaatinut pilersuinernullu akisussaaffeqartut immikkoortunut pilersaarusiortarnermi oqaloqatigineqartarnissaannut.

Immikkoortunut pilersaarutit Namminersorlutik Oqartussat nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqartarnissaat aamma ukiumut minnerpaamik ataasiarluni iluarsineqartarnissaat pillugit piumasaqaasiortoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

§ 14-imut

Sanaartornerup aqunneqarnissaa siunertaralugu Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik pilersinneqarsimavoq. Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik sanaartornermut tunngatillugu akiliutit nikingassutaannik aningaasaateqarfimmi nalimmassaanerup malitsigisaanik ukiut aningaasanut inatsiseqarfiusut akornanni akiliutit nikingassutaannik suliaqartarpoq, taamaalilluni ilassutitut aningaasaliissutit pillugit inatsimmut atatillugu aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi aningaasanulluunniit inatsimmi teknikkikkut iluarsisutissarpassuarnik nassataqarfiussanani.

Aningaasaateqarfik aqutitigalugu sanaartornermi ajornaannerusumik paasiuminernerusumillu aningaasaqarnermik aqutsisinnaaneq periarfissinneqarpoq. Aningaasaateqarfik aqutitigalugu Namminersorlutik Oqartussat sanaartornermi suliaat sanaartorfinni qanoq pisinnaasaqartiginnermut ingerlaavartumik nalimmassarneqassapput. Tamanna ilaatigut aningaasalersueriaatsimik allanguinikkut pissaq, taamaasilluni aningaasaateqarfik siullermik pilersaarutit nassuaasiorneqarnissaannut aningaasaliiffigineqassaaq, tulliullugulu pilersaarut siuartinneqassappat suliarineqarnissaanut aningaasaliiffigineqassalluni.

Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik taamaallaat missingersuusioriaatsimut naatsorsuusioriaatsimullu aningaasaateqarfiuvoq Nunattalu Karsianut ilaatinneqarluni. Tassa imaappoq aningaasaateqarfik sutigut tamatigut pingaassutsimigut Nunatta Karsianut naleqqersuunneqarsinnaavoq, soorlu aningaasaateqarfimmi aningaasat tigorianaanaat Nunatta Karsiani aningaasanut tigorianaannut ilaasut. Aamma erniatigut isertitat ernianullu aningaasartuutit il. Nunatta Karsianut nakkartinneqartarput Nunattalu Karsiani erniatigut aningaasartuutinut erniatigullu isertitanut allanut peqatigitillugit naatsorsorneqartarlutik. Taamaallaat missingersuusiortarnermut naatsorsuusiortarnermullu aningaasaateqarfik pineqarmat Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi siulersuisunik pilersitsisoqassanngilaq.

Sanaartornermut aningaasaliissuteqarnermi Aningaasanut inatsimmi aningaasartuutit aningaasaateqarfimmut nuunneqassapput, taamalu aningaasaateqarfiup isertitaatut naatsorsorneqassallutik. Aningaasaateqarfimmi aningaasartuutigineqartarput sanaartugassatut pilersaarutit naammassineqartarnerat ilutigalugu akiliutigineqartut. Aningaasartuutit Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi naatsorsorneqassapput. Sanaartornermut tunngatillugu akiliutit nikingassutaat naapertorlugit akiliutit nikingassutaat aningaasaateqarfimmi nalimmassarneqassapput.

Sanaartugassatut pilersaarutit taamaatinneqarnerisa malitsigisaannik aningaasaateqarfimmi aningaasartuutikinneruffiusut imaluunniit sanaartugassani ataasiakkaani aningaasartuutikinneruffiusut allat pilersaarutip naammassineqarnerani Nunatta Karsianut utertinneqartassapput. Utertinneqartut taamatut ittut Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi aningaasartuutit aamma aningaasanut inatsimmi imaluunniit ilassutitut aningaasaliissutit pillugit inatsimmi isertitatut naatsorsorneqassapput.

Pilersaarutininut ataasiakkaanut tamakkiisumik aningaasartuutissaasut sipporneqassanngillat.

§ 15-imut

Aalajangersakkatigut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmut tunngatillugu missingersuusiornissamut aningaasaliissuteqarnissamullu erseqqinnerusunik malittarisassaliornissamut, tassunga ilanngullugu naatsorsuutit pillugit nalunaarusiornissamut.

§ 16-imut

Aalajangersakkatigut naqissuserneqarpoq aningaasaateqarfiup ataavartumik aqunneqarnera Sanaartornermut Naalakkersuisumit isumagineqassasoq.

§ 17-imut

Aalajangersakkatigut Naalakkersuisut peqquneqarput minnerpaamik ukiumut ataasiarlutik Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfiup suliai pillugit Inatsisartunut nassuiaasiortarnissamut. Nassuiaatip imarissavai suliniutit ataasiakkaat aningaasartuutit isertitallu pillugit naatsorsuutitallit killiffiisa naatsorsorneqarnerat. Aamma nassuiaammi takuneqarsinnaasapput suliniutit sorliit aatsaat aallartinneqarnersut, sorliit suli ingerlanneqarnersut, sorliit naammassineqarsimanersut imaluunniit unitsiinnarneqarsimanersut.

Nassuiaat kingusinnerpaamik Nunatta Karsiata naatsorsuutaasa saqqummiunneqarnerani naammassineqarsimassaaq naatsorsuutinullu ilanngullugu suliarineqassalluni.

§ 18-imut

Piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu attanneqarsinnaasumik aningaasaqarnissaq siunertaralugu Piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu Aningaasaliissuteqartarnissamut Aningaasaateqarfik pilersinneqarsimavoq. Aningaasaateqarfik missingersuusioriaatsimut naatsorsuusioriaatsimullu aningaasaateqarfiuvoq Nunattalu Karsianut ilaatinneqarluni.

Piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu aningaasaliissuteqartarnissamut aningaasaateqarferqarnermi siunertarineqarpoq piffissamut ungasinnerusumut aningaasaateqarnissaq tunngavisartinniarlugu Nunatta Karsiata immikkut ittumik isertitassaasa ilaannut aningaasaliissuteqartarnissaq. Tassa aningaasaateqarfiup aningaasaatai toqqissisimanartumik, siunissarlu ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu iluanaarutaanerpaaffiusumik pitsaanerpaamillu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniuteqarnissaat anguniarlugu aningaasaliissutigineqassapput, tassa imaappoq ukiut qilikkaat ataatsit arlaqartulluunniit ingerlaneranni sunniutissaat eqqarsaatigalugit.

Aningaasaateqarfiup aningaasaatai assersuutigalugu ilinniarfiit illuutaannik sanaartornermut, attaveqaatinut imaluunniit suliniutinut allanut pisortat aningaasaqarnerannik attanneqarsinnaasumik ineriartortitsisunut aningaasaliissuteqarnissamut atorneqarsinnaapput.

- Aningaasaateqarfik missingersuusioriaatsimut naatsorsuusioriaatsimullu aningaasaateqarfiuvoq Nunattalu Karsianut ilaatinneqarluni.
- Ukiut aningaasanut inatsiseqarfiusut akornanni akiliutigineqartut nikingassutaat aningaasaateqarfimmi nalimmassarneqassapput.
- Naalakkersuisut piginnaatinneqarput aningaasaateqarfiup suliaanut tunngatillugu missingersuusiornermut naatsorsuusiornermullu malittarisassaliornissamut.
- Naalakkersuisut aningaasaateqarfiup suliai pillugit Inatsisartunut minnerpaamik ukiumut ataasiarlutik nassuiaasiortassavaat, taakkununga ilanngullugit suliniutit nutaat, suliniutit ingerlanneqartut aamma naammassineqareersut imaluunniit taamaatinnarneqarsimasut kiliffiinut tunngasut.

Aningaasaateqarfimmut akiliuteqartoqartassaaq aningaasaateqarfiup immikkut ittumik isertitaanik nuussinikkut, kingusinnerpaamik tamanna pisassaaq aningaasat Nunatta Karsianut nuunneqarnerisa kingorna qaammatip ataatsip qaangiunneranni.

Ingerlatseqatigiiffiit nunanit allaneersut aatsitassarsiornermi misissuinerannut imaluunniit sanaartornerannut atatillugu 30 mio. kr.-t sinnerlugit akileraarutaannit iluanaarutinit Nunatta Karsiata pissai immikkut ittumik isertitatut isigineqarput, aamma Aningaasarsianit akileraaru-

tit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 2. november 2006-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartumi § 72 b naapertorlugu akileraarutit A-t.

Iluanaarutinit taama ittunit Nunatta Karsiata pisassai taamaallaat aningaaserivimmiitinneqas-sapput Kalaallit Nunaata Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfia pillugu Inatsisartut inatsi-saat nr. 6, 5. december 2008-meersoq naapertorlugu aatsitassanit isertitaanngippata. Aamma iluanaarutit ilaat Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanit isertitsissuteqarnissamut ataatsi-moortunillu tapiissutisinissamut pisinnaatitaaffeqarnerannut inatsit naapertorlugu naalagaaffi-up Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutaannik ikilisisinnaasut nuunneqassanngillat.

Ingerlatseqatigiiffiit nunanit allaneersut ingerlatseqatigiiffiupput Kalaallit Nunaata avataani najugallit.

Iluanaarutit aallaavimmikkut 1) Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaat naapertorlugu suliffeqarfinnut akuersissummik pissarsisimasu-nut tunngassuteqarput, aamma 2) taakku pilersuisuinut tunngassuteqarput kiisalu 3) ingerlat-seqatigiiffiit nunanit allaneersut pineqartillugit pilersuisut pilersuisuinut tunngassuteqarlutik (pisiniarfippassuaatillit).

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 72 b naapertorlugu Akileraarutit A-t inunnit akileraartussaasunit akilerneqartarput, tassa aatsitassanik misissueqqaarnernut, ujaasinermut atuinernullu atatillugit atorfinitsinneqarnermi tigussaasumik suliaqarnerusartunit taakkunun-galu atatillugu pingaaruteqartunik suliaqarnerusartunit aanna nunami maani qaammatit ki-ngulliit arfinillit kommunit ataatimut akileraartarsimanningsunit. Inuit pineqartut § 72 b naapertorlugu atorfeqarnerminni isertitamik 35 procentii nunatta karsianut akileraarutigisar-paat (tamakkiisumik akileraarut).

Aamma Namminersorlutik Oqartussat pigisaannik 50 mio. kr.-t sinnerlugit nalilinnik tunisa-qarnermi iluanaarutit immikkut ittumik isertitatut isigineqarput. Aalajangersakkatigut anguni-arneqarpoq inuiaqatigiinni naleqartitanik allanngutsaaliuinissaq. Pigisat annertuut, soorlu pi-ginneqataassutit illuutigisarlunniit ataaseq tunineqarpata pingaaruteqarpoq tunisap nalinga allanngutsaaliorniartorlugu tunisanit iluanaarutit piffissamut ungasissumut aningaasaliissutigine-qarnissaat.

Aamma soraarnerussutisiassanik imaluunniit inuunermut sillimmasiisimanernik Danmark-i-mut, Savalimmiunut nunanulluunniit allanut soraarnerussutisiassanut aningaasaateqarfimmit nuussinermi imaluunniit inuunermik soraarnerussutiassanillu sillimmasiisarfimmit Kalaallit Nunaanni najugaqartumit nuussinernit akileraarutinit akitsuutinillu iluanaarutit immikkut ittu-mik isertitatut isigineqarput.

Kiisalu Nunatta Karsiata naatsorsuutaani iluanaarutit ukiup naannginnerani imaluunniit ukiup aningaasanut inatsiseqarfiusup naannginnerani atorneqarsimannngippata aatsaat nuunneqassap-

put. Matumani eqqarsaatigineqarpoq ilaannikkooriarluni piffissat nikinneranni naatsorsuutitigut sinneqartoorsimanermik pissuteqartartoq, ass. suliniutip ukiumik ataatsimik kinguartissimaneramik pissuteqartumik. Taamatut pisoqartillugu siunertamut naapertuutissanngilaq, ukioq siullermit ukiup tullianut naatsorsuutitigut sinneqartoorutit aningaasaateqarfimmut nuunneqarnissaannik piumasaqarnissaq, taamaaleriarlunilu taakku ukiumi tassani kingusinnerusukku tigoqqillugit

Aningaasaateqarfik Aningaasaqarnermut Naalakkersuisumit aqunneqarpoq aningaasaateqarfiullu aningaasaatai ukiumoortumik aningaasanut inatsisiliornermut atatillugu Inatsisartunit agguanneqartarlutik. Tamanna ilaatigut pisinnaavoq aningaasanut inatsimmut oqaasertaliornikut oqaasertaliussa qaqutigalugu. Tamatuma kingorna aningaasaateqarfimmit aningaasat tunniunneqartut naalakkersuisoq aningaasanik pissarsisoq qinnuteqaatit siunertarineqartoq naapertorlugu aningaasanik aqutsissaaq.

Naalakkersuisut aningaasaateqarfiup aningaasaataanik aningaasaliissuteqartarnissaq pillugu erseqqinnerusumik malittarisassaliorsinnaapput. Piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu toqqissisimanartumik qularnaveeqqusiisarnissaq, sapinngisamik annertunerpaamik iluanaaruteqarnissaq aamma pitsaanerpaamik inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniuteqartitsinissaq pillugit anguniagaqarneq naammassiniarlugu aningaasaliissutit inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut missingersuusiortarnermullu iluanaarutaasussatut naatsorsuutigineqartunut piumasqaasiortoqassaaq. Tassunga atatillugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerisa kingunerisaannik nalilersuinermit ilitsersuut atuuttoq januar 2014-imeersoq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqarsimasooq innersuussutigineqarpoq.

§ 19-imut

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 2 naapertorlugu siunertanut aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerani siumut ilisimaneqariinngitsunut aningaasartuuteqarnissaq akuerisinnaavaat. Aalajangersakkamit tassani imm. 3 naapertorlugu aningaasartuutissatut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuerineqartut ukiumoortumik ilassutitut aningaasaliissutit pillugit inatsimmut katersorneqassapput.

§ 19-imut siunnersuuteqarnermi anguniagaavoq Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut Inatsisaanni malittarisassatut pineqartut ilaqqinneqarnissaat. Tassa siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut ilassutitut aningaasaliiffigineqarnissamik qinnuteqaasiornissamat malittarisassaliornissamat. Siunertaavoq suliat Inatsisartunut tunniunneqartinnagit pisortat ingerlatsiviini suleriaatsit il. il. malittarisassaqartinneqarnissaat.

§ 20-mut

Aalajangersagaq Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaanni § 41-mik atuuttumik nangitsineruvoq, taamaattorli Naalakkersuisut kommunit aningaasanik tigoriaannarnik peqarnissaat pillugu piumasaqaatit minnerpaaffissaannik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarnissaat siunnersuutaavoq.

Aalajangersakkatigut aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq pisussaaffilerneqarpoq ukiumut naatsorsuiffiusussamut tullermut naatsorsuusiornissamut ukiunullu arlalinnut missingersuusi-orfiusunut missingersuusiornissamut.

Ukiunut arlalinnut missingersuusialq ukiunit pingasunit sivikinnerutinneqassanngilaq. Aalajangersakkakut siunertarneqarpoq kommunip missingersuutunik suliaqartarnerinut atatillugit pilersaarusiortarnissat pingaaruteqassusiisa erseqqissisinnissaat. Tamanna aamma § 2, imm. 1-imi piffissamut pineqartumut attuumassuteqarpoq.

§ 23, imm. 2-mut siunnersuut peqatigitillugu aalajangersakkatigut erseqqissaaffigineqarpoq aningaasartuutit isertitallu suulluunniit missingersuusiorni akuerineqareersimassasut. Aalajangersakkakuttaaq kommuni pisussaaffilerneqarpoq aningaasanik tigoriaannagassanik aningaasallu oqimaaqatigiissinnerannut missingersuusiortarnissamut, tamatumalu kommunip aningaasanik tigoriaannarnik nalinginnaasumik aqutsineranut pingaaruteqaannarani aammat-taaq kommuni pisussaaffilerpaa naalakkersuinikkut anguniagassanik aalajangiisarnissaanut, soorlu kommunimut akiligassat ikilisinniarneqarnerannut.

Aalajangersakkakut kommuni aningaasartuutissat isertitassatullu naatsorsuutigisaviit tungavigalugit missingersuusiortarnissaminut pisussaaffilerneqarpoq. Tassa aalajangersagaq taanna malillugu kommuni inatsimmik unioqquitsissaaq § 2, imm. 2 missingersuusiornissamut piumasaqaatit avaqqullugit pisortat ikiorsiissutaannut aningaasartuutissat minnaarlugit missingersuusiorsimagunigit imaluunniit akileraarutitigut isertitassat anginaarlugit missingersuusiorsimagunigit.

Kommunalbestyrelsit inatsisitigut pituttorsimangitsuni aningaasaliissutissanik immikkoortis-sissapput ukiup missingersuusiordiup iluani qinikkat anguniagaannut tulleriiaarnerinullu naleqquttumik, aammali saniatigut aningaasanik killiliillutik immikkoortitsisinnaapput ingerlatsinermut sanaartormullu aningaasaliissutit iluanni imaluunniit ingerlatsinermut sanaartormullu sillimmasersinnaallutik, missingersuummut akuerisamut sanilliullugu aningaasartuutit isertitalluunniit naatsorsuutigeriinngisat sillimaffiginarlugit.

Kommunip aningaasanik pisassai pillugit, pingaartumik akiligassalinnit, kommunalbestyrelsi piviusorsortumik naliliinissaminut taamaalilluni aamma pisussaaffeqalerpoq.

Aalajangersakkap imm. 4-ni aalajangersarneqarpoq kommuni taamaallaat ingerlatsinermi imaluunniit aningaasanik tigoriaannarnik amigartooruteqarnissamut missingersuusiorsinnaasoq:

- 1) amigartoorutissaq immikkut taarsigassarsinani aningaasalersorneqarsinnaappat,
- 2) ukiup missingersuusiorfiup iluani tamarmi ilaannaaniluunniit Naalakkersuisunit akuerineqqaarani taarsigassarsisoqartariaqarsimappat,
- 3) missingersuutit akuerineqarnissaat sioqqullugu taarsigassarsinissamik Naalakkersuisunit akuerineqareersimagaanni, imaluunniit
- 4) attartornissamut attartortitsinissamulluunniit isumaqatigiissusiornissamut Naalakkersuisunit akuersissummik pissarsisoqareersimappat.

Naalakkersuisut ilaatigut § 24 naapertorlugu attartornissamut attartortitsinissamullu isumaqatigiissusiornissamut malittarisassaliorsinnaapput, taakkununga ilanngullugu attartornermi attartortitsinermilu isumaqatigiissutinik pissarsinissamut akuersissutit pillugit annikitsumik killisaliorsinnaallutik. Taarsigassarsinissamik, attartornissamik attartortitsinissamilluunniit isumaqatigiissutit annikitsumik killiliinissamut tunngatillugu malittarisassat malinneqarpata ukiumoortumik missingersuusiornermi isumaqatigiissutit tunngavigineqarsinnaapput, tassa Naalakkersuisunit akuersissutit pigineqanngikkaluarpataluunniit.

Naalakkersuisut kommunit missingersuusiornerini sukumiisumik malitassiorsinnaatitaalerne-rannut atatillugu periarfissaqalerportaaq missingersuusiornermi maleruagassat pisarialimmik eqaallisinnissaannut, taamaalilluni inuiaqatigiit ineriartornerat malillugu naleqqussarneqarsinnaanngorlutik.

Siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut kommunit aningaasaataannut tigoraaannanut tunngatillugu minnerpaamik piumasqaateqarnissamut malittarisassaliornissamut. Malittarisassatigut qulakkeerniarneqarpoq kommunit sukulluunniit pisussaaffimminnik ingerlaavartumik isumaginnittarnissaat. Piumasqaatit minnerpaaffissaasa qanorpiaq imaqarnissaat kommunit peqatigalugit oqaluuserineqqaarumaarpoq.

§ 21-mut

Aalajangersagaq Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaanni § 42-mik atuuttumik nangitsineruvoq atortussatigullu allannguutinik imaqarani. Ukiumulli missingersuutissatut siunnersuummik tamanut saqqummiussisarneq pillugu nutaatut imm. 2 ilanngunneqarpoq.

Imm. 1 Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaanni § 10-mik avaqqussinermut tunngassuteqarpoq, tassani naqissuserneqarpoq suliaq ataaseq taamaallaat kommunalbestyrelsimi suliarineqarnissaa pisariaqartoq.

Ukiumut missingersuut aamma ukiunut arlalinnut missingersuusialq kommunip allaffissornikkut sulinissaanut tamanut toqqammaviuvoq, taamaattumillu pingaaruteqarpoq ukiumut missingersuutit sukumiisumik suliarineqartarnissaa.

Imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq siunnersuutip kommunalbestyrelsimi siullermeerlugu suliarineqarnissaa minnerpaamik ullunik arfineq marlunnik sioqqullugu ukiumut missingersuutit kommunip nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqartassasut. Siunnersuutitigut anguniarneqarpoq ukiumoortumik missingersuut suliarineqartinnagu innuttaasut oqalliseqataanissamat sunniuteqaqataanissamullu periarfissinneqarnissaat.

Imm. 3 naapertorlugu kommunalbestyrelsip missingersuusiortarnermi suleriaatsini, tassunga ilanngullugu allannguutissatut siunnersuutitik saqqummiusseriaatsini nammineq aqqissuutissavai.

Naalackersuisulli nalinginnaasumik suleriaatsiminnut tunngatillugu inatsisit atuuttut tunngavigalugit aalajangersaasinnaapput, tassalu missingersuutit siullermeerlugit suliarineqarnerat nalinginnaasumik oqalliffiusarpoq, aappassaaneerinninnermilu immikkuualuttut oqaluuserineqartarput naatsorsuutillu kommunalbestyrelsip aningaasaliissuteqarnissamat isummerfigisaisai taasissutigineqartarlutik.

Taamatut agguaassisarnerup attatiinnarneqarnissaa kissaatiginarpoq, tassa isummernissamat tunngavissiaq ataqtigiissoq pingaarnersiuisorlu tunngavigalugu ilaasortat isummersorsinnaanerat eqqarsaatigalugu ilaatigullu kommunalbestyrelsimi ilaasortat aallat kissaataat ilisimaaralugu ukiunut arlalinnut missingersuusiornissap isummerfigineqarnissaa eqqarsaatigalugu.

Kommunalbestyrelsi siullermeerinninnermi missingersuutitut tunngaviusunik allanngortitsinnaavoq, tamatumalu kinguneranik aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq aappassaaneerinnissamat ukiumut missingersuutissatut siunnersuummut nalimmassaassalluni.

Kommunalbestyrelsi suleriaatsimik aalajangersaasimangippat nalinginnaasumik suleriaaseqatorneqassaaq.

Imm. 4 aqqutigalugu ukiumoortumik missingersuutit akuerineqarnissaannut piffissarिताq iluarsiivigineqarpoq. 2. Ukiumoortumik missingersuutit akuerineqarnerannut atatillugu ukiumut missingersuummi immikkoortiterinissaq pillugu Naalackersuisut malittarisassaliornissaannut aalajangersakkamat ilaatillugu nakkutilliinermik oqartussaasut taama ittunik aamma malittarisassaliorsinnaapput. Aamma Naalackersuisut suleriaatsimi nalinginnaasumi taasisarnerit tulleriarneqarnissaat pillugu malittarisassaliorsinnaapput.

Ukiumut missingersuummi immikkoortiterinissamat Naalackersuisut malittarisassaliornermi § 20, imm. 2-mut aamma 4-mut pituttorsimapput, taamaalillunilu ukiumut missingersuut isertitanik, aningaasartuutitik aammalu aningaasaqarnikkut nikingassutitik imaqaassalluni. Tassa ukiumut missingersuut ataatsimut siunnersuutitut taasissutigineqartussaangilaq, tamannami aalajangersimasumik ingerlatsinermut aamma aningaasat tigorianaat qanoq inissisimannut taasinerup assigaa, tamannalu § 20, imm. 2 naapertorlugu ukiumut missingersuummut ilaanngilaq tassaallunili tamatuma kingunera.

Sinneqartoornissamik apeqqutip oqallisigineqarnera ukiumut missingersuutip siullermeerneqarnerani oqallisigissallugu pissusissamisorpoq, tamannalu kommunalbestyrelsip kiffaangissuseqarluni iliuuseqarsinnaaneranut atugassaqaqtitsisuuvoq.

Taarsigassarsiniaraanni kommunalbestyrelsip Naalakkersuisut siumut akuersissuteqareertinagit aalajangiiffigisinnaanngisaanik ukiumut missingersuutit akuersissutigineqannginnisaannik § 20, imm. 4-mi piumasaqaatip aamma nassataanik aningaasartuutit isertitallu annikinnerusut akuersissutigineqarnerat qaqugukkat § 20, imm. 4 naapertorlugu unioqqutitsinerunersut kommunalbestyrelsimi ilaasortanut taasinerminni erseqqissuusariaqarput.

Ukiumut missingersuummi immikkuualuttunik aalajangersaanissamut periarfissarpassuaqarpoq, tassaasinnaapput aningaasartuutunik isertitanillu ataatsimut missingersuusiornermit immikkoortiterinermut kontuni ukiumoortumik missingersuusiornermut tunngassuteqartut. Taakkuli suliaqarnermi siunertamut naapertuuttumik atugassaqaqtitsisuuungillat, tassa immikkuualuttunik erseqqissaaneq ulluinnarni atuisinnaanermik killiliisuummat.

Aalajangersagaq § 20, imm. 5-imut tunngatillugu immikkut aalajangersakkatut aamma isigineqassaaq, ukiumullu missingersuutit pillugit nalunaarutissami malittarisassanik atuutsitsilernertut isigineqassalluni.

Imm. 5 ilaatigut Naalakkersuisut nakkutilliususaanerannik nassataqassaaq, ilaatigullu missingersuusiornermi oqimaaqatigiissitsinissamut tunngatillugu nutaanik malittarisassaqaqalernertut isigineqassalluni.

§ 22-mut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 23-mut atuuttumut nangitsineruvoq. Nutaatut siunnersuutigineqarpoq ukiumut missingersuutit ukiunullu arlalinnut missingersuutit imaasa nassuiarneqarnerat kommunip nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqartarnissaat.

Aalajangersakkakut aalajangerneqarpoq ukiumoortumik missingersuusiap aamma ukiunut arlalinnut missingersuusiap akuerineqarnerisa kingorna kingusinnerpaamik ullut 14-it qaangiutsinnagit pisortatigoortumik saqqummiunneqartarnissaa. Aalajangersagaq kommunalbestyrelsip aalajangiisarneranut tunngatillugu ammanerunissamut ilapittuutaassaaq.

Aalajangersagaq qanimut oqartussaaqataanerup nukittorsarnissaanik siunertaqarpoq. Missingersuusiami paasissutissat qanoq imaqaarnissaannik immikkut piumasaqaateqartoqanngilaq, taamaallaalli missingersuutit pillugit tamanut paasissutissanik imaqaassalluni. Ilisimatitsissutit kommunalbestyrelsimi ilaasortanit imaluunniit kommunalbestyrelsimi partiinit ilaasortaaffe-

qartunit qinikkatut nammineq ilaliussanik imaqassanngillat, tassa politikikkut isummanik avammut saqqummiussinissaq kommunip suliassarinnngimmagu.

Missingersuummili ilisimatitsissutit aamma ukiunut tulliuttunut missingersuutitut ilisimatitsissutit saniatigut kommunip nalinginnaasumik suliagarfiinik ilisimatitsissutit imaqarsinnaapput.

§ 23-mut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 44-mut atuuttumut nangitsineruvoq.

Imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq missingersuummut aalajangiiffiqarsimasumut kommunalbestyrelsi pituttorneqartoq, taamaallunilu taamaallaat aalajangersakkami imm. 2 naapertorlugu missingersuummut ilaatinneqanngitsunik aningaasartuuteqartoqarsinnaavoq imaluunniit isertitaqartoqarsinnaalluni.

Imm. 2-mi aningaasaliinissamut oqartussaaffiup suliakkiutigineqarnissaata inerteqqutaanera pineqarpoq. Taamaattorli aningaasaliissutaasut aalajangersimasut ilaannik kommunalbestyrelsip atuisinnaanera akornutissaqartinneqanngilaq.

Kommunalbestyrelsip imm. 2-mi oqaaseqaatit aappaat naapertorlugu missingersuutitut sunnuteqanngitsumik nuussisinnaanermut piginnaatitsissummik tunniussisinnaatitaanera eqqarsaatigisassat eqqarsaatigalugit aningaasaliissuteqarnissamut oqartussaaneermut tunngatillugu oqaaseqaammi siullermi pingaarnertut malittarisassanik avaqutsisinnaaneq ilanngunneqarpoq.

Aalajangersakkami siunertaavoq missingersuutit nuussisinnaanermut tunngatillugu suleriatsip eqaannersulersinneqarnissaa. Piumasaqaataavorli kommunalbestyrelsip piginnaatitsinera naapertorlugu nuussisoqannginnerani aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap ataatsimiititalianut attuumassuteqartunut isumaqatiginninniaqqaartarnissaa, tak. Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 29, imm. 3.

Imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelsip piginnaatitsissutaani erseqqissumik allassimassasoq nuussineq sumut tunngassuteqarnerasoq, tassunga ilanngullugu aningaasanut aalajangersimasumik annertussusilinnut, ataatsimiititaliat suliassaqarfiinut aningaasaliiffiqarsanulluunniit tunngassuteqarnermut erseqqissumik allassimassasoqassalluni. Aningaasaqarnermulli ataatsimiititaliaq piginnaatinneqarsinnaanngilaq ingerlatsinermut aningaasaliissutitit sanaartornermut aningaasaliissutitut, illuanulluunniit nuussinissamut.

Ilasutitut aningaasaliissutissanut aningaasaliissuteqarneq aalajangiinermut imaqarniliami erseqqissumik takuneqarsinnaassaaq, tassa aningaasartuutissanut isertitassanullu aningaasaliis-

sutit imarissavai. Tassa aningaasaliiffigisassat ukiumut missingersuusiorfiusussamut tullermut illuartinneqarnerat imaluunniit ukiumi pineqartumi kingusinnerusukkut sipaarutissatut piler-saarutitut immikkoortinneqarnissaannik aalajangiineq inatsisunik unioqqutitsinerussiaaq.

Ukiumoortumik missingersuutip akuerineqarnerani kommunalbestyrelsip nalunaarutigisimap-pagu suliaassat suut aningaasaliissutinit aalajangersimasunit matussuserneqassanersut, taava aningaasartuuteqartariaqartumik ilassutitut aningaasaliissuteqarnermut atatillugu aningaasa-liissutitut taakkununga taarsiullugu sipaarutissat nalunaarutigineqassapput, tassa suliaassatut aalajangiunneqareersuni allannguinerit sunut sipaarutaassanersut nalunaarutigineqassapput.

2. Imm. 3-mi oqaaseqaatip aappaani erseqqissarneqarpoq missingersuusiornermi piviusorsior-nissamik piunasaqaat aammalu § 21, imm. 3-mi amigartooruteqartumik missingersuusior-nissamut inerteqqut taamaaqataanik ilassutitut aningaasaliissutini atorneqartassasoq.

§ 24-mut

Aalajangersagaq Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaanni § 45-mik atuuttumik nangitsineruvoq atortussatigullu allannguutit imaqarani.

Aalajangersakkat nr. 2, 3 aamma 4 inatsisitigut tunngavigalugit aalajangersarneqartut pisa-saaffinnik taama ittunik ilusilersuillutillu killiliissapput. Naalakkersuisut pisut naapertorlugit assersuutigalugu kommunit aningaasaqarnermik aqutsinissaannut missingersuusior-nissaannul-lu piunasaqaatinik akuersissuteqarsinnaapput. Taamatut piunasaqaateqarnermi siunertarine-qarpoq inatsisitigut atugassarititaasut avaqqullugit kommunit akiitsoqalersinnaanerisa pinngit-soortinniarnissaat missingersuutitigullu annaasaqannginnissaat.

§ 25-mut

Aalajangersakkap *imm. 1-iani aalajangersarneqarpoq* kommunit tamarmik Naalakkersuisullu tamarmik ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi piffissani aalajangersimasuni naatsorsuutit, paasisutissat allat aamma kommunip pineqartup oqartussaaffeqarfiilluunniit ataasiakkaat uki-umut aningaasanut inatsiseqarfiusumut tunngatillugu naatsorsuumminnik misissuisimanermi naliliinerat pigineqartut tunngavigalugit ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi aningaasa-liissutissat sinnerlugit atuisoqassanersoq nakkutigissavaat. Nakkutilliinermi aningaasaateqar-fiit § 14-imi aamma § 18-imi pineqartut aamma ilaatinneqassapput.

Nakkutilliisarnerup qanoq akulikitsiginissaanut qanorlu imaqartarnissaanut minnerpaamik pi-unasaqaataasussat Naalakkersuisut § 33 naapertorlugu aalajangersassavaat.

Aalajangersagaq malillugu naatsorsuutit inernerit kommunimut oqartussaaffeqarfinnullu ataa-siakkaanut qanoq kinguneqarsinnaanerit nalilersorneqassaaq. Nalilersuinerit taama ittumi ukiumit ullormut naatsorsuutit missingersuutit ilaannik piffissanullu aalajangersimasunut mis-

singersuutunik ilallit tunngavigineqassapput, ilaatigullu paasissutissat suliassamut, atorfissaqartitanut il. il. tunngassuteqartut allat pissarsiarineqarsinnaasut tunngavigineqassallutik. Nalilersuinermi aamma apeqqutaassapput aningasartuutit aningaasaliissutit qanoq annertutigine-rannik aqunneqartut pineqarnersut imaluunniit aningaasartuutit, aningaasartuutissat isertitas-sallu inatsisitigut pisussaaffigineqartut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit atorfissaqartit-sinermik tunngaveqartut aningaasaliissutitigut il. il. matussuserneqartussat pineqarnersut.

Aamma aalajangersakkap *imm. 2-ani aalajangersarneqarpoq*, kommunip naalakkersuisul-luunniit ataatsip *imm. 1* naapertorlugu aningaasartuutunik nakkutilliinerata takutippagu kom-munip pineqartup oqartussaaffeqarfiulluunniit ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut inaarutaasumik naatsorsuutaasa ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi aningaasaliissutissat sipporneqarsinnaasut, taava kommuni pineqartoq naalakkersuisorluunniit ukiumi aningaasa-nut inatsiseqarfiusumi aningaasaliissutissat sippuutissaattut naatsorsuutigineqartut matussu-serneqarnissaat anguniarlugu iliuseqartoqarnissaannik aalajangiissaaq.

Imm. 2-mi aalajangersagaq aningaasaliissuteqartarnermi nalinginnaasumik malittarisassanut tapiliussaavoq. Aningaasaliissutit malinneqarnissaat aningaasaliissuteqartarnermilu oqartussa-nut saqqummiunneqarnissaat eqqarsaatigalugit missingersuusiornermi malittarisassanut ani-ngaasaliissuteqarnissamulluunniit tunngavissanut tunngatillugit kommunip naalakkersuisul-luunniit pisussaaffii aalajangersakkatigut allanngortinneqanngillat.

Aalajangersakkatigut naqissuserneqarpoq kommuni naalakkersuisorluunniit pineqartoq oqar-tussaaffimmini aningaasaliissutunik sippuisoqarsinnaaneranik isumaginninnissamut akisussaa-nerpaasoq.

§ 26-mut

Aalajangersakkap *imm. 1-iani aalajangersarneqarpoq*, kommunit naalakkersuisullu tamarmik ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi piffissani aalajangersimasuni § 25, *imm. 1* naapertor-lugu aningaasartuutunik misissuinermi kingullermi angusat pillugit paasissutissanik aamma § 25, *imm. 2* naapertorlugu aalajangiussap imaanik Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfim-mut nalunaaruteqartarnissaat.

Imm. 2 naapertorlugu kommuni nalunaaruteqartussaannerminik malinninngippat Aningaasa-qarnermut Naalakkersuisoqarfiup nalunaaruteqarnissamut ullunik suliffiusunik qulinik piffis-saliussaq qaangiutsinnagu kommuni nalunaaruteqaqqussavaa. Piffissaliussaq tamanna kom-munip malinninngippagu kommunimut ataatsimoortumik tapiissutissat 10 procentii tunniunne-qassanngillat. Aningaasat uninngatinneqartut kingusinnerusukkut nalunaaruteqartoqarpat kommunimut tunniunneqassapput.

Aamma aalajangersakkap *imm. 3-ani aalajangersarneqarpoq*, Aningaasaqarnermut Naalak-kersuisoqarfik paasissutissat nalunaarutigineqartut tunngavigalugit kommunit Namminersor-

lutilluunniit Oqartussat ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut aningaasartuutissaat isertitassatut naatsorsuutigineqartunit sippuisinnaanersut pillugit inaarutaasumik naatsorsuutininik misissuissasoq.

Taamatuttaaqa aalajangersakkap *imm. 4-ni aalajangersarneqarpoq*, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup *imm. 3* naapertorlugu aningaasartuutininik misissuinerata takutippagu ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi kommunit Namminersorlutilluunniit Oqartussat aningaasartuutaat pillugit inaarutaasumik naatsorsuutit kommunit Namminersorlutilluunniit Oqartussat ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi isertitaasa 2,5 procentii sinnerlugit sipporneqarsimasut, kommunalbestyrelsip kommuni sinnerlugu imaluunniit Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit ullut 30-t qaangiutsinnagit aningaasanit tamarmiusunit atorneqarsinnaasut killilissavaat, tassa *imm. 5* naapertorlugu ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi missingersuutit sipporneqarnissaannik naatsorsuutigisap annertoqqaataanik killilissallugit.

Aalajangersakkattaaq *imm. 5-iani aalajangersarneqarpoq*, kommunimut tunngatillugu kommunalbestyrelsi imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanut tunngatillugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi naatsorsuutigisatut sippuinerit sapinngisamik matussuserniarlugit allatut iliuseqarnikkut atorneqarsinnaasunik killiliisoqannginnissaa pillugu aalajangiisinnaasoq imaluunniit atorneqarsinnaasut killilimmik killilerneqarnissaat pillugu aalajangiisinnaasoq.

Kommunalbestyrelsip Aningaasaqarnermulluunniit Naalakkersuisup naatsorsuutigisatut sippuinissamut qisuariarnerat assigiinngissuteqarsinnaavoq, taamaattoq siunnerfeqarluni iliutsinit iluanaarutit tamarmiusut aamma atorneqarsinnaasut killilikkat sinneri minnerpaamik sipporneqartutut naatsorsukkatut annertussuseqassapput.

Inatsisissatut siunnersuut aqutigalugu pissutsit arlallit atorneqarsinnaasumik killilersuinermit atorneqartussat aalajangersarneqarput. Atorneqarsinnaasunik killilersuinerit assersuutigalugu aningaasaliissutinut aningaasanik aningaasaliissutigineqartunik tamanik atuinissamut pissaaffiliinngitsunut tunngatillugu atorneqarsinnaapput.

Taamaalluni atorneqarsinnaasunik killilersuinerit inatsisitigut pissaaffigalugit nussuinerit aqqissuussanulluunniit allanut atorneqarsinnaanngillat, tassa tunniussinissamut piumasaqaatit atuuttut imaluunniit akigitat il. il. atuuttut allaffissornikkut allangortinneqarsinnaanngippata piumasaqaleriartuinnarnermi aningaasaliissutinik sippuisinnaaneq erseqqissumik aqqissuussani pineqarpat.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup taamaallaat suliassarissavaa atorneqarsinnaasunik killilersuinerit pisariaqartinneqartut qanoq annertutiginnissaannik naatsorsuinissaq, naatsorsukkallu kommuninut imaluunniit Namminersorlutik Oqartussani oqartussaqaarfinnut nalunaarutiginnissaat. Atorneqarsinnaasunik killilersuinerit kommuninut tamanut oqartussaaffeqarfimmulluun-

niit nalunaarutigineqassapput, konto aqutugalugu nalunaarutigineqaratik. Taamaalilluni kommunit ataasiakkaat oqartussaaffeqarfiilluunniit aalajangiisavaat atorneqarsinnaasunik killilersuineq aningaasaliissutit pineqartut iluini qanoq pitsaanerpaamik atortussanngortinneqassanersoq.

Oqaatigineqartut atorneqarsinnaasunik killilersuinnginnissamik imaluunniit atorneqarsinnaasut killilimmik killilerneqarnissaannik taamaallaat aalajangiisoqarsinnaavoq aningaasartuutissanik killilersuinerit pisariaqartinneqartut allatut anguneqarsinnaappata, assersuutigalugu kommunalbestyrelsip Naalakkersuisulluunniit ullunut 30-nut piffissaliusseq qaangiutsinnaagu aalajangerpassuk siunnerfeqarnerusumik iliuuseqarnikkut aningaasartuutissanik killilersuisoqassasoq. Aalajangiinerit nutaat taama ittut sunniutissaat eqqarsaatigalugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq nalilersuissaaq. Siunnerfeqarluni iliuutsinit taama ittunit aamma atorneqarsinnaasut killilikkat sinnerinit iluanaarutit tamarmiusut sippugassatut naatsorsorneqarsimasut minnerpaamik annertoqqatigissavaat.

§ 27-mut

Aningaasartuutininik nakkutilliinermit kingullermit inernerit takutippassuk aningaasartuutit inaarutaasumik naatsorsorneqarsimasut kommunit Namminersorlutilluunniit Oqartussat isertitassatut naatsorsuutigisaat 2,5 procentit sinnerlugit amerlanerusut, taava Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup imm. 1-imi aalajangersagaq malillugu kommuni Naalakkersuisunulluunniit ilaasortaq peqqusinnaavai § 25, imm. 1-imi aamma § 26, imm. 1-imi aalajangersakkanut sannilliullugu akulikinnerusumik aningaasartuutininik nakkutilliisarnissaannut paasissutissanillu tunniussisarnissaannut.

Tassa Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq tassaavoq aningaasartuutininik nakkutilliineq ataasiinnaq tunngavigalugu aningaasartuutininik nakkutilliinissamut tassungalu atatillugu nalunaaruteqarnissamut piffissarititanik sivikilliliinissamik aalajangiisinnaatitaasoq. Aalajangiinermit tunngavigineqassaaq isertitassatut naatsorsuutigisat 2,5 procentii sinnerlugit aningaasartuutinaasunik tamanik nalilersuisimaneq.

Imm. 2 malillugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup kommuni Naalakkersuisunulluunniit ilaasortaq peqqusinnaavai § 25, imm. 1-imi aamma § 26, imm. 1-imi aalajangersakkanut sannilliullugu akulikinnerusumik aningaasartuutininik nakkutilliisarnissaannut paasissutissanillu tunniussisarnissaannut, tassa aningaasartuutininik nakkutilliinerit tulleriiginnaat marluk inernerisa takutippassuk aningaasartuutit pillugit inaarutaasumik naatsorsuutit kommunit Namminersorlutilluunniit Oqartussat isertitaasa 2,5 procentii sinnerlugit amerlanerusinnaasut.

Aningaasartuutunik nakkutilliinerit tulleriiginnaat marluk inernerisa takutippassuk aningaasartuutit pillugit inaarutaasumik naatsorsuutit kommunit Namminersorlutilluunniit Oqartussat isertitaasa 2,5 procentii sinnerlugit amerlanerusinnaasut Aningaasaqarnermut Naalackersuisup kommuni Naalackersuisunulluunniit ilaasortaq aningaasartuutunik misissueqqissaarnissamut peqqusinnaavai.

§ 28-mut

Aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq, kommunit tamarmik Aningaasaqarnermullu Naalackersuisoqarfiup ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi nutaami kingusinnerpaamik qaammatit pingasut siulliit naaneranni misissussagaat ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi kingullermi aningaasartuutit pillugit naatsorsuutit kisitsisitaasa kommunip Namminersorlutilluunniit Oqartussat ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi kingullermi isertitaat sipporsimeneraat.

Ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi kingullermi naatsorsuutit pigineqartut tunngavigalugit aningaasartuutunik nakkutilliisoqassaaq.

Ilanngaatit ikililerinerillu § 29, imm. 1-imi aamma § 30, imm. 1-imi pineqartut aalajangersagaq taanna malillugu nakkutilliinermi tunngaviussapput.

Imm. 2 naapertorlugu kommuni nalunaaruteqartussaannerminik malinninngippat Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup nalunaaruteqarnissamut ullunik suliffiusunik qulinik piffissaliussaq qaangiutsinnagu kommuni nalunaaruteqaqqussavaa. Piffissaliussaq tamanna kommunip malinnigpagu kommunimut ataatsimoortumik tapiissutissat 10 procentii tunniunneqassanngillat. Aningaasat uninngatinneqartut kingusinnerusukkut nalunaaruteqartoqarpat kommunimut tunniunneqassapput.

§ 29-mut

Imm. 1 naapertorlugu ukiup siuliani naatsorsuutit amigartoornermik takutitsippata ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi aningaasaliissutit apparneqassapput. Ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi missingersuutit aalajangersarneqareersut eqqarsaatigalugit aningaasaliissutit appaaffigineqartut aallaaviatigut oqartussaaffeqarfiit sinaakkutaanni ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi atuutsinneqartussami atorneqarsinnaasunik killiliinikkut ilanngunneqassapput. Oqartussaaffeqarfiit namminneq kontunut pingaarnernut atorneqarsinnaasunik killiliiffiususanut agguaassissapput.

Atorneqarsinnaasutut killilerneqarsimasut immikkut ittumik pisoqartillugu imm. 2 naapertorlugu aningaasanik nuunneqarsimasunik atuinissap killilerneqarneranik ilaneqarsinnaapput.

§ 30-mut

Nakkutilliinerup § 28-mi pineqartup takutippagu ukioq tapiiffiususaaq sioqqullugu ukiumi kommunip naatsorsuutai isertitat 2,5 procentiinit amerlanerusunik amigartooruteqarfiusut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup Namminersorlutik Oqartussat ukiumut tapiiffiususamut kommunimut tapiissutai appaaffigissavai. Amigartooruteqartoqalersarpoq aningaasartuutit isertitanit amerlanerugaangata. Isertitat 2,5 procentii sinnerlugit amigartoorutaasut anner-toqqataannik appaasoqassaaq.

Namminersorlutik Oqartussanit tapiissutaannik appaanerit ukiumi tapiissuteqarfiusumi juulip, augustip, septembarip, novembarip decembarillu qaammataanni annertoqqatigiimmik agguarlugit akilersorneqassapput.

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkami imm. 1 naapertorlugu appaassutigineqartunik naatsorsuinissamut akilersuinissamullu erseqqinnerusumik malittarisassaliornissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut, tassunga ilanngullugu naatsorsuusiornermut aamma missingersuutit naatsorsuutillu imminnut sanillersuunneranni aaqqitassat pisariaqartut pillugit immikkut ittumik kukkurersuinermit uppersaatitissat pissarsiniarnissamut.

§ 31-mut

Aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq aningaasartuutit nakkutilliinermit angusat pingaernerit pillugit Naalakkersuisut Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaannut ilisimatitsisassasut aamma tamanna pillugu paasissutissanik Namminersorlutik Oqartussat nittartagaatigut tamanut saqqummiussisassasut.

Tamanna ilaatigut ima paasineqassaaq, aningaasartuutit nakkutilliinerni §§ 25-30-ni pineqartuni angusat pingaernerit Naalakkersuisut Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaannut ilisimatitsissutigisassagaat, tassunga ilanngullugit missingersuutit aamma atorneqarsinnaasutut killilikkat aalajangersarneqarnerannik atuutsinneqarnerannillu malinnittoqarsimanersoq ilisimatitsissutigisassagaat. Ukiumi aningasanut inatsiseqarfiusumi qaammatini arfinilinni siullerni angusat kingusinnerpaamik ulloq 1. september ilisimatitsissutigineqassapput aamma ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi qaammatini qulingiluanit siullerni angusat kingusinnerpaamik ulloq 1. december ilisimatitsissutigineqassapput.

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik ammasumik ingerlatsinissaq eqqarsaatigalugu siunnersuutigineqarpoq, Naalakkersuisut qaammatit arfinilikkaarlugit Namminersorlutik Oqartussat nittartagaat atorlugu pisortat akiitsuisa tamarmiusut sumut killinnerinik takussutissisassasut.

§ 32-mut

Aalajangersakkami Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 31, imm. 3 aamma 4 tunngavigineqarput, taannali imatut allanngortinneqarpoq,

nalunaarusiortarnermi qulequtaasartog ”Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nalunaarusiaq” atorneqartariaarullugu Kalaallit Nunaanni aningaasaqarneq tamarmiusog siunnerfigalugu siunissami nalunaarusiortoqartarnissaa naqissuserneqarpoq. Aamma saneqqutsisinnaanermik aalajangersagaq ilanngunneqarpoq.

Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarusiaq upernaakkut saqqummiunneqartarpoq. Tassani pineqartoq tassaavoq Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera pillugu ukiumoortumik nalunaarusiaq, ilaatigut pisortat isertitaasa aningaasartuutaasalu ineriartornerinik allaatiginninermik misissueqqissaarnermillu imalik, kiisalu qitiusumik aningaasartuuteqarfiusartunut tungatillugu aningaasaqarnikkut suliaasanillu ingerlatsinerup misissuiffigeqqissaarneqarnerannik imaqartoq.

Nalunaarusiaq Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnerannik annerusumik paasissutisseeqataassaaq, taamalu Namminersorlutik Oqartussani Kalaallillu Nunaanni tamarmiusumi aningaasaqarnerup ineriartornera pillugu oqallilluarnissamut tunngavissiissalluni. Taamaalliluni nalunaarusiaq siammasissumik siunnerfeqarpoq, aningaasaqarnikkullu ineriartortitsinissaq pingaarnersiutinissarlugu pillugit Naalakkersuisut Inatsisartullu eqqarsaasersuutaannut ilaattinneqartussanngorlugu ilusilersorneqartariaqarluni. Nalunaarusiami immikkut ittumik ajornartorsiuteqarfiusartut aamma ineriartortinneqarsinnaasut sammineqartariaqarput.

Nutaatut siunnersuutigineqarpoq aningaasanut inatsit ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi akuerineqassappat Kalaallit Nunaanni aningaasaqarneq pillugu ukiumoortumik nalunaarusiamik Naalakkersuisut saqqummiussinnginnissamut piginnaatinneqassasut. Aalajangersakkatigut siunnerfigineqarpoq qinersisoqarnerata malitsigisaanik ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut tungatillugu januaarip aallaqqaataata kingorna aatsaat ukioq aningaasanut inatsiseqarfiusog akuersissutigineqartassasog. Taamatut pisoqartillugu aningaasanut inatsimmi nassuiaatit nalinginnaasut imaat Kalaallillu Nunaata aningaasaqarnera pillugu ukiumoortumik nalunaarusiap imai amerlasuutigut imminnut taputartuuttarput.

§ 33-mut

Aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq aningaasartuutininik nakkutilliineq pillugu Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassaliorsinnaasut, tak. §§ 25-30.

§§ 25-mi 26-milu siumoortunik aningaasartuutininik nakkutilliisarnermut tunngassuteqartut eqqarsaatigalugit ass. oqaasertaliussaq »ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi piffissani aalajangersimasut« naapertorlugit siumoortumik aningaasartuutininik nakkutilliisarnissaq pillugu Naalakkersuisut § 32 malillugu erseqqinnerusunik malittarisassaliortussaapput. Taamaallilutik Naalakkersuisut § 25 naapertorlugu aningaasartuutininik nakkutilliinissamut tunngavissiisussamik nakkutilliinermilu angusaqarnissamut ingerlatseriaasissaq pillugu erseqqinnerusunik malittarisassaliorsinnaanngussapput, soorlu § 26 naapertorlugu aningaasartuutininik

nakkutilliinissamut tunngavissiiussamik nakkutilliinermilu angusaqarnissamut ingerlatseriaa-sissaq pillugu erseqqinnerusumik malittarisassaliorsinnaasut.

Siumoortumik aningaasartuutininik nakkutilliisarneq pillugu erseqqinnerusumik malittarisassa-nut pineqartunut tapertatut kingusinnerusukkut aningaasartuutininik nakkutilliinissamut erseq-qinnerusumik malittarisassaliornissaq siunertamut naapertuutissaq.

Paatsoortoqaqqunagu oqaatigineqassaaq aalajangersakkamut tunngatillugu siunertarineqan-gimmat Namminersorlutik Oqartussat il. il. aningaasaliissutinik atuisinnaanerit aamma ani-ngaasaqarnermik aqutsisinnaanerit il. il. pillugit Naalakkersuisut erseqqinnerusumik malitta-risassaliornissamut nalinginnaasumik piginnaatitaanerisa allanngortinneqarnissaat.

§ 34-mut

Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Siunnersuisoqatigiit kommunit tamarmik aningaasaqarnermik akisussaaffeqarlutik allaffissornikkut aqutsisuinik, sinniisuutitamik KA-NUKOKA-mit toqqagaasumik, sinniisuutitamik Naalakkersuisunit toqqagaasumik aamma Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuusiornermi pisortaannit inuttaqartut pilersinneqarput. Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Siunnersuisoqatigiit peqataasussanik allanik pisariaqartitsineq naapertorlugu aggersaasinnaapput.

Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Siunnersuisoqatigiit suliassaraat missinger-suutinut naatsorsuutinullu tunngatillugu pisortat ataatsimut soqutigisaannut tunngatillugu apeqqutini Naalakkersuisunut siunnersuinissaq, tassunga ilanngullugu kommunit Namminer-sorlutillu Oqartussat kiisalu pisortat ataatsimoorfigisaat allat aningaasaqarnermut pingaaruti-limmik suliaqartut kontunut nalunaarsuisarneq pillugu siunnersorneqarnissaat.

Naalakkersuisut Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Siunnersuisoqatigiinnut siu-littaasuutitaqarlutillu allattuunermik isumaginnittuupput.

Naalakkersuisut Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Siunnersuisoqatigiinnut tunngatillugu erseqqinnerusumik aalajangersaasinnaapput.

§ 35-mut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqar-nerat il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 1-imut assinguvoq.

Siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut kinguller-mut tunngatillugu Nunatta Karsiata naatsorsuutai kukkunersiuisut allattugaat ilanngullugit ki-ngusinnerpaamik Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni saqqummiuttassagaat. Pitsaaner-paassagalarpoq Nunatta Karsiata naatsorsuutai upernaakkut ataatsimiinnerannili saqqummi-

unneqartartuuppata. Naatsorsuutilli inaarsarneqarnissaat kukkunersiorneqarnissaallu eqqarsaatigalugit upernaakkut ataatsimiinnermi saqqummiussisarnissamut piffissaliinerup kingunerisinnaavaa naatsorsuutininik upernaakkut ataatsimiinnermi saqqummiussinissamut tamatigut piffissaqartoqartannginnissaa.

§ 36-imut

Aalajangersagaq Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 3-mut assinguvoq. § 3 Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il. il. pillugit nalunaarut aamma Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat il. il. pillugit nalunaarut aqutigalugit atuutsinneqalerpoq.

Aalajangersakkatigut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput naatsorsuusiornermi atortut, nunatta karsiata naatsorsuutaanut, naatsorsuuseriveqarnerup aaqqissugaaneranut aamma naatsorsuusiornermi atortorissaarutininik atuisarnermut tunngaviusut pillugit erseqqinnerusumik malittarisassaliornissamut. Naatsorsuuserivik aningaasaliissutininik naatsorsuutinillu toqqaannartumik ataqatigiissitsisarnerup saniatigut amerlanerusunik suliassaqarmat Naalakkersuisut malittarisassaliornerminni eqqarsaatigisassavaat, naatsorsuutininik saqqummiinnermi paasissutissat Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsiviini sutigut tamatigut aningaasaqarnermik pilersaarsiornermut, aqutsinermut nakkutilliinermullu aamma atorneqarsinnaanerat, taamalu Nunatta Karsiat naatsorsuutaanik kukkunersuiuinissamut tapertaasinnaasut.

Naatsorsuutininik saqqummiussisarneq pillugu nalinginnaasumik malittarisassaliornissamut piginnaatitsissutip saniatigut immikkut ittumik malittarisassaliortoqarsinnaavoq, tassa suliagarfinni pissutsit immikkut ittut atuutsillugit, tassani assersuutigalugu suliffeqarfinnut namminersortitanut tunngatillugu immikkut ittumik malittarisassaliorsinnaaneq siunertamut naapertuututut isigineqartariaqarmat.

§ 37-mut

Aalajangersagaq Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 4-mut assinguvoq.

Aalajangersakkatigut naqissuserneqarpoq Namminersorlutik Oqartussani naalakkersuisoqarfiit, aqutsisoqarfiit suliffeqarfiillu il. il. inatsimmi § 1 naapertorlugu sapinngisamik paasissutissanik Naalakkersuisunut nalunaaruteqartassasut aamma naatsorsuinnermi atortut Naalakkersuisut Nunatta Karsiat naatsorsuutaanik saqqummiussinissamut pisariaqartitaat pissarsiarisassagaat.

§ 38-mut

Aalajangersagaq Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 5-imut assinguvoq. Aaqqissuussinerli tunngavigalugu imm. 2-p § 39, imm. 1-imut ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Aalajangersakkami pineqarpoq Nunatta Karsiata naatsorsuutaanik kukkunersuiisarneq kukkunersuiisunit naalagaaffimmit akuerisaasunit Inatsisartut toqqagaannit isumagineqartassasoq.

§ 39-mut

Aalajangersakkami Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 6 tunngavigineqarpoq.

Nutaatut siunnersuutigineqarpoq Nunatta Karsiata naatsorsuutai pisortat kukkunersuiinermi ileqqorissaarnissaat naapertorlugu kukkunersuiisut kukkunersuiisassasut.

Kukkunersuiinermi tunngaviit nunani tamalaani malinneqartut (ISSAI) naapertorlugit pisortat ileqqorissaarlutik kukkunersuiisapput. Pisortat kukkunersuiinermi ileqqorissaarnissaannut ilaatinneqarput aningaasaqarnermik kukkunersuiineq, inatsisitigut isornartorsiuisumik kukkunersuiineq aamma ingerlatsinermik kukkunersuiineq.

Taamaalilluni Nunatta Karsiata naatsorsuutaanik kukkunersuiisarnerup ukiuni arlalinni atuut-sikkiartuaarneqareernerani tunngaviumik kukkunersuiinermi tunngaviit nunani tamalaani malinneqartut naapertorlugit pisortat ileqqorissaarlutik kukkunersuiisallissapput. Tunngaviit nunani tamalaani malinneqartut atuut-sikkiartuaarneqarnerannut tunngatillugu nassuiaatini nalinginnaasuni oqaaseqatigiit aappaat innersuussutigineqarput.

Imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaanni assersuutigalugu pineqarput pissutsit kukkunersuiinermi misilinneqartussat. Kukkunersuiinermi ilaatigut naatsorsuutit eqqortuunersut misissorneqassapput, aamma pissutsit naatsorsuutinik saqqummiussinermi pineqartut aningaasaliissutinut, inatsisinut najoqqutassanullu allanut kiisalu isumaqatigiissutigisanut aamma suleriaatsinut nalinginnaasunut naapertuunersut misissorneqassallutik.

Aamma imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq kukkunersuiisoq Inatsisartut kukkunersuiinermut tunngatillugu piumasaqaataanik malinnissasoq, tassa piumasaqaatit inatsimmut aamma pisortat kukkunersuiinermi ileqqorissaarnissaannut akerliunngippata.

§ 40-mut

Aalajangersagaq Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il. il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 7-imut assinguvoq.

Aalajangersakkatigut Naalakkersuisut peqquneqarput paasissutissanik suugaluartunik tamanik naatsorsuutunik naliliinissamut pisariaqartinneqartunik kukkunersuisunut nalunaaruteqartarnissamut.

§ 41-mut

Aalajangersagaq Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 46-mik atuuttumik nangitsineruvoq atortussatigullu allannguutunik imaqarani.

Imm. 1-imi naqissuserneqarpoq kommuni naatsorsuusiordermini aningaasat qanoq aqunneqarnerinik piviusorsiortumik takusassiaqassasoq. Aamma naatsorsuusiordermi kommunalbestyrelsip aalajangigaasa, kommunip ingerlatsinerata ukiumullu missingersuutit akuerineqartut akornanni naapertuuttoqarnersoq pillugu piviusumik paasissutissiisoqartassaaq.

Imm. 2-mi aalajangersakkami pineqarput aningaasaateqarfiit peqatigiiffiillu aalajangersimasut pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu peqqussut taassumalu malitsigisaannik nalunaarutit naapertorlugit aningaasaateqarfiup aningaasaataanik inissiinissamut malittarisassat.

Kommunip inuussutissarsiordermut aningaasaliissuteqartarnerata aaqqiiffigineqarnissaa Inatsisartut inatsisaanni matumani siunertarineqanngimmat Inatsisartut inatsisaat malillugu kommunip aningaasaataanik inissiinnaaneq obligationinut killilerneqarpoq, tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq obligationinut allanngortinneqarsinnaasunut inissiinissaaq pineqanngimmat.

§ 42-mut

Aalajangersagaq Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 47-mik atuuttumik nangitsineruvoq atortussatigullu allannguutunik imaqarani.

Aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq § 43-mi aalajangersagaq peqatigalugu qanoq kommunip naatsorsuutai suliarineqartassanersut akuersissutigineqartassanersullu.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq kommunalbestyrelsimut naatsorsuutunik saqqummiussisuusassaaq. Naatsorsuutit kommunip aningaasaqarnikkut pisussaaffiinik aamma missingersuutit naatsorsuutillu nikingassutaannut oqaaseqaatinik nassuiaataasunik imaqartassapput. Taamatuttaaq naatsorsuutunik saqqummiussinermi ilanngunneqassapput aningaasanik atuineranut allanut tamanut nassuiaatit, tassunga ilanngullugit kommunip aningaasaliiffigisassatut pilersaarutai aamma ukiumut arlalinnut missingersuutit il. il., soorlu ukiumut arlalinnut pilersaarutit piffissamilu sivisuumi suliniutissat allat.

Imm. 2-mi aalajangersakkatigut erseqqissaaffigineqarput kommunalbestyrelsip naatsorsuutunik saqqummiussinermut atatillugu suliassai. Naatsorsuutit imm. 1 naapertorlugu Aningaasa-

qarnermut Ataatsimiititaliamit saqqummiunneqartussaammata kommunalbestyrelsimi aalajangiinissamut periaatsit aqquutigineqassanngillat. Akerlianik kommunalbestyrelsip taamaallaat isummerfigissavai, kommunalbestyrelsip kissaatigissappagu naatsorsuutini immikkoortut imaluunniit naatsorsuutit kukkunersiorneqarnerannut atatillugu oqaaseqaatit, tamatuma kingorna kukkunersuiusunut aammalu Naalakkersuisunut nassiunneqartussat.

Imm. 3-mi naqissuserneqarpoq naatsorsuutit saqqummiussisarneq pillugu Naalakkersuisut erseqqinnerusumik malittarisassaliussasut, tassunga ilanngullugu naatsorsuutini saqqummiussinissamut piffissamik killiliinissamut malittarisassaliussapput.

§ 43-mut

Aalajangersagaq Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 47-mik atuuttumik tunngaveqarpoq atortussatigullu allannguutini annikitsunik imaqarluni. Allannguutaa kommunip naatsorsuutaanik kommunip nittartagaatigut tamanut saqqummiussisarnissamut tunngassuteqarpoq.

Aalajangersakkatigut naqissuserneqarpoq kommunalbestyrelse oqaaseqaatinut isummertussaasoq ukiumoortumillu naatsorsuutini inaarutaasumik akuersissasoq. Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu kommunalbestyrelsip kukkunersuiusut oqaaseqaataasa akineqarnissaat allaffeqarfimmut ataatsimiititaliamulluunniit isumagisassanngortissinnaanngilaa.

Ukiup naatsorsuuteqarfiusup ingerlanerani kukkunersuiunermet tunngatillugu § 44-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Kommunalbestyrelsip aalajangiinera kukkunersuiusullu oqaaseqaatai nakkutilliinermi oqartusaasunut nassiunneqassapput.

Ukiumoortumik naatsorsuutit inaarutaasumik akuerineqarnerannit kingusinnerpaamik ullut 14-it qaangiunneranni kukkunersuiusut allattugaat ilanngullugit kommunip nittartagaani tamanit takuneqarsinnaanngussapput. Tamatuma saniatigut kommunip naatsorsuutit allatut tamanut saqqummiussinnaavai, taamaaliornissamulli pisussaaffeqanngilaq. Kukkunersuiusut allattugaasa tamanut saqqummiunneqarneranni nipangiussisussaataaneq pillugu maleruagassat ataqqineqassapput, tassa imaappoq paasissutissat allanut nipangiusimaneqartussaataasut saqqummiussinnginnermi peerneqassallutik titartorlugilluunniit ersigunnaarsinneqassallutik.

§ 44-mut

Aalajangersagaq Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 49-mik atuuttumik tunngaveqarpoq.

Kukkunersiuisunut immikkut piumasaqartoqanngilaq taamaallaalli kukkunersiuisarneq pillugu inatsit qaqugukkulluunniit atuuttoq naapertorlugu Naalakkersuisuniillu akuerisaasimassaput.

Kukkunersiuinermut inatsit maanna atuuttoq tassaavoq inatsit nr. 468, 17/06 2008-meersoq, kukkunersiuisutut akuerisaasut aamma Kukkunersiuisoqarfiit pillugit inatsit (Kukkunersiuinermut inatsit). Inatsit Inuussutissarsiutigalugu kukkunersiuisut naalagaaffimmit akuerisaasut nalunaarsorneqarsimasullu pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutsinneqarnissaa pillugu Peqqussut aqutigalugu Kalaallit Nunaanni atuutsinneqalerpoq.

Imm. 2-mut tunngatillugu nutaatut siunnersuutigineqarpoq kommunip naatsorsuutai pisortat kukkunersiuinermi ileqqorissaarnissaat naapertorlugu kukkunersiuisoq kukkunersiuisassasoq.

Kukkunersiuinermi tunngaviit nunani tamalaani malinneqartut (ISSAI) naapertorlugit pisortat ileqqorissaarlutik kukkunersiuisapput. Pisortat kukkunersiuinermi ileqqorissaarnissaannut ilaatinneqarput aningaasaqarnermik kukkunersiuiineq, inatsisitigut isornartorsiuisumik kukkunersiuiineq aamma ingerlatsinermik kukkunersiuiineq.

Taamaalilluni kommunit naatsorsuutaannik kukkunersiuisarnerup ukiuni arlalinni atuutsikkiartuaarneqareernerani tunngaviumik kukkunersiuinermi tunngaviit nunani tamalaani malinneqartut naapertorlugit pisortat ileqqorissaarlutik kukkunersiuisalissapput. Tunngaviit nunani tamalaani malinneqartut atuutsikkiartuaarnerannut tunngatillugu nassuiaatini nalinginnaasuni oqaaseqatigiit aappaanni "Naatsorsuutit" innersuussutigineqarput.

Kommunip kukkunersiuisuisa akisussaaffigaat misissussallugu nalinginnaasumik aamma immikkut naatsorsuinermit kukkunersiuinermullu aalajangersakkat malinneqarnerisut.

Imm. 3-mi aalajangersakkatigut kukkunersiuisut periarfissinneqarput nalunaaruteqaaqqaaratik karsimik misissuinissamat kiisalu kommunip naatsorsuusiorsimaneranik nakkutilliinermilu iliussissanik kommunip eqqortumik suleriaaseqarniarluni atuutsilersimasaanik isornartorsiuisumik misissuinissamat.

Imm. 4-mi erseqqissaassutigineqarpoq kommunalbestyrelsi kukkunersiuisuinut paasissutissinissamik pisussaaffeqaannangitsoq aammali uppersaanissamik pisussaaffeqartoq. Pingaartumik kingulliullugu taaneqartoq kukkunersiuisut namminneerlutik uppersaatissanik ujaasisariaqannginnerannut pingaaruteqarpoq. Paasissutissat pisariaqartut tassaasinnaapput naatsorsuusiormi ilanngussat imaluunniit angalanerni aningaasartuutit.

Aalajangersakkatigut erseqqissaassutigineqarpoq kukkunersiuinermi oqaaseqaatit kukkunersiuinernut ingerlaavartunut atatillugu tunniunneqarsimasut ukiumoortumik naatsorsuutit kukkunersiorneqarneranni oqaaseqaatit suliarineqartassasut.

§ 45-mut

Aalajangersagaq Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaanni § 50-imik atuuttumik nangitsineruvoq atortussatigullu allannguutinik imaqarani.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq kommunalbestyrelsi pisussaaffeqartoq kommunip karsiata naatsorsuuseriviatalu aaqqissuussaanerannut suleriaaseqarnerannullu tunngatillugit malittarisassaliornissamut kukkuneriusunut nassiunneqartussanik. Kommunalbestyrelse aamma pisussaavoq allannguutit atuutilinnginneranni malittarisassat allannguutaannik kukkuneriusunut nalunaaruteqarnissamut.

Imm. 2-mi aalajangersakkatigut siunertarineqarpoq kommunit naatsorsuutitut nalunaarsuinissaannut, naatsorsuutinik saqqummiussinissaannut kukkuneriusuinermilu ingerlatseriaasissaannut assigiiartumik malittarisassaqaarnissaasa qulakkeerneqaarnissaa.

Assigiiartumik malittarisassaqaarnermi siunertarineqarpoq kommunit suliassanik tigusinerannut atatillugu aningaasaqaarnikkut pissutsit pillugit paasissutissanik imminnut assersuunneqaarsinnaasunik pissarsinissap qulakkeerneqaarnissaa.

Aalajangersakkat taama ittut amerlasuut maanna missingersuusioriaatsimi naatsorsuusioriaatsimilu pigineqareerput. Nalunaarutitigut malittarisassaliornikkut kommunit malittarisassanik avaqqussisinnaajunnaassapput.

§ 46-mut

Siunnersuutigineqarpoq, Naalakkersuisut aningaasaqaarnikkut siunnersuisoqatigiinnik pilersitissasut.

Siunnersuisoqatigiit suliassarissavaat akit nikerarnerannik aamma aningaasaqaarnikkut naalakkersuinermi ingerlatsinerup attanneqarsinnaanerannik nalilersuinissaq. Akit nikerarnerat tassavoq tunisassiornermut, piunasaqartarnermut, suliffissaqaarnermut il. il. ataatsimut taaguutigineqartoq. Oqaaseq ”aningaasaqaarnermik ingerlatsineq” pisortat aningaasartuutaanni isertitaanilu allangortoqarsimaneranut ataatsimut taaguutaavoq. Aamma Naalakkersuisut siunnersuisoqatigiit qinnuigisinnaavaat inuiaqatigiit aningaasaqaarnerannut pingaarutilinnik allatigut siunnersoqqullutik.

Siunnersuisoqatigiit katitigaanerat, piffissaq atuuffissaat il.il. Naalakkersuisunit nalunaarutikkut aalajangersarneqassapput. Siunnersuisoqatigiit ilaatigut aningaasaqaarnermut tunngasunik ilisimasaqarluartunik, ilaatigullu kattuffiit, ilinniartoqarfiit, inuussutissarsiuteqartut qitiusumillu aqutsisoqarfiup sinniisuutitaannik tamatigoortunik inuttalersugaanissaat anguniagaavoq.

§ 47-mut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2017-imi atuutsinneqalissasoq, tassami §§ 14-18-it teknikkikkut naatsorsuineranut aningaasaateqarfinnut tunngassuteqartut allaffissornerit pissutigalugit ulloq 1. juli 2016-imi atuutsinneqalernissaat pissutigalugu, taamaattoq § 26, imm. 3-5 aamma §§ 27-30 aatsaat ulloq 1. januar 2018 atuutsinneqalissapput.

Ulloq 1. januar 2017 Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat il. il. aamma Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit inatsisit atuuttut atorunnaarsinneqassapput. Aamma Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaanni §§ 40-50 atorunnaarsinneqassapput.

Siunnersuutigineqarportaaq nalunaarutit inatsisini aalajangersakkanilu pineqartuni imm. 3 naapertorlugit nalunaarusiat atuutsiinnarneqarnissaat, tassa Inatsisartut Inatsisaat manna naapertorlugu nalunaarusiamik taarserneqarnissaasa tungaanut.